

SUMMARIA EXPOSITIO
D O C T R I N Æ
NOVÆ ECCLESIAE,

Q U Æ

PER NOVAM HIEROSOLYMAM
IN APOCALYPSI
INTELLIGITUR;

A B
EMANUELE SWEDENBORG,
S U E C O.

AMSTELODAMI,
MDCCLXIX.

SUMMARIA EXPOSITIO

DOCTRINÆ

NOVÆ ECCLESIAE

PHOTOTYPICE EDIDIT SWEDENBORG INSTITVT

BASILEÆ MCMLV CONFŒDERATIO HELVETICA

SUMMARIA EXPOSITIO DOCTRINÆ NOVÆ ECCLESIAE,
QUÆ PER NOVAM HIEROSOLYMA
IN APOCALYPSI
INTELLIGITUR;

AB
EMANUELE SWEDENBORG,
SUECO.

AMSTELODAMI,
MDCCLXIX.

English Name:
THE BRIEF EXPOSITION OF THE DOCTRINE
OF THE NEW CHURCH WHICH IS UNDERSTOOD
BY "THE NEW JERUSALEM" IN THE APOCALYPSE;
BY EMANUEL SWEDENBORG,
A SWEDE

Amsterdam:
1769
Original Language: Latin

This Facsimile of the Original Latin Edition
is available for FREE use by anyone, as a
courtesy of

The Lord's New Church Which Is Nova Hierosolyma.
www.TheLordsNewChurch.com

First Edition Latin scans can also be viewed
online by visiting the website of

The Bayside Swedenborgian Church
www.BaysideChurch.org

We gratefully acknowledge the work of
The Swedenborg Institute in Basel, Switzerland,
which made this Swedenborg eBook possible.

SUMMARIA EXPOSITIO
D O C T R I N Æ
NOVÆ ECCLESIAE,

Q U Æ

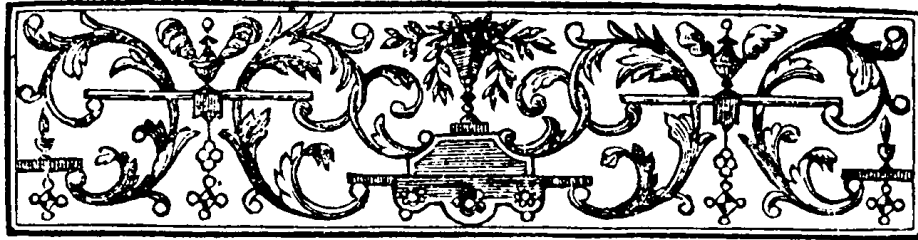
PER NOVAM HIEROSOLYMAM
IN APOCALYPSI
INTELLIGITUR;

A B
EMANUELE SWEDENBORG,
S U E C O.

AMSTELODAMI,
MDCCLXIX.

APOCALYPS. Cap. XXI: vers. 2. 5.

Ego Johannes vidi Urbem Sanctam Hierosolymam Novam, descendentem a Deo e Cælo, paratam sicut Sponsam ornatam Marito suo. Et dixit Sedens super Throno; ecce Nova omnia facio: & dixit mihi, scribe, quia hæc verba vera & fida sunt.

S U M M A R I A E X P O S I T I O
D O C T R I N Æ N O V Æ E C C L E S I Æ
Q U Æ
P E R N O V A M H I E R O S O L Y M A M I N A P O C A L Y P S I
I N T E L L I G I T U R .

I **P**ostquam aliqua Opera & Opuscula de NOVA HIEROSOLYMA, per quam intelligitur Nova Ecclesia a Domino instauranda, intra aliquot annos a me promulgata sunt, & postquam Apocalypsis revelata est, in animum induxi Doctrinam illius Ecclesiæ in sua plenitudine, ita integram, in lucem edere: sed quia hoc aliquot annorum opus est, consultum duxi aliquam Sciagraphiam ejus emittere, propter causam, ut communis idea de illa Ecclesia & ejus Doctrina primum concipiatur; quoniam dum communia præcedunt, postea omnia & singula in sua latitudine exstantia in luce apparent, hæc enim in communia intrant, sicut homogenea in sua receptacula. Attamen Breviarium hoc non subjicitur judiciis ventilandum, sed modo communicatur ad notitiam, quia hujus Contenta in ipso Opere plene demonstrabuntur. Sed præmittenda sunt Doctrinalia hodierna de Justificatione, propter sequentia de Discordantiis dogmatum Ecclesiæ hodiernæ & Ecclesiæ novæ.

D O C T R I N A L I A R O M A N O - C A T H O L I C O R U M
D E J U S T I F I C A T I O N E , E X S Y N O D O T R I -
D E N T I N A .

2. In Bulla a Pio IVto ROMANO PONTIFICE, Anno 1564, id: Novemb: data, leguntur hæc: Omnia & singula, quæ de PECCATO ORIGINALI, & de
A 2 JUSTI-

JUSTIFICATIONE, in SS: TRIDENTINA SYNODO definita & declarata fuerunt, amplector & recipio.

3. Ex SYNODO TRIDENTINA, DE PECCATO ORIGINALI. (a) Quod totus Adam per suæ prævaricationis offensam secundum corpus & animam in deterius commutatus fuerit; & quod Adæ prævaricatio non illi solum nocuerit, sed etiam ejus propagini; & quod illa non modo mortem & pœnas corporis in omne genus humanum transfuderit, sed etiam peccatum, quod est mors animæ, Sess. V: 1. 2. (b) Quod hoc Adæ peccatum, quod origine unum est, ac propagatione non imitatione transfusum, insit unicuique proprium, & quod non per aliud remedium possit tolli, quam per Meritum unius Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, Qui nos Deo reconciliavit in sanguine suo, factus nobis Justitia, Sanctificatio, & Redemptio, Sess. V: 3. (c) Quod omnes homines in prævaricatione Adæ innocentiam perdiderint, & facti sint imundi, & natura filii iræ, Sess. VI: Cap. I.

4 DE JUSTIFICATIONE. (a) Quod Cælestis Pater, Pater misericordiarum, Christum Jesum, Filium suum, cum venit beata plenitudo temporis, ad homines miserit, ut & ad Judæos, qui sub lege erant, & ad Gentes, quæ non sectabantur justitiam, justitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Hunc proposuit Deus Propitiorem per fidem in sanguine Ipsius pro peccatis, non solum pro nostris, sed etiam pro totius Mundi, Sess. VI: Cap. 2. (b) Non tamen omnes mortis Ipsius beneficium recipiunt, sed ii duntaxat, quibus Meritum passionis Ipsius communicatur; ita nisi in Christo renascantur, nusquam justificarentur, Sess. VI: Cap. 3. (c) Quod Justificationis principium a Dei per Christum Jesum præveniente gratia, hoc est, ab ejus vocatione sumendum sit, Sess. VI: Cap. 5. (d) Quod homines disponantur ad justitiam, dum excitati Divina gratia, fidem ex auditu concipientes, libere moventur in Deum, credentes vera esse, quæ Divinitus revelata & promissa sunt; atque illud imprimis, a Deo justificari impium per gratiam Ejus, per Redemptionem, quæ est Christo Jesu, & dum peccatores se intelligentes a Divinæ justitiæ timore, quo utiliter concutiuntur, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore, Sess. VI: Cap. 6. (e) Quod hanc dispositionem & præparationem Justificatio ipsa consequatur, quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio & renovatio interioris hominis per susceptionem gratiæ & donorum, unde homo ex injusto fit justus, & ex inimico amicus, ut sit hæres secundum spem vitæ æternæ, Sess. VI: Cap. 7. (f) Justificationis *Causa finalis* est gloria Dei & Christi, ac vita æterna. *Causa efficiens* est Deus, qui gratuito abluit & sanctificat. *Causa meritoria* est Dilectissimus Unigenitus Dei Dominus noster Jesus Christus, qui cum essemus inimici, propter nimiam Charitatem, qua dilexit nos, sua sanctissima passione in ligno crucis nobis justificationem meruit, & pro nobis Deo Patri satisfecit. *Causa instrumentalis* est Sacramentum baptismi, quod est sacramentum fidei, sine qua nulli usquam contigit justificatio. *Causa formalis* unica est justitia Dei, non qua ipse justus est, sed qua nos justos facit, qua videlicet ab eo donati, renovamur spiritu mentis nostræ;

stræ; & non modo reputamur justi, sed vere justi nominamur & sumus, quisque secundum suam mensuram, quam Spiritus Sanctus partitur singulis prout vult, Sess. VI: Cap. 7. §. 2. (f) Quod Justificatio sit translatio ab eo statu, in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ, & adoptionem filiorum Dei per Secundum Adam Salvatorem nostrum Jesum Christum, Sess. VI: Cap. 4.

5. DE FIDE, CHARITATE, BONIS OPERIBUS, ET MERITIS. (a) Cum Apostolus dicit, justificari hominem per fidem & gratis, ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesiæ Catholicæ consensus tenuit & expressit, ut scilicet per fidem justificari dicamur, quia Fides est humanæ salutis initium, fundamentum & radix omnis justificationis, sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum ejus consortium pervenire: gratis autem justificari dicimur, quia nihil eorum, quæ justificationem præcedunt, sive fides sive opera, ipsam justificationis gratiam promerentur; si enim gratia est, non est ex operibus, nec gratia foret gratia, Sess. VI: Cap. 8. (b) Quamquam nemo potest justus esse, nisi cui Merita passionis Domini nostri Jesu Christi communicantur, id tamen in Justificatione fit, dum ejusdem sanctissimæ passionis Merito per Spiritum Sanctum charitas Dei infunditur in cordibus eorum qui justificantur, atque ipsis inhæret: unde in ipsa Justificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo per Jesum Christum, cui inseritur per fidem, spem & charitatem: nam fides, nisi ad eam accedat charitas, neque unit perfecte cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficit, Sess. VI: Cap. 7. §. 3. (c) Quod Christus non modo sit Redemptor Cui fidant, sed etiam Legislator Cui obediant, Sess. VI Cap. 16. Can. 21. (d) Quod Fides sine operibus mortua & otiosa sit, quia & in Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed fides quæ per charitatem operatur: fides enim sine spe & charitate vitam æternam non præstare potest; unde & statim Verbum Christi audiunt, si vis ad vitam ingredi serva mandata: itaque veram & Christianam justitiam accipientes, eam ceu primam stolam, pro illa quam Adam sua inobedientia sibi & nobis perdidit, per Christum Jesum illis donatam candidam & immaculatam jubentur statim renati conservare, ut eam præferant ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, & habeant vitam æternam, Sess. VI: Cap. 7. §. 4. (e) Quod Ipse Christus Jesus tanquam Caput in membra, & tanquam Vitis in palmites, in ipsos justificatos jugiter virtute infuat; quæ virtus bona eorum opera semper antecedit, & comitatur, & subsequitur, & sine qua nullo pacto Deo grata & meritoria esse possent; quare nihil ipsis justificatis amplius deesse credendum est, quo minus plene illis quidem operibus, quæ in Deo facta sunt, vitam æternam suo etiam tempore consequendam promeruisse censeantur. Sess. VI: Cap. 16. (f) Non propria nostra justitia, tanquam ex nobis propria, statuitur; quæ enim justitia nostra dicitur, illa enim Dei est, quia a Deo nobis infunditur per Christi meritum: absit ergo ut Christianus homo in seipso vel confidat vel gloriatur, & non in Domino, Cujus tanta erga nos homines bonitas, ut eorum velit esse merita quæ sunt Ipsius dona, Sess. VI: Cap. 16.

(g) Quia ex nobis tanquam ex nobis nihil possumus, Eo coopeante, qui nos confortat, omnia possumus: ita non habet homo unde gloriatur, sed omnis gloria nostra in Christo est, in quo vivimus, in quo meremur, in quo satisfacimus, facientes fructus dignos pœnitentia, qui ab Illo vim habent, ab Illo offeruntur Patri, & per Illum acceptantur a Patre, Sess. XIV: Cap. 8. (h) Si quis dixerit hominem suis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per legis doctrinam fiunt, absque Divina per Christum Jesum gratia posse justificari coram Deo, anathema sit, Sess. VI: Can. 1. (i) Si quis dixerit sine præveniente Spiritus Sancti inspiratione, atque ejus adjutorio, hominem credere, sperare & diligere (hoc est, fidem, spem & charitatem habere) sicut oportet, ut ei justificationis gratia conferatur, anathema sit, Sess. VI: Can. 2. (k) Si quis dixerit hominem sine Christi justitia, per quam nobis meruit, justificari, anathema sit, Sess. VI: Can. 10. præter plura, imprimis de conjunctione fidei & charitatis seu bonorum operum, & de damnatione separationis illorum.

6. DE LIBERO ARBITRIO. (a) Quod Liberum Arbitrium per Adæ peccatum minime extinctum sit, viribus licet attenuatum & inclinatum, Sess. VI: Cap. 1. (b) Si quis dixerit, Liberum hominis arbitrium a Deo motum & excitatum nihil cooperari assentiendo Deo excitanti atque vocanti, quo ad obtinendam justificationis gratiam se disponat ac præparet, nec posse dissentire si velit, sed velut inanime quoddam nihil omnino agere, mereque passive se habere, anathema sit, Sess. VI: Can. 4.

7. DOCTRINALIA ROMANO-CATHOLICORUM DE JUSTIFICATIONE, COLLECTA EX DECRETIS SYNODI TRIDENTINÆ, IN SUMMA ET SERIE SUNT TALIA. Quod peccatum Adami transfusum sit in totum Genus humanum ex quo status ejus, & ab illo omnium hominum, perversus factus est, & abalienatus a Deo, & sic facti sunt inimici & filii iræ: quod ideo Deus Pater ex gratia miserit Filium suum ut reconciliaret, expiaret, propitiaret, satisfaceret, & sic redimeret, & hæc per quod fieret Justitia. Quod Christus hoc peregerit & impleverit, per quod obtulerit Se Deo Patri Sacrificium super ligno crucis, ita per suam passionem & suum sanguinem. Quod Christus Solus meruerit, & quod hoc Ipsius Meritum a Deo Patre per Spiritum Sanctum, ex gratia, homini recipienti imputetur, tribuatur, applicetur, & in illum transferatur; & quod ab homine sic removeatur peccatum Adami, remanente usque concupiscentia ut fomite ad peccandum. Quod Justificatio sit remissio peccatorum, & quod inde fiat innovatio interioris hominis, unde homo ab inimico fit amicus, & a filio iræ filius gratiæ: & quod sic fiat unio cum Christo, & renatus membrum vivum in Corpore Ipsius.

8. Quod fides sit ex auditu, cum credit vera esse quæ Divinitus revelata sunt, & credit promissis Dei. Quod Fides sit humanæ salutis initium, fundamentum & radix omnis justificationis, sine qua impossibile est placere Deo, & in filiorum ejus consortium venire: quod Justificatio fiat per fidem, spem & charitatem, & quod fides nisi ad illam accedant spes & charitas, non sit viva sed mortua, quæ non unit cum Christo. Quod homo cooperari debeat; quod

quod accedere & recedere possit, alioquin nihil ei posset donari, quia foret sicut inanimatum corpus. Quod quia receptio justificationis innovat hominem, & hoc fit per applicationem meriti Christi in illum, cooperante homine, sequatur quod opera promereantur; sed quia fiunt ex gratia, & per Spiritum Sanctum, & quia Solus Christus meruit, Deus faciat dona sua apud hominem merita; unde consequitur, quod nemo possit sibi aliquid meriti attribuere.

DOCTRINALIA PROTESTANTIUM DE JUSTIFICATIONE, EX FORMULA CONCORDIÆ.

9. Hic Liber ex quo sequentia sunt collecta, vocatur FORMULA CONCORDIÆ, a Viris Augustanæ Confessioni addictis conscriptus; & quia ex illo citantur paginæ, ubi afferenda legantur, Editionem Lipsiæ Anno 1756 excusam; pro indice assumimus.

20. EX FORMULA CONCORDIÆ, DE PECCATO ORIGINALI. (a) Quod post lapsum Adami omnes homines secundum naturam propagati nascantur ab illo cum peccato, quod damnat & mortem æternam affert illis qui non renascuntur, & quod Meritum Christi sit unicum medium per quod renascuntur, ita unicum remedium quo sanantur, pag. 9. 10, 52, 53, 55, 317, 641, 644. & Appendix p. 138, 139. (b) Quod peccatum originis sit tam profundæ naturæ corruptio, ut nihil spiritualiter sanum sit in corpore & anima hominis, inque viribus ejus, p. 574. (c) Quod sit scaturigo omnium actualium peccatorum, p. 317, 577, 639, 640, 942, Append. p. 139. (d) Quod sit totalis carentia seu privatio imaginis Dei, p. 640. (e) Quod discrimen tenendum sit inter naturam nostram qualis a Deo creata est, & inter peccatum originis quod in natura habitat, p. 645. (f). Præterea Peccatum originis vocatur ibi diaboli opus, spirituale venenum, radix omnium malorum, accidens & qualitas; ac Natura ibi vocatur Dei opus & creatura, hominis persona, substantia & essentia, ac quod sit distinctio sicut inter hominem morbo infectum & inter ipsum morbum.

II. DE JUSTIFICATIONE PER FIDEM. COMMUNIA sunt hæc: (a) Quod per Verbum & Sacramenta donetur Spiritus Sanctus, qui fidem efficit ubi & quando visum est, in iis qui Evangelium audiunt. (b) Quod consequantur ordine, Contritio, Justificatio per fidem, Innovatio, & bona Opera; quod illa probe distinguenda sint; & quod contritio & bona opera nihil ad salutem conferant, sed sola fides. (c) Quod Justificatio per solam fidem sit remissio peccatorum, absolutio a damnatione, reconciliatio Patris, adoptio in filios, & quod hoc fiat per imputationem meriti seu justitiæ Christi. (d) Quod inde fides sit ipsa illa justitia, qua coram Deo justii reputamur, & quod sit fiducia in gratiam & confidentia. (e) Quod Renovatio quæ sequitur, sit vivificatio, regeneratio & sanctificatio. (f) Quod Renovationem illam sequantur bona opera, quæ sunt fructus fidei, in se opera Spiritus. (g) Quod fides illa per
gravia

gravia mala amittatur. COMMUNIA DE LEGE ET EVANGELIO sunt hæc. (h) Quod probe distinguendum sit inter Legem & Evangelium, ac inter opera Legis & opera Spiritus, quæ sunt Fructus fidei. (i) Quod Lex sit doctrina, quæ ostendit, quod homo in peccatis sit, & sic in damnatione, & in ira Dei, quæ inde perterrefacit, & quod Evangelium sit doctrina de Expiatione peccatorum & damnationis per Christum, & sic consolationis. (k) Quod tres usus Legis sint, impios coercere, homines ad agnitionem peccatorum adducere, ac docere renatos vitæ regulas. (l) Quod Renati in lege sint, non autem sub lege, sed sub gratia. (m) Quod Renati se in Lege exercere debeant, quia quamdiu in Mundo vivunt, a carne irritantur ad peccandum, at quod post mortem puri & perfecti fiant. (n) Quod Renati etiam arguantur a Spiritu Sancto, & quod luctentur vario modo, sed tamen quod faciant Legem sponte, & quod sic filii Dei in Lege vivant. (o) Quod apud non renatos velamen Moïsi adhuc ante oculos maneat, & quod vetus Adam dominetur, sed quod apud Renatos velamen Moïsi ablatum sit, & quod vetus Adam mortificatus.

12. DE JUSTIFICATIONE PER FIDEM ABSQUE OPERIBUS LEGIS, PARTICULARIA EX FORMULA CONCORDIÆ. (a) Quod fides imputetur ad justitiam sine operibus, propter Meritum Christi quod fides apprehendit, p. 73, 79, 80, 584, 689. (b) Quod charitas Fidem, quæ justificat, sequatur, sed quod Fides non justificet, quatenus a charitate, ut Pontificii loquuntur, formata est, p. 81, 89, 94, 117, 688, 691, App. 169. (c) Quod non præcedens contritio, nec sequens renovatio & sanctificatio, neque bona opera tunc, ad negotium justitiæ fidei pertineant, p. 688, 689. (d) Quod stultum sit fomniare, quod Opera Secundæ Tabulæ Decalogi coram Deoificent, per illam enim agimus cum hominibus, non proprie cum Deo, & in justificatione agendum est cum Deo, & placanda ejus ira, p. 102. (e) Si quis credit se ideo consequi remissionem peccatorum, quia charitatem habet, afficit contumelia Christum, quia est fiducia propriæ justitiæ impia & inanis, p. 87, 89. (f) Quod bona Opera prorsus excludenda sint, dum de justificatione & vita æterna agitur, p. 589. (g) Quod bona opera non sint necessaria ut causa meritoria salutis, & quod actum justificationis non ingrediantur, p. 589, 590, 702, 704. App. p. 173. (h) Quod rejicienda sit positio, quod bona opera necessaria sint ad salutem, quia hoc eripit consolationem Evangelii, occasionem præbet dubitationi de Dei gratia, affert opinionem de propria justitia, & quia acceptantur a Papistis ad malam causam fulciendam, p. 704. (i) Rejicitur & damnatur phrasis, quod bona opera necessaria sint ad salutem, p. 591. (k) Quod Phrases de bonis Operibus ad salutem necessariis non docendæ & defendendæ sint, sed potius ab Ecclesiis ut falsæ explodendæ & rejiciendæ, p. 705. (l) Quod Opera, quæ non a vera fide proficiuntur, revera coram Deo sint peccata, hoc est, peccatis contaminata, quoniam mala arbor non potest bonos fructus ferre, p. 700. (m) Quod fides & salus non conserventur nec retineantur per bona opera, quia sunt modo testimonia, quod Spiritus Sanctus præsens sit, & in nobis habitet, p. 590, 705. App. p. 174.

p. 174. (n) Quod merito rejiciendum sit Tridentinæ Synodi decretum, quod bona opera salutem conservent, aut quod apprehensa fidei justitia, aut ipsa fides per nostra opera vel toto vel saltem in parte retineatur & conservetur, p. 707.

13. DE FRUCTIBUS FIDEI, PARTICULARIA EX FORMULA CONCORDIÆ. (a) Quod discrimen inter Opera Legis, & inter Opera Spiritus, observandum sit; & quod Opera, quæ Renatus libero & prompto Spiritu agit, non sint opera Legis, sed opera Spiritus, qui sunt fructus fidei; quia Renati non sub lege sunt, sed sub gratia, p. 589, 590, 721, 722. (b) Quod bona opera sint fructus pœnitentiæ, p. 12. (c) Quod Renati per fidem accipiant novam vitam, novos affectus, & nova opera, & quod hæc sint ex fide in pœnitentia, p. 134. (d) Quod homo post conversionem & justificationem incipiat renovari mente, & demum intellectu, & quod tunc ejus voluntas in quotidianis pœnitentiæ exercitiis non sit otiosa, p. 582, 673, 700. (e) Quod tam ob peccatum originale, quam ob peccata actualia pœnitentia agenda sit, p. 321. App. p. 159. (f) Quod pœnitentia in Christianis duret usque ad mortem, quia luctantur cum peccato residuo in carne per totam vitam, p. 327. (g) Quod oporteat Legem decalogi in nobis inchoari, ac magis & magis fieri, p. 85, 86. (h) Quod Renati tametsi a maledictione legis liberati sunt, usque tamen in Lege Divina se exercere debeant, p. 718. (i) Quod Renati non sine lege sint, & tamen non sub lege, nam secundum legem Domini vivunt, p. 722. (k) Quod Lex renatis debeat esse norma religionis, p. 596, 717. App. p. 156. (l) Quod Renati faciant bona opera non coacte sed sponte & libere, quasi nullum præceptum accepissent, nullas minas audivissent, & nullam remunerationem exspectavissent, p. 596. 701. (m) Quod apud hos fides in agendo semper occupata sit, & qui ita bona non operatur, vera fide careat, nam ubi fides ibi bona opera, p. 701. (n) Quod charitas & boni fructus sequantur fidem & regenerationem, p. 121, 122, 171, 183, 692. (o) Bene conveniunt & sunt connexa inseparabiliter fides & opera, sed sola fides apprehendit benedictionem sine operibus, & tamen non est sola; inde est quod fides sine operibus sit mortua, p. 692, 693. (p) Quod postquam homo per fidem est justificatus, vera illa & viva fides per charitatem sit efficax, nam bona opera fidem justificantem semper sequuntur, & una cum illa certissime deprehenduntur; fides enim nunquam sola est, quin charitatem & spem secum habeat, p. 586. (q) Fatemur, quod ubi non sequuntur bona opera, ibi fides falsa & non vera sit, p. 336. (r) Quod impossibile sit bona opera a fide separare, sicut non calorem & lucem ab igne, p. 701. (s) Quod quia vetus Adam in ipsa natura semper inhæret, Renati assidua legis admonitione, doctrina, comminationibus, & quoque castigationibus opus habeant, arguuntur enim & corripiuntur per legem a Spiritu Sancto, p. 719, 720, 721. (t) Quod Renati cum vetere Adamo luctaturi sint, & quod pars carnis ab exhortationibus, minis & plagis coercenda sit, quoniam renovatio vitæ per fidem in hac vita modo inchoatur, p. 595, 596, 724. (u) Quod maneat perpetua lucta inter carnem & spiritum in electis & vere renatis, p.

675, 679. (x) Quod Christus annuntiet remissionem peccatorum bonis operibus, est quia sequuntur reconciliationem, tum quia fructus boni necessario sequi debent, & quia sunt signa promissionis, p. 116, 117. (y) Quod fides salvans in illis non sit in quibus non charitas, nam charitas fructus est, qui veram fidem certissime & necessario sequitur, p. 688. (z) Quod bona opera sint necessaria multis modis, sed non ut causa meritoria, p. 11, 17, 64, 95, 133, 589, 590, 702. App. p. 172. (aa) Quod Renatus cum Spiritu Sancto cooperari debeat, ex novis viribus & donis, quæ accepit, sed certo modo, p. 582, 583, 674, 675. App. p. 144, (bb) In CONFESSIOE ECCLESIAE BELGICARUM, quæ recepta est in SYNODO DODRACENA, leguntur hæc; „ Non potest sancta fides in homine otiosa esse, est enim fides per charitatem efficax; ac opera, quæ a bona fidei radice proficiscuntur, coram Deo bona & accepta sunt, sicut fructus arboris bonæ; nam ad bona opera obstricti sumus Deo, non autem Deus nobis, siquidem Deus efficit illa apud nos.

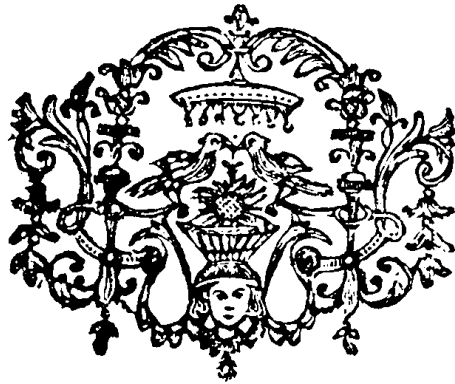
14. DE MERITIS, EX FORMULA CONCORDIÆ. (a) Quod falsum sit, opera nostra mereri remissionem peccatorum; falsum, homines reputari justos per justitiam rationis; ac falsum, rationem propriis viribus posse supra omnia amare Deum, ac legem Dei facere, p. 64. (b) Quod fides non propterea justificet, quod ipsa tam bonum opus sit, tamque præclara virtus, sed quia in promissione Evangelii Meritum Christi apprehendit, p. 76, 684. (c) Quod promissio remissionis peccatorum & justificationis propter Christum non habeat conditionem meritorum, quia gratis offertur, p. 67. (d) Quod homo peccator coram Deo justificetur seu absolvatur a suis peccatis, & a judicio justissimæ damnationis, & adoptetur in numerum filiorum Dei, sine ullis nostris meritis, & absque ullis præcedentibus, præsentibus, & sequentibus nostris operibus, ex mera gratia, tantummodo propter unicum meritum Christi, quod nobis ad justitiam imputatur, p. 684. (e) Quod fidem, remissionem peccatorum, & regenerationem, sequantur bona opera, & quod in illis pollutum & imperfectum est, pro peccato & defectu non censeatur, idque propter Christum; & quod ita totus homo tam quoad personam quam quoad opera justus & sanctus sit & nominetur, ex mera gratia & misericordia in Christo super nos effusa, expansa & amplificata, quare gloriari ob merita non possumus, p. 74, 92, 93, 336. (f) Qui confidit operibus se mereri, is aspernatur Christi meritum & gratiam, & quærit sine Christo humanis viribus viam ad cælum, p. 16, 17, 18, 19. (g) Si quis bona opera Articulo justificationis vult immiscere, & gratiam Dei iis promereri, tali homini opera non tantum sunt inutilia, sed etiam perniciofa, p. 708. (h) Enumerantur opera decalogi, & plura quæ faciendæ sunt, & quæ Deus ornat præmiis, p. 176, 198. (i) Docemus bona opera meritoria esse, non remissionis peccatorum, gratiæ, & justificationis, sed aliorum præmiorum corporalium, ut & spiritualium in hac vita & post hanc vitam, quia Paulus dicit, unusquisque recipiet mercedem secundum laborem, & Christus merces vestra erit multa in cælis, ac sæpius dicitur quod unicuique reddetur secundum opera ejus; quare nos fatemur vitam æternam mercedem esse, quia est res debita

debita propter promissionem, & quia Deus coronat sua dona, sed non propter nostra merita, p. 96, 133, 134, 135, 136, 137, 138. (k) Quod bona Opera in credentibus, cum propter veras causas fiunt, & ad veros fines referuntur, sicut Deus ea a Renatis exigit, indicia sint æternæ salutis; & quod Deus Pater illa propter Christum accepta & grata habeat, & præclara illis præmia hujus & futuræ vitæ promittat, p. 708. (l) Quod bona opera licet merentur præmia, tamen neque ex condigno, neque ex congruo remissionem peccatorum, aut vitæ æternæ gloriam mereantur, p. 96, 135, 139, seq. App. p. 174. (m) Quod Christus in extremo judicio laturus sit sententiam de operibus bonis & malis, tanquam effectis propriis & testantibus de hominum fide, p. 134 App. p. 187. (n) Quod Deus bona Opera remuneret, sed quod gratiæ sit quod coronet sua dona, IN CONFESS. ECCLESIIARUM BELGICARUM.

15. DE LIBERO ARBITRIO, EX FORMULA CONCORDIÆ. (a) Quod homini sit plenaria impotentia in rebus spiritualibus, p. 15, 18, 219, 318, 579, 656, seq. App. p. 141. (b) Quod homo ex lapsu primorum parentum ita prorsus corruptus sit, ut in rebus spiritualibus, quæ conversionem & salutem spectant, natura cæcus sit, ac Verbum Dei ut rem stultam judicet, & quod inimicus Dei sit & maneat, donec virtute Spiritus Sancti per Verbum prædicatum & auditum, ex mera gratia, sine omni sua propria cooperatione, convertatur, fide donetur, regeneretur & renovetur, p. 656, 657. (c) Quod homo ad bonum prorsus corruptus & mortuus sit, ita ut in hominis natura post lapsum ante regenerationem ne scintilla quidem spiritualium virium reliqua manserit aut restet, quibus ille ad gratiam Dei præparari, aut oblatam gratiam apprehendere, aut ejus gratiæ ex se & per se capax esse, aut in spiritualibus intelligere, credere, amplecti, cogitare, velle, inchoare, perficere, agere, operari, cooperari, aut se ad gratiam applicare aut accommodare, aut aliquid ad conversionem, vel toto vel ex dimidia vel ex minima parte, ex se ipso potest, p. 656, 658. (d) Quod homo in spiritualibus & Divinis rebus, quæ ad animæ salutem spectant, sit instar statuæ salis uxoris Lothi, ac similis trunco & lapidi vita carenti, quæ non oculorum, oris aut ulnorum sensuum usum habent p. 661, 662. (e) Quod homo usque loco motivam potentiam habeat, seu externa membra regere, ad cætus publicos accedere, ac Verbum & Evangelium audire possit, attamen quod id tacitis cogitationibus ut rem stultam spernat; & in hac re deterior est trunco, nisi Spiritus Sanctus in illo sit efficax, p. 662, 671, 672, 673. (f) Quod usque cum homine in conversione non fiat quasi dum statua e lapide formatur, aut sigillum in ceram imprimitur, quæ non notitiam, nec sensum, neque voluntatem habent, p. 662, 681. (g) Quod homo in conversione sit subiectum mere passivum, non autem activum, p. 662, 681. (h) Quod homo in conversione cum Spiritu Sancto prorsus non cooperetur, p. 219, 579, 583, 672, 676. App. p. 143, 144. (h) Quod homo post lapsum retinuerit & possideat vires cognoscendi res naturales, ut & liberum arbitrium bonum naturale & civile aliquo modo eligendi, p. 14, 218, 641, 664. App.

142. (i) Quod Dicta quorundam Patrum & Neotericorum Doctorum, quod Deus hominem trahat sed volentem, non sint analogæ formæ sacrorum verborum, p. 582, 583. (k) Quod homo renatus per virtutem Spiritus Sancti cooperetur, quamvis cum multa infirmitate, ex novis viribus & donis, quæ Spiritus Sanctus in conversione inchoavit, at vero non coacte, sed sponte, p. 582, seq. 673, 674, 675. App. p. 144. (l) Quod in Renatis non modo dona Dei, sed etiam Christus per fidem habitet, tanquam in Templis suis, p. 695, 697, 698. App. p. 130. (m) Ingens discrimen est inter homines baptizatos & non baptizatos, cum enim juxta Pauli doctrinam est, quod omnes qui baptizati sunt, Christum induerint, & revera sint renati, habent illi jam liberatum arbitrium, hoc est, rursus liberati sunt, ut Christus testatur, unde non modo Verbum Dei audiunt, verum etiam, licet non sine multa infirmitate, eidem assentiri, illudque fide amplecti possunt, p. 675.

Probe observandum est, quod Antecedentia hæc ex Libro FORMULA CONCORDIÆ vocato, qui a Viris Augustanæ Confessioni addictis conscriptus est, desumpta sint; sed quod usque similia de JUSTIFICATIONE PER SOLAM FIDEM a Reformatis in Anglia & in Hollandia tradantur & doceantur; quare sequentia sunt pro omnibus; videatur etiam infra, c. 17, 18.

SCIAGRAPHIA

DOCTRINALIUM NOVÆ ECCLESIAE.

16. Sequitur nunc summaria Expositio Doctrinæ Novæ Ecclesiæ, quæ per Novam Hierosolymam in Apocalypsi, Cap. XXI & XXII intelligitur: hæc Doctrina, quæ non modo est fidei sed etiam vitæ, in ipso Opere discesceret in Tres Partes.

PRIMA PARS docebit I. *De Domino Deo Salvatore, & de Divina Trinitate in Ipso.*

II. *De Scriptura Sacra, & de utroque eius Sensu, Naturali & Spirituali, ac de Sanctitate ejus inde.* III. *De Amore in Deum, & de Amore erga proximum, & de Concordantia illorum.* IV. *De Fide, & ejus Conjunctiōe cum binis illis amoribus.* V. *Doctrina vitæ ex præceptis Decalogi.* VI. *De Reformatione & Regeneratione.* VII. *De Libero Arbitrio, & de Cooperatione hominis cum Domino per illud.* VIII. *De Baptismo.* IX. *De Sancta Cena.* X. *De Cælo & Inferno.* XI. *De Conjunctiōe hominum cum illis, & de statu vitæ illorum post mortem secundum conjunctiōem.* XII. *De Vita Æterna.*

SECUNDA PARS aget I. *De Consummatione Seculi, seu fine Ecclesiæ hodiernæ.* II. *De Adventu Domini.* III. *De Ultimo Judio.* IV. *De Nova Ecclesia, quæ est Nova Hierosolyma.*

TERTIA PARS demonstrabit DISCORDANTIAS dogmatum Ecclesiæ hodiernæ & Ecclesiæ novæ. Sed circa has hic aliquantum morabimur, ex causa quia creditur a Clero & a Laico, quod Ecclesia hodierna sit in ipsa luce Evangelii, ac in ejus veritatibus, quæ infirmari, convelli & impugnari nequeunt, ne quidem ab Angelo, si quis e Cælo descenderet: Ecclesia hodie nec videt aliud, quia subtraxit intellectum a fide, & usque dogmata confirmavit per quendam visum sub intellectu, ac falsitates ibi possunt confirmari, usque ut appareant sicut veritates, ac falsitates ibi confirmatæ fænerantur lucem fallacem, coram qua lux veritatum apparet sicut caligo. Propter hanc causam hic aliquantum morabimur, Discordantias adducendo, & illas per breves notas illustrando, ut illæ coram Intellectu per cæcam fidem non ocluso videantur sicut in luce crepusculi, & deinde matutæ, & demum in ipso Opere in die. Discordantiæ in genere sunt hæc.

I.

17. *Quod Ecclesiæ per Reformationem separatæ ab Ecclesia Romano-Catholica, dissideant in variis; sed quod omnes in Articulis,*

de Trinitate personarum in Divinitate, de Origine peccati ex Adamo, de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per solam fidem, conveniant.

B R E V I S A N A L Y S I S.

18. Ecclesiæ per Reformationem ab Ecclesia Romano-Catholica separatæ, sunt ex illis, qui se vocant Evangelicos & Reformatos, simul Protestantes, vel ab Antesignanis Lutheranos & Calvinianos, inter quas Ecclesia Anglicana medium tenet: de Ecclesia Græca, quæ ab antiquo a Romano-Catholica separata fuit, hic non sermo est. Quod Ecclesiæ Protestantium diffideant in variis, imprimis de Sacra Cæna, Baptismo, Electione, & de Persona Christi, multis notum est; at quod omnes in Articulis de Trinitate personarum in Divinitate, de Peccato Originali, de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per solam fidem, conveniant, non universaliter notum est; causa est, quia pauci student indagandis discriminationibus dogmatum inter Ecclesias, & inde nec convenientiis: Clerici solum dogmatica suæ Ecclesiæ hauriunt, ac Laici raro illa quoad interiora, & inde nec quoad dissidentias. Quod tamen in quatuor illis Articulis in communibus & in plerisque particularibus conveniant, patescit ex Libris illorum si consuluntur, & ex Sermonibus si audiuntur. Sed hoc præmittitur ad notitiam propter sequentia.

II.

19. *Quod Romano-Catholici ante Reformationem prorsus similia quæ Reformati post illam, de quatuor supranominatis Articulis tradiderint, videlicet similia de Trinitate personarum in Divinitate, similia de Peccato originali, similia de Imputatione meriti Christi, & similia de Justificatione per fidem in illam, cum sola differentia, quod eandem fidem cum charitate seu bonis operibus conjunxerint.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

20. Quod talis Conformitas in quatuor illis Articulis cum Romano-Catholicis sit Protestantibus, ut vix alicujus momenti differentia interfit, præter quod illi fidem & charitatem conjunxerint, hi illas distinxerint, vix alicui notum est, imo ita ignotum; ut ipsi Docti hoc dictum miraturi sint: causa hujus ignorantæ est, quia Romano-Catholici raro adeunt Deum Salvatorem nostrum, sed loco ejus Papam ut vicarium, & quoque Sanctos, inde alte sopiverunt dogmata sua de Imputatione Meriti Christi, & de Justificatione per fidem; quod tamen sint inter dogmata illorum recepta & agnita, patet manifeste ex Synodi Tridentinæ Decretis, supra n. 3, 4, 5, 6, 7, 8. adductis, & a Papa Pio IV^{to} confirmatis, n. 2. quæ si conferuntur cum dogmatibus ex
 Augu-

Augustana Confessione, & ex Formula concordiae inde, n. 9, 10, 11, 12. al-
latis, videri potest, quod discrimina, quæ intercedunt, plus verbalia sint,
quam realia. Doctores Ecclesiae ex illis lectis & collatis possunt quidem con-
formia videre, sed usque non plenis oculis, ut autem hi, & quoque minus
Docti, ut & Laici, hoc videant, adjicientur aliqua illustrantia in sequentibus.

III.

21. *Quod Reformatores antesignani, Lutherus, Melancthon & Calvinus, omnia Dogmata, de Trinitate Personarum in Divinitate, de Peccato Originali, de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per fidem, qualia tunc erant & fuerant apud Romano-Catholicos, retinuerint, sed quod Charitatem seu Bona Opera separaverint a fide illa, & declaraverint illa non simul salvifica, propter finem ut a Romano-Catholicis quoad ipsa essentialia Ecclesiae, quæ sunt Fides & Caritas, divellerentur.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

22. Quod Quatuor supra nominati Articuli, sicut hodie docentur in Ecclesiis Reformatis, non fuerint novi, & a Tribus Antesignanis illis primum excusi, sed quod fuerint usque a tempore Concilii Nicæni, & a Scriptoribus post illud, traditi, & inde in Ecclesia Romano-Catholica conservati, ex Libris Historiæ Ecclesiasticæ patet. Quod Romano Catholici ac Reformati concordent in Articulo de Trinitate Personarum in Divinitate, est quia utrinque agnoscuntur Tria Symbola, Apostolicum, Nicænum, & Athanasianum, in quibus Trinitas docetur. Quod concordent in Articulo de Imputatione meriti Christi, patet ex desumptis e Synodo Tridentina n. 3 ad 8 collatis cum desumptis ex Formula Concordiæ, n. 10 ad 15. Quod etiam in Articulo de Justificatione, nunc ventilationi subjicietur.

23. Synodus Tridentina de Fide justificante tradit hæc „ Perpetuus Ecclesiae Catholicae consensus fuit, quod Fides sit humanæ salutis initium, fundamentum & radix omnis justificationis, sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum ejus confortium venire, videatur supra n. 5 (a). Tum quod Fides sit ex auditu Verbi Dei, n. 4 (c). Quod autem Romano-Catholica illa Synodus conjunxerit fidem & charitatem, seu fidem & bona opera, ex adductis supra n. 4, 5, 7, 8. plene videri potest. Quod autem Ecclesiae Reformatæ ab Antesignanis suis separaverint illa, declarando salvificum in fide, & non simul in charitate seu operibus, propter finem ut a Romano-Catholicis quoad ipsa essentialia Ecclesiae, quæ sunt Fides & Caritas, divellerentur, ab ipsis Antesignanis supra nominatis aliquoties audiivi; ut & quod separationem illam constabiliverint per hæc”. Quod nemo possit bonum, quod confert ad salutem, ex se facere; nec possit implere legem; tum ne per illa
meri-

meritum hominis intret fidem. Quod ex his pincipiis, & propter illum finem, excluderint bona charitatis fide a & sic etiam a salute, constat, ex allatis e FORMULA CONCORDIÆ supra n. 12; inter quæ hæc sunt, „Quod Fides non justificet, quatenus a Charitate, ut Pontifici loquuntur, formata est, n. 12. (b). Quod rejicienda sit positio, quod bona Opera sint necessaria ad salutem propter plures causas, & quoque quia acceptantur a Papistis ad malam causam fulciendam, n. 12. (h). Quod merito rejiciendum sit Tridentinæ Synodi decretum, quod bona opera salutem & fidem conservent & retineant, n. 12. (n); præter plura ibi. Quod tamen usque Reformati conjungant fidem & charitatem in unum salvificum simul, cum sola differentia qualitatis operum, in Lemmate subsequente videbitur.

IV.

24. *Quod tamen Reformatores Antesignani, fidei suæ adjunxerint bona opera, & quoque conjunxerint illa, sed in homine ut in subiecto passivo, Romano-Catholici autem in homine ut in subiecto activo: & quod tamen inter hos & illos quoad fidem, opera & merita, actualiter sit conformitas.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

25. Quod Reformatores Antesignani, tametsi fidem & charitatem, separaverunt, usque adjunxerint illa, & tandem conjunxerint, sed non velint ut in unum seu simultaneum salvificum, constat ex Libris, Sermonibus & Effatis oris illorum; nam postquam separaverunt illa, conjungunt illa, imo conjunctionem exprimunt vocibus certis & non in binos sensus fractis, videlicet his, Quod Fides post justificationem nusquam sola sit, quin charitatem seu bona opera secum ferat, & si non, quod fides non sit viva sed mortua, videatur supra n. 13. (o) (p) (q) (r) (y) (bb). Imo quod necessario sequantur fidem, n. 13. (x) (y) (z). Tum quod Renuus ex novis viribus & donis cum Spiritu Sancto cooperetur, n. 13. (aa). Quod Romano Catholici prorsus similia tradant, patet a collectis ex Synodo Tridentina, n. 4, 5, 6, 7, 8.

26. Quod Reformatores de Operum meritis pæne similia quæ Romano-Catholici profiteantur, constat ex his e Formula Concordiæ transsumtis, Quod bona opera ex vi promissionis & ex gratia retribuuntur, & quod inde mereantur præmia corporalia, & quoque spiritualia, n. 14. (i) (k) (l) (n). Et quod Deus mercede coronet sua dona, n. 14. (h) (n). Consimilia dicuntur in Synodo Tridentina, scilicet, Quod Deus ex gratia sua dona faciat merita, n. 5. (f). Ac insuper, quod Salus non sit ex operibus, sed ex promissione & gratia, quia Deus per Spiritum Sanctum operatur illa, n. 5. (e) (f) (g) (h) (i) (k).

27. Ex his & illis coram primo visu apparet sicut sit plena conformitas, sed ne sit, Reformatores distinxerunt inter opera legis profluentia ex proposito

sito & voluntate, & inter opera spiritus profluentia ex fide ut a vena libera & spontanea, & hæc bona vocaverunt fructus fidei, videatur supra n. 11. (h) (l), & n. 13. (a) (i) (l), & n. 15. (k). Ex his penitus inspectis & collatis non apparet discrimen ipsorum operum, sed modo qualitatis illorum, videlicet quod hæc proficiantur ex homine sicut ex subiecto passivo, illa autem sicut ex subiecto activo; proinde spontanea illa sicut ex hominis intellectu, & non simul ex ejus voluntate; hoc dicitur, quoniam homo non potest non conscius esse dum fiunt, quia illa facit, & conscius fieri est ex intellectu. Attamen quia Reformati etiam pœnitentiæ exercitia, & luctas cum carne, prædicant, n. 13. (d) (e) (f) (g) (h) (k), & hæc non fieri possunt ab homine nisi ex ejus proposito & voluntate, & sic ab illo sicut ab ipso, consequitur, quod usque actualiter sit conformitas.

28. Quod autem Liberum arbitrium in conversione seu in actu justificationis concernit, apparet sicut prorsus in contrarium eant, sed quod usque conveniant, videri potest si rite expenduntur & conferuntur illa quæ ex Synodo Tridentina n. 6. (a) (b), exscripta sunt, cum illis quæ ex Formula Concordia n. 15. (m): sunt enim omnes in Christianismo baptizati, & inde in liberato arbitrio, ut non modo possint audire Verbum Dei, sed etiam eidem assentiri, & illud fide amplecti; consequenter nullus ibi est sicut truncus.

29. Ex his nunc patent veritates, n. 19 & n. 21, assertæ, quod Reformatores sua dogmata de Trinitate personarum in Divinitate, de Peccato Originali, de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per fidem, a Romano-Catholicis acceperint. Hæc allata sunt ob finem, ut illorum dogmatum origo exstet, imprimis origo separationis fidei a bonis operibus, seu doctrinæ de sola fide, quod modo fuerit, ut a Romano Catholicis divellerentur, & quod tamen dissensus sit verbalis plus quam realis. Ex supra allatis manifeste patet, super qua fundatione Fides in Ecclesiis reformatis constructa est, & ex qua inspiratione orta.

V.

30. *Quod universa Theologia in Christiano Orbe hodie fundata sit super idea Trium Deorum, oriunda ex doctrina Trinitatis Personarum.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

31. Primum aliquid dicitur de origine, seu unde profluxit idea Trinitatis personarum in Divinitate, & inde trium Deorum. Sunt Tria Symbola, quæ vocantur Apostolicum, Nicænum, & Athanasianum, quæ in specie docent Trinitatem; Apostolicum & Nicænum ipsam Trinitatem, at Athanasianum Trinitatem personarum. Tria illa Symbola in multis Libris Psalmodum exstant, Apostolicum in Psalmo qui canitur, Nicænum post decalogum, & Athanasianum seorsim ibi. Symbolum Apostolicum post Apostolorum tempora conscriptum est; Symbolum Nicænum in Concilio Niceæ urbis Bethyniæ habito, ad quod ab Imperatore Constantino omnes Episcopi in Asia, Africa,

& Europa, Anno 318, convocati sunt. Symbolum autem Athanasianum post illud Concilium a quodam vel a quibusdam, ad Arrianos prorsus profligandos, compositum est, & postea ab Ecclesiis etiam ut Oecumenicum acceptatum. Ex duobus prioribus Symbolis illuxit confessio Trinitatis, ex tertio autem seu Athanasiano effluxit professio Trinitatis personarum; quod inde idea trium Deorum sit, videbitur in nunc sequentibus.

32. Quod Divina Trinitas sit, constat manifeste ex Domini verbis apud Matthæum „ *dixit Jesus, euntes discipulos facite omnes gentes, baptizantes eos in Nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti*, Cap. XXVIII: vers. 19. tum ex his apud Eundem” *Cum baptizatus est Jesus, ecce aperti sunt Ipsi Cæli, & vidit Spiritum Sanctum descendentem ut columbam, & venientem super Ipsum: & ecce vox e Cælo, Hic est Filius meus dilectus in Quo complacuit Mibi*, Cap. III: 16. 17. Quod Dominus emiserit Discipulos, ut baptizarent in Nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti, fuit causa, quia in Ipso tunc glorificato Divina Trinitas erat; dicit enim in vers. 18. præcedente „ *Data est MIHI omnis potestas in Cælo & in Terra*; & in vers. 20. sequente” *Ecce EGO vobiscum sum omnibus diebus usque ad Consummationem sæculi*, ita de Se Solo & non de Tribus: & apud Johannem, *Nondum erat Spiritus Sanctus, quia Jesus nondum glorificatus erat*, Cap. V I: 39, & illa dixit post Glorificationem, & Glorificatio fuit plenaria unio cum suo Patre, Qui erat ipsum Divinum in Ipso a conceptione; ac Spiritus Sanctus erat Divinum ab Ipso glorificato procedens, Joh: XX: 22.

33. Quod idea Trium Deorum imprimis effluxerit ex Symbolo Athanasiano, ubi Trinitas personarum traditur, est quia nomen Personæ illam ideam parit, & quoque hanc implantant hæc verba ibi „ *Alia est Persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti*; & postea, *Pater est Deus & Dominus, Filius est Deus & Dominus, & Spiritus sanctus est Deus & Dominus*: principaliter autem hæc ibi”. *Sicut singulatim unamquamque Personam Deum & Dominum confiteri Christiana Veritate compellimur; ita tres Deos aut tres Dominos dicere Catholica Religione prohibemur*”; ex quibus verbis resultat hoc, quod ex Christiana Veritate oporteat confiteri & agnoscere tres Deos & Dominos, sed quod ex Catholica Religione non liceat dicere seu nominare tres Deos & Dominos; proinde habere ideam trium Deorum & Dominorum, non autem oralem confessionem. Quod tamen usque Doctrina Trinitatis in Symbolo Athanasiano concordet cum veritate, dummodo pro Trinitate personarum ibi substituaturs Trinitas Personæ, quæ est in Deo Salvatore Jesu Christo, videatur in DOCTRINA NOVÆ Hierosolymæ de Domino, An. 1763. Amstelodami edito, n. 55 ad 61.

34. Tenendum est, quod in Symbolo Apostolico dicatur, *Credo in Deum Patrem, in Jesum Christum, & in Spiritum Sanctum*: in Symbolo Nicæno, *Credo in Unum Deum, Patrem; in unum Dominum Jesum Christum, & in Spiritum Sanctum*, ita solum in unum Deum; at in Symbolo Athanasiano „ *In Deum Patrem, Deum Filium, & Deum Spiritum Sanctum*, ita in tres Deos. At quia Autores & Fautores hujus Symboli claris oculis viderunt, quod idea trium

trium Deorum inevitabiliter ex effatis ibi resultaret, ideo ut hoc sanaretur, dixerunt quod una Substantia seu Essentia sit Tribus; verum inde non alia idea profuit, quam quod Tres Dii unanimi & concordēs sint; nam cum una & individua substantia seu essentia prædicatur de Tribus, non tollit ideam Trium, sed confundit illam, quia est vox methaphysica, & hæc scientia cum omni sua arte, non potest ex tribus Personis, quarum unaquævis est Deus, facere unum, potest facere unum in ore, sed nusquam in idea.

35. Quod universa Theologia Christiana hodie fundetur super idea Trium Deorum, patet manifeste ex Doctrina Justificationis, quæ est Caput doctrinarum Ecclesiæ apud Christianos, tam Romano-Catholicos, quam Protestantes: illa Doctrina tradit, Quod Deus Pater miserit Filium ad redimendum & salvandum homines, & det Spiritum Sanctum qui id operetur: omnis homo, qui hoc audit, legit, aut dicit, non potest aliter quam in sua cogitatione, hoc est, in sua idea partiri Deum in Tres, & percipere quod unus Deus miserit Alterum, ac operetur per Tertium. Quod eadem Cogitatio de Trinitate Divina distincta in tres Personas, quarum unaquævis est Deus, sequatur in reliqua doctrinalia hodiernæ Ecclesiæ, sicut a Capite in suum Corpus, in suis locis demonstrabitur. Interea consule præmissa de Justificatione, & consule Theologica in genere & in specie, & simul consule teipsum, dum in Templis auscultas prædicationes, aut domi oras, num aliter percipias & inde cogites, quam tres Deos; & maxime, dum seorsim precaris aut canis ad unum, & seorsim ad duos alteros, ut sæpius fit. Ex his confirmata est Veritas propositionis, quod universa Theologia in Christiano Orbe hodie super idea Trium Deorum fundata sit.

36. Quod Trinitas Deorum sit contra Scripturam Sacram, notum est, legitur enim, *Nonne Ego Jehovah, & non amplius Deus præter Me, Deus justus & Salvator non præter Me*, Esai. XLV: 21. 22. *Ego Jehovah Deus tuus, & Deum præter me non agnosces, & Salvator non præter Me*, Hofch. XII: 4. *Sic dixit Jehovah Rex Israël, & Redemptor ejus Jehovah Zebaoth, Ego Primus & Ultimus, & præter me non Deus*, Esai. XLIV: 6. *Jehovah Zebaoth Nomen Ipsius, & Redemptor tuus Sanctus Israël, Deus totius terræ vocabitur*, Esai. LIV: 5. *In die illo erit Jehovah in Regem super totam terram; in die illo erit Jehovah unus, & Nomen Ipsius unum*, Sach. XIV: 9. Præter alibi pluries.

37. Quod Trinitas Deorum sit contra rationem illustratam, constare potest ex multis; quis homo sanæ rationis audire potest, quod Tres Dii creaverint mundum; aut audire potest, quod Creatio & Conservatio, Redemptio & Salvatio, ac Reformatio & Regeneratio, sint trium Deorum, & non unius Dei. Et vicissim, quis homo sanæ rationis non vult audire, quod Deus qui creavit nos, redemerit nos, ac regeneret & salvet nos. Quoniam hæc & non illa intrans in rationem, ideo non datur Gens in universo terrarum orbe, cui est religio & sana ratio, quæ non agnoscit unum Deum. Quod Mahumedani, & quædam Gentes in Asia & Africa, abhorreant Christianismum, quia credunt in illo esse Cultum trium Deorum, notum est; & quod Christiani ad increpationem modo respondeant, quod Tribus sit una Essentia, & sic

Unus Deus. Asseverare possum, quod ex Ratione mihi donata, videre possum, quod nec Mundus, nec Cælum Angelicum, nec Ecclesia, nec quicquam in illis, existere potuerit, & subsistere possit, nisi ex uno Deo.

38. His adjicientur aliqua ex CONFESSIOE ECCLESIAIARUM BELGICARUM in SYNODO DODRACENA recepta, quæ sunt „ Credo in unum Deum, Qui est unica Essentia, in qua tres sunt Personæ in proprietatibus communicabilibus ab æterno revera ac reipsa distinctæ, nempe Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, Pater est omnium rerum tam visibilium quam invisibilium Causa, Origo atque Principium; Filius est Verbum, Sapientia, & Imago Patris; Spiritus Sanctus est Virtus & Potentia æterna a Patre Filioque procedens. Sed fatendum est, quod hæc doctrina humani ingenii captum longe excedat, exspectamus vero ejus perfectam notitiam in Cælis.

VI.

39. *Quod Dogmata illius Theologiæ appareant esse erronea, postquam idea Trinitatis Personarum & inde Trium Deorum rejecta est, ac idea Unius Dei, in Quo est Divina Trinitas, loco ejus recepta.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

40. Quod Dogmata hodiernæ Ecclesiæ, quæ fundantur super idea trium Deorum, capta ex doctrina Trinitatis Personarum intellecta sicut sonat, appareant erronea, postquam idea unius Dei, in Quo est Divina Trinitas, loco ejus recepta est, est causa, quia erroneum non prius videri potest; est enim sicut qui noctu solum in luce aliquot stellarum videt varia, imprimis simulachra, & credit esse homines vivos; aut qui in crepusculo ante ortum solis in lecto videt in aere sicut larvas, & credit esse angelos; aut qui in fatua luce phantasiæ videt plura, & eredit esse realia; quod talia non appareant & percipiuntur qualia in se sunt, antequam homo in lucem diei, hoc est, in lucem vigiliæ intellectus venit, notum est. Simile est cum Spiritualibus Ecclesiæ, quæ erronee & false percepta & quoque confirmata sunt, quando ipsa vera in sua luce, quæ est lux Cæli, sistuntur videnda. Quis non intelligere potest, quod omnia dogmata, quæ super idea trium Deorum fundata sunt, ab interiori sint erronea & falsa: dicitur ab interiori, quia idea Dei intrat in omnia Ecclesiæ, Religionis, & Cultus; & Theologica supra omnia in mentibus humanis resident, & in supremis ibi est idea Dei, quare si hæc falsa est, omnia quæ sequuntur, trahunt a principio, a quo defluunt, quod falsa vel falsificata sint; supremum enim, quod etiam est intimum, facit ipsam Essentiam consequentium, ac Essentia, sicut anima, format illa in corpus suæ imaginis, & dum in descensu incidit in vera, etiam inficit illa suo nævo & errore. Idea trium Deorum in Theologicis potest comparari morbo inhærenti cordi aut pulmone, in quo æger opinatur se esse sanum, quia Medicus id nesciens per-

fuadet; at dum hic illud scit, & usque persuadet, merito redarguerdus est malignitatis supra modum.

VII.

41. *Quod tunc Fides vere salvifica, quæ est in unum Deum, unita bonis operibus, agnoscatur & recipiatur.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

42. Quod hæc fides, quæ est in unum Deum, ut vere salvifica agnoscatur & recipiatur, dum prior fides, quæ est in tres Deos, disparatur, est quia illa antea in sua facie non videri potest; prædicatur enim Fides hodierna sicut unice salvifica, quia est in unum Deum, & quia est in Salvatorem; sed usque sunt binæ Facies istius fidei, una Interna & altera Externa, Interna formata est ex perceptione trium Deorum, quis aliter percipit aut cogitat, consulat se quisque, Externa autem ex confessione unius Dei, quis aliter confitetur & loquitur, consulat se quisque: hæ duæ Facies inter se prorsus discordant, adeo ut Externa non agnoscatur ab Interna, nec Interna cognoscatur ab Externa. Propter hanc discordantiam & disparationem unius e conspectu alterius, concepta & nata est confusa idea de salutiferis in Ecclesia. Aliter fit, dum Facies interna & externa concordant, ac se mutuo vident ut unanimum unum & se cognoscunt; quod hoc fit cum unus Deus, in Quo est Divina Trinitas, non modo mente percipitur, sed etiam ore agnoscitur, ex se patet. Quod tunc aboleatur Dogma de abalienatione Patris a Genere humano, & inde quoque de Reconciliatione Ipsius; quodque prorsus alia Doctrina de Imputatione, Remissione peccatorum, Regeneratione, & inde Salvatione exeat, in ipso Opere, in luce rationis illustratæ a Divinis veris ex Scriptura Sacra, pervidebitur. Dicitur Fides unita bonis operibus, quia Fides in unum Deum absque unione cum illis non dabilis est.

VIII.

43. *Et quod hæc fides sit in Deum Salvatorem Jesum Christum, ac in simplici sua forma talis. I. Quod sit unus Deus, in Quo est Divina Trinitas, & quod Ille sit Dominus Jesus Christus. II. Quod Fides salvifica sit credere in Ipsum. III. Quod fugienda sint mala, quia sunt diaboli & a diabolo. IV. Quod facienda sint bona, quia sunt Dei & a Deo. V. Et quod hæc facienda sint ab homine ut ab ipso, at quod credendum sit, quod sint a Domino apud illum & per illum.*

44. Hæc est Fides Novæ Ecclesiæ in simplici forma, in ampliore videbitur in Appendice, & in ampla in ipso Opere, in ejus Parte Prima, ubi docebitur de Domino Deo Salvatore & de Trinitate in Ipso; de Amore in Deum & de Amore erga proximum; ac de Fide & ejus conjunctione cum binis illis Amoris; & quoque in reliquis, quæ ordine sequuntur ibi. Sed interest ut hoc Præliminare de illa fide, hic paucis illustretur, ac illustratur ejus PRIMUM, Quod sit unus Deus, in Quo est Divina Trinitas, & quod Ille sit Dominus Jesus Christus, per hæc summam; veritas certa & constans est, quod Deus sit Unus, & Ipsius Essentia individua, & quod sit Trinitas, cum itaque Deus est unus & Ipsius Essentia individua, sequitur quod Deus sit una Persona, & cum est una Persona, quod Trinitas sit in illa: quod sit Dominus Jesus Christus, patet ex his, quod conceptus sit a Deo Patre, Luc. I: 34, 35; & quod sic quoad animam & ipsam vitam sit Deus; & inde sicut Ipse dixit, quod Pater & Ipse unum sint, Joh. X: 30. Quod Ipse in Patre & Pater in Ipso sit, Joh. XIV: 10, 11. Quod qui videt Ipsum & cognoscit Ipsum videat & cognoscat Patrem, Joh. XIV: 7, 9. Quod nemo videat & cognoscat Patrem, nisi Ipse qui in sinu Patris est; Joh. I: 18. Quod omnia Patris sint Ipsius, Joh. III: 35. Cap. XVI: 15. Quod sit Via, Veritas & Vita, & quod nemo veniat ad Patrem nisi per Ipsum, Joh. XIV: 6. ita ab Ipso, quia est in Ipso, & sic Ipse; & secundum Paulum, Quod omnis plenitudo Divinitatis in Ipso habitet corporaliter, Colloss, II: 9. & secundum Esajam, Puer natus est nobis, Filius datus est nobis, cujus nomen Deus, PATER ÆTERNITATIS, IX: 5. Ac præterea, Quod Ipsi sit potestas omnis carnis, Joh. XVII: 2. Et quod Ipsi sit omnis potestas in Cælo & in Terra, Matth. XXVIII: 18; ex quibus sequitur, quod sit Deus Cæli & Terræ. ALTERUM, Quod Fides salvifica sit credere in Ipsum, illustratur per hæc, Jesus dixit, Qui credit in Me, non morietur in æternum, sed vivet, Joh. XI: 25, 26. Hæc est voluntas Patris, ut omnis qui credit in Filium, habeat vitam æternam, Joh. VI: 40. Adeo dilexit Deus Mundum, ut Filium suum Unigenitum dederit, ut omnis qui credit in Ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam, Joh. III: 15, 16. Qui credit in Filium, habet vitam æternam, qui vero non credit Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super illo, Joh. III: 36. TRIA RELIQUA, quæ sunt, quod fugienda sint mala, quia sunt diaboli & a diabolo; & quod facienda sint bona, quia sunt Dei & a Deo; at quod credendum sit, quod sint a Domino apud illum & per illum, illustrare & demonstrare, non opus est: Universa enim Scriptura Sacra a principio ad finem confirmat illa, ibi non aliud in summa docetur, quam fugere mala & facere bona, & credere in Dominum Deum: & præterea absque his tribus non est aliqua religio, Religio enim est vitæ, ac vita est fugere mala & facere bona, ac homo hæc facere & illa fugere non potest, nisi ut ab ipso; quare si removes hæc tria ab Ecclesia, removes ab illa Scripturam Sacram, & quoque removes Religionem, quibus remotis Ecclesia non est Ecclesia. Præterea de Fide Novæ Ecclesiæ
in

in forma universali & in forma particulari, videatur infra, n. 116, 117; quæ omnia in Ipso Opere demonstranda sunt.

IX.

45. *Quod hodierna Fides ab Ecclesia separaverit Religionem, quæ consistit in agnitione unius Dei, & in cultu Ipsius ex fide charitatis.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

46. Quæ Gens in universo terrarum Orbe, cui est religio & sana ratio, datur, quæ non scit & credit, quod unus Deus sit, & quod facere mala sit contra Ipsum, ac facere bona sit cum Ipso, & quod homo hæc & illa facturus sit ex sua anima, ex suo corde, & ex suis viribus, tametsi influunt a Deo, & quod hæc sint Religio; quis itaque non videt, quod confiteri tres Personas in Divinitate, & quod declarare bonis operibus nihil salutis inesse, sit separare Religionem ab Ecclesia: declaratur enim quod illis operibus non inest, per hæc, Quod fides absque bonis operibus justificet, n. 12. (a) (b); Quod Opera non necessaria sint ad salutem, nec ad fidem, quia salus & fides per bona opera non conservantur, nec retinentur, n. 12. (g) (h) (m), (n), proinde quod non sit vinculum conjunctionis fidei cum bonis operibus: si postliminio dicitur, quod bona opera usque sponte sequantur fidem, sicut fructus ex arbore, n. 13. (l) (n), tunc quis facit illa, imo quis cogitat de illis, & quis sponte fertur ad illa, dum scit & credit, quod nihil ad salutem conferant, & adhuc, quod nemo possit aliquod bonum salutis facere ex se, & sic porro. Si dicitur, quod usque conjunxerint fidem cum bonis operibus; sed hæc conjunctio penitus inspecta non est conjunctio sed est adjunctio, & hæc sicut appendix adjecta, quæ non cohæret nec adhæret aliter quam sicut umbra adposita picturæ, ex qua pictura apparet plus ad vivum; & quia Religio est vitæ, & hæc consistit in bonis operibus secundum vera fidei, patet quod ipsa Religio sit illa, & non talis appendix; imo, quod apud plures sit sicut Cauda equina, quæ, quia non valet, ex placito amputatur. Quis aliter ex ratione concludit, dum hæc, sicut sonant, percipit; Quod stultum sit somnare, quod Opera secundæ Tabulæ Decalogi coram Deoificent, n. 12. (d): tum hæc, Quod si quis credit se ideo consequi salutem, quia habet charitatem, afficiat contumelia Christum, n. 12. (e): ut & hæc, Quod bona Opera prorsus excludenda sint, dum de Justificatione & de Vita æterna agitur, n. 12. (f), præter plura ibi; quis itaque, dum postea legit, quod bona Opera necessario sequantur fidem, & quod si non sequuntur, fides falsa sit, & non vera, n. 13. (p) (q) (y), præter plura; attendit ad illa, & si attendit, num hoc sit cum perceptione, ac bonum effluens ex homine absque perceptione, est inanime sicut ex statua. At si profundius inquiratur in causam istius Doctrinæ, apparet sicut Antesignani primum pro norma assumerint solam Fidem, ut divellerentur a Romano Catholicis, ut supra n. 21. 22. 23. dictum est, & quod postea adjunxerint charitatis opera, ne sit contra Scripturam Sacram, ac ut appareat sicut sit Religio, & sic sanetur.

X.

47. *Quod Fides hodiernæ Ecclesiæ non possit cum Charitate conjungi, ac producere aliquos fructus, qui sunt bona opera.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

48. Antequam hoc demonstratur, primum coram intellectu detegetur, unde & quid charitas, ac unde & quid fides, & sic unde & quid bona opera, quæ vocantur fructus: Fides est veritas, quare doctrina fidei est doctrina veritatis; ac doctrina veritatis est intellectus & inde cogitationis, & ex hac loquelæ; quare illa docet quid volendum & agendum est, ita quod mala & quæ mala fugienda sunt, ac quod bona & quæ bona facienda sunt; cum homo bona inde facit, tunc bona se conjungunt cum veris, quia voluntas cum intellectu, bonum enim est voluntatis, ac verum est intellectus; ex hac conjunctione existit affectio boni, quæ in sua essentia est charitas, & affectio veri, quæ in sua essentia est fides, & hæ duæ unitæ faciunt conjugium; ex hoc conjugio nascuntur bona opera, sicut ex arbore fructus; & sunt inde fructus boni & fructus veri; hi in Verbo significantur per uvas, illi autem per olivas.

49. Ex hac generatione bonorum operum patet, quod sola fides nullatenus possit producere aut parere aliqua opera quæ vocantur fructus, prorsus sicut non sola fœmina absque viro aliquas proles, quare fructus fidei est loquutio inanis & logos. Præterea in universo Mundo nusquam aliquid productum est, nec producitur nisi ex conjugio, cujus unum se refert ad bonum, ac alterum ad verum; aut in opposito, unum ad malum, ac alterum ad falsum, consequenter non aliqua opera possunt concipi minus nasci, nisi ex illorum conjugio, Bona opera ex conjugio boni & veri, ac Mala opera ex conjugio mali & falsi.

50. Quod cum hodiernæ Ecclesiæ fide non possit charitas conjungi, & inde non ex aliquo conjugio nasci bonum opus, est causa, quia Imputatio complet omnia, remittit delicta, justificat, regenerat, sanctificat, dat vitam cæli & sic salutem, ac illa gratis absque ulla opera hominis; quid tunc charitas, cujus conjugium foret cum fide, nisi superflua & vana, & nisi accessorium & auctoramentum imputationis & justificationis, quod tamen ad nihil valet. Præterea fides fundata super idea trium Deorum est erronea, ut supra n. 39, 40. ostensum est; & cum fide erronea non potest charitas, quæ in se est charitas, copulari. Creditur quod non vinculum fidei istius cum charitate sit, propter binas causas; Unam, quia Fidem suam faciunt spiritualem, at Charitatem naturalem moralem, putantes quod non detur aliqua conjunctio spiritualis cum naturali. Alteram, ne in Fidem unice salvificam illorum aliquid ex homine, & inde aliquid meriti influat. Præterea, nec datur vinculum charitatis cum illa Fide, sed datur cum Fide nova, quam videas infra, n. 116, 117.

XI.

51. *Quod ex Fide hodiernæ Ecclesiæ redundet Cultus oris & non vitæ, cum tamen cultus oris acceptus est Domino secundum cultum vitæ.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

52. Hoc testatur experientia; quot hodie vivunt secundum præcepta Decalogi, & reliqua Domini ex religione, & quot hodie volunt videre sua mala a facie, & actualem pænitentiam agere, & sic cultum vitæ ingredi; & quis non, qui pietati studet, aliam pænitentiam agit, quam oralem & oratoriam, confitendo se esse peccatorem, ac precando ex doctrina Ecclesiæ, ut Deus Pater ex misericordia propter Filium suum, Qui pro peccatis suis passus est crucem, sustulit illorum damnationem, & expiavit sanguine suo, remittat sibi delicta sua, ut immaculatus sistatur coram throno judicii tui; quis non videt, quod hic Cultus sit solius pulmonis & non cordis, ita externus & non internus; orat enim de remissione peccatorum, & tamen non scit unum peccatum apud se; & si sciret, circumvelaret illud favore & indulgentia, aut fide purificante & absolvente absque ejus opera. Sed hoc comparative est sicut servus incedens facie & veste conspurcatis fuligine & stercore accederet ad herum suum, ac diceret, Domine ablue me; annon illi herus dicturus est, serve stulte, quid dicis, ecce ibi aqua, sapo, & linteum, suntne tibi manus & posse in illis, ablue teipsum: at Dominus Deus dicturus est, sunt media purificationis a Me, & quoque est tuum velle & tuum posse a Me, quare uteris illis meis donis & dotibus sicut tuis, & purificaberis. Sit adhuc exemplum illustrationi, si millies oraveris domi & in templis, ut Deus Pater propter Filium suum custodiat te a diabolo, & tu ipse non ex libero, in quo perpetuo teneris a Domino, a malo, ita a diabolo, temet custodiveris, non poteris per legiones Angelorum missas a Domino custodiri; Dominus enim non potest contra Divinum suum ordinem agere, ac Ipsius ordo est, ut homo exploret se, videat sua mala, resistat illis, & hæc sicut ex se, tametsi ex Domino. Hoc quidem hodie non apparet sicut Euangelium, sed usque est, nam Euangelium est salvari a Domino. Quod Cultus oris acceptus sit Domino secundum cultum vitæ, est quia loquela hominis coram Deo & coram angelis sonat ex affectione amoris & fidei ejus, & hæc duo insunt homini secundum vitam; quare si amor & fides Dei vitæ tuæ insunt, sonas sicut columba, at si amor & fiducia sui vitæ tuæ insunt, sonas sicut bubo, utcunque vocem flexeris ad imitamen vocis turturis; Spirituale, quod intus in sono est, hoc facit.

XII.

53. *Quod Doctrina hodiernæ Ecclesiæ confasciata sit per plura Paradoxa, quæ fide amplectenda sunt; & quod ideo ejus dogmata solum intrent memoriam, & non in aliquem intellectum supra illam, sed modo in confirmationes infra illam.*

D

B R E-

BREVIS ANALYSIS.

54. Instant Præsules Ecclesiæ, ut Intellectus sub obedientia fidei captetur, imo quod Fides ignoti, quæ est cæca seu nocturna, sit proprie fides, hoc primum Paradoxum est, nam fides est veri, & verum est fidei, ac verum, ut fiat fidei, erit in sua luce & videbitur, alioquin potest credi falsum. Paradoxa ex tali fide profluentia, sunt plura; ut Quod Deus Pater genuerit Filium ab æterno, & quod Spiritus Sanctus ab utroque procedat, & quod quisque sit Persona per se, & Deus; Quod Dominus tam quoad animam quam quoad corpus sit ex matre; Quod tres illæ Personæ, ita tres Dii, creaverint universum, & quod unus ex illis descenderit & assumerit Humanum, ad reconciliandum Patrem, & sic ad salvandum homines; & quod salventur per imputationem, applicationem & translationem justitiæ Ipsius in illos qui ex gratia nanciscuntur fidem, & credunt illa paradoxa; & quod homo ad primam receptionem istius fidei sit instar statuæ, trunci aut lapidis, & quod fides per solum auditum Verbi influat; & quod sola absque operibus legis & non formata ex charitate, salutifera sit; & quod operetur remissionem peccatorum absque prævia pænitentia; & quod ex sola illa remissione peccatorum impænitens justificetur, regeneretur & sanctificetur; & quod deinde sua sponte sequantur charitas, bona opera, & respicientia; præter similia plura, quæ omnia ex doctrina super idea trium Deorum fundata, sicut proles ex toro non legitimo, procreatæ, profluxerunt.

55. Quis Sapiens non videt, quod talia intrent solam memoriam, & non intellectum supra illam, etiamsi possunt confirmari per ratiocinia ex apparentiis & fallaciis infra illam: Intellectui enim humano sunt binæ luces, una e Cælo & altera e Mundo; Lux e Cælo, quæ est spiritualis, in mentes humanas influit supra memoriam, at Lux e Mundo, quæ est naturalis, infra illam: quod homo ex hac Luce possit confirmare quicquid lubet, ac falsa æque ut vera, & quod post confirmationem videat falsa prorsus ut vera, in MEMORABILI, quod insertum est Operi nuper edito de AMORE CONJUGIALI, n. 233. ostensum est.

56. His adjicietur hoc Arcanum e Cælo: omnia illa Paradoxa secundum confirmationes illorum Mentibus humanis inhærent confasciata sicut in unum fasciculum, aut compaginata sicut in unum glomum, ac intrant simul in quodlibet individuum enuntiatum ex doctrina Ecclesiæ; ut dum enuntiatum fides, aut charitas, aut pænitentia, & plus si imputatio aut justificatio, in quodvis; congeriem illam seu conglomerationem illorum non videt ipse homo, sed vident Angeli apud hominem, & hi illam vocant MALUA, hoc est, Confusionem & caliginem.

57. Prævideo quod hodie permulti paradoxis fidei istius imprægnati, dicuntur sint, quomodo possunt Theologica percipi intellectu, suntne Spiritualia quæ transcendunt; aperi itaque si potes mysterium Redemptionis & Justificationis, ut ratio id videat, & acquiescat: Hoc ergo aperietur ita; Quis non scit, quod Deus unus sit, & non præter Ipsum alius, & quod Deus sit Ipse
Amor

Amor & Ipsa Sapiencia, seu quod sit Ipsum Bonum & Ipsum Verum; & quod ipse ille Deus quoad Divinum Verum, quod est Verbum, descenderit & assumerit Humanum ad removendum Inferna, & sic damnationem ab homine; & quod hoc peregerit per pugnas, & per victorias super diabolum, hoc est, super omnia inferna, quæ tunc infestabant ac spiritualiter occidebant omnem hominem venientem in Mundum; & quod postea glorificaverit Humanum suum, per quod in Illo univerit Divinum Verum Divino Bono, & sic rediverit ad Patrem ex Quo exivit; his perceptis intelligitur hoc apud Johannem „ *Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum & Verbum Caro factum est*, Cap. I: 1. 14. Et quoque hoc apud Eundem ' *Exivi a Patre, & veni in Mundum, & iterum relinquo Mundum, & vado ad Patrem*, Cap. XVI: 28. Ex his etiam patet, quod absque Adventu Domini in Mundum, nullus mortalium salvari potuerit, & quod salventur qui credunt in Ipsum, & bene vivunt. Hæc facies fidei apparet coram visu per Verbum illustrato in die, & est facies fidei Novæ Ecclesiæ: Vide FIDEM NOVI CÆLI ET NOVÆ ECCLESIAE IN FORMA UNIVERSALI, ET IN FORMA PARTICULARI, infra n: 116. 117.

XIII.

58. *Quod Dogmata hodiernæ Ecclesiæ non possint nisi cum magna difficultate disci, & quin elabantur retineri, & non nisi cum multa parcimonia & cautela, ne nuditas illorum appareat, prædicari & doceri, propter causam, quia vera Ratio illa non percipit & recipit.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

59. Quod Intellectus sub obedientia Fidei captandus sit, est sicut proclama appositum ante Dogmata Ecclesiæ hodiernæ, indicium quod interiora sint mystica seu arcana, quæ, quia transcendunt, non possunt in regionem intellectus superiorem influere, & percipi, videatur supra n: 54. Ministri Ecclesiæ illi, qui ambiunt fama Sapienciæ eminere, & credi Oracula in Spiritualibus, in Lyceis hauriunt & inforbent imprimis talia, quæ captum aliorum excedunt, quod fit cum aviditate, & usque cum difficultate; & quia ex illis reputantur Sapientes, & illi qui illustres ac opulenti facti sunt ex talibus absconditis cimeliis, insigniuntur pileis Doctoratus ac palliis Episcopatus, vix aliud in ideis suæ cogitationis versant, & super pulpitis docent, quam mystica de Justificatione per solam fidem, & de bonis operibus ut pedisequis ejus; & ex eruditione de utrisque, mirabiliter nunc separant illa, nunc conjungunt illa; & comparative sicut nudam fidem tenerent in una manu, & charitatis opera in altera, & nunc ulnas extendunt, & sic separant illa; & nunc manum manui applicant, & conjungunt illa. Sed Exempla illustrent; docent quod bona opera non sint necessaria ad salutem, quia si ab homine fiunt, sunt meritoria; simul etiam quod necessario sequantur fidem, quæ illis unum est cum salute.

D 2

Docent

Docent quod fides absque bonis operibus ut viva justificet; simul etiam quod fides absque bonis operibus ut mortua non justificet. Docent quod fides non conservetur & retineatur per bona opera; & simul quod hæc procedant ex fide, sicut fructus ex arbore, lux ex sole, & calor ex igne. Docent quod bona opera adjuncta compleant fidem, & simul quod conjuncta sicut conjugio aut in una forma, fidem essentia sua salutifera deprivent. Docent quod Christianus non sub lege sit, & simul quod in quotidianis legis exercitiis. Docent quod si bona opera commiscantur negotio salutis per fidem, ut si remissioni peccatorum, justificationi, regenerationi, vivificationi, salvationi, sint nocumenta; at si non commiscantur, sint emolumenta. Docent quod Deus coronet sua dona, quæ sunt bona opera, præmiis, etiam spiritualibus, sed non salute & vita æterna, quia his coronat fidem absque illis. Docent quod Fides illa sit sicut Regina, quæ incedit magnifica ex bonis operibus ut famulitiis a tergo, at si hæc conjungunt se ei a facie, & illam osculantur, ejicitur illa e throno, & vocatur mæcha. Imprimis cum docent fidem, & simul bona opera, spectant meritum ab uno latere, & non meritum ab altero, & eligunt vocabula, & concinnant illa in alternum sensum, unum pro laicis & alterum pro clericis, pro laicis ne ejus nuditas appareat, & pro clericis ut appareat. Expende num aliquis audiens talia, quicquam Doctrinæ ducentis ad salutem hauriat, numne ex apparentia sicut contradictionum in illis fiat cæcus, & postea objecta salutis palpet sicut ambulans in nocte: quis scit num ei fides aliqua sit ex operibus ut testimoniis, ac num præstet facere illa ex timore meriti, aut omittere illa ex timore jacturæ fidei. At, mi amice, eripe te a talibus, ac fuge mala ut peccata, & fac bona, & crede in Dominum, & dabitur tibi Justificatio Salvans.

XIV.

60. *Quod Doctrina fidei hodiernæ Ecclesiæ addicet Deo Proprietates humanas, ut quod homines aspexerit ex ira, quod velit reconciliari, quod reconcilietur per amorem in Filium, & per intercessionem; & quod velit propitiari per miseriam visam in Filio, & sic reduci in Misericordiam; & quod supplicanti ex sola fide injusto imputet justitiam Ipsius, & quod sic faciat hunc ab inimico amicum, & ex filio iræ filium gratiæ.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

61. Quis non scit, quod Deus sit ipsa Misericordia & Clementia, quia est ipse Amor & ipsum Bonum, & quod illa sint Ipsius Esse seu Essentia; & quis inde non videt, quod contradictio sit dicere, quod ipsa Misericordia seu ipsum Bonum possit aspicere hominem ex ira, inimicus ejus fieri, ac avertere se ab illo, & damnationem ejus concludere, & usque manere suum Divinum Esse seu Deus: talia vix cadunt in hominem probum, sed in improbum, nec in An-

Angelum Cæli, sed in Angelum inferni; quare infandum est illa addicare Deo. Quod addicaverint, in evidentia patet ex effatis plurium Patrum, Conciliorum, & inde Ecclesiarum, a primis sæculis ad hodiernum; & quoque ex inductionibus, quæ a principio in principiata, seu a causa in causata, sicut a capite in membra, necessario insequutæ sunt; ut quod velit reconciliari, quod reconcilietur per amorem in Filium, & per intercessionem seu mediationem, quod velit propitiari per extremam miseriam visam in Illo, & sic reduci & quasi cogi in Misericordiam, ut ab inimico fiat amicus, ac adoptet filios iræ in filios gratiæ. Quod imputare justitiam & merita Filii sui injusto supplicanti ex sola fide, etiam sit mere humanum, videbitur in Analyysi ultima hujus opusculi.

62. Illi, qui viderunt Proprietates mere humanas indignas Deo, & tamen Ipsi attributas, ad tutandum Systema Justificationis semel conceptum, & ad velandum illud apparentia, dixerunt quod ira, vindicta, damnatio, & similia alia, sint prædicationes Justitiæ Ipsi, & quod ideo in Verbo pluries dicantur & sicut approprientur Deo. Sed per iram Dei in Verbo significatur malum apud hominem, quod quia contra Deum est, dicitur ira Dei, non quod Deus irascatur homini, sed quod homo ex malo suo irascatur Deo; & quia malo inest sua pæna, sicut bono sua retributio, ideo dum malum punit illum, apparet sicut Deus; hoc enim est sicut maleficus tribuit legi quod puniatur, aut igni quod uratur si manum immittit, aut ensi extenso in manu tutantis dum in mucronem incurrit: talis est Justitia Dei. Sed de his plura videantur in APOCALYPSI REVELATA, de Justitia & Judicio in Deo & a Deo, n: 668. Quod tribuatur Ipsi Ira, n: 635. Quod etiam Vindicta, n: 658; sed hæc in sensu literæ, quia ille sensus per apparentias & correspondentias conscriptus est, non autem in sensu Spirituali, in hoc est veritas in sua luce. Hoc possum asseverare, quod Angeli, dum audiunt aliquem dicentem, quod Deus ex ira concluderit damnationem Generis humani, ac ut inimicus per Filium, ut alterum Deum a se genitum, reconcilietur, fiant sicut qui ex commotione viscerum & simul stomachi exciuntur ad egestionem, dicentes, quid insanius de Deo potest dici

63. Causa quod Proprietates humanas addixerint Deo, est quia omnis Spirituality perceptio & illustratio est a Solo Domino; est enim Dominus Verbum, seu Divinum Verum, & est Lux vera quæ illuminat omnem hominem, Joh. I: 1. 9: & dicit, *Ego Lux in Mundum veni, ut omnis qui credit in Me, in tenebris non maneat*, Joh. XII: 46. & hæc Lux & inde Perceptio solum influit apud illos qui Ipsum pro Deo Cæli & Terræ agnoscunt, & Ipsum Solum addeunt, & non apud illos qui ideam trium Deorum fovent, quod factum est ab initio instaurationis Ecclesiæ Christianæ: hæc idea, quia est mere naturalis, non recipit aliam lucem quam naturalem, nec potest aperiri ad affluxum & receptionem lucis spiritualis; inde est, quod non viderint alias proprietates in Deo quam naturales. Præterea si vidissent has Divinæ Essentiæ incongruas, & a Justificationis Articulo removissent, plane excidissent Religione super Cultu trium Deorum ab initio fundata, ita ante tempus præstitutum pro Nova Ecclesia, quando Plenitudo & Restauratio.

XV.

64. *Quod ex Fide hodiernæ Ecclesiæ enati sint & adhuc enasci possint Fætus enormes; sicut Momentanea Salvatio ex immediata Misericordia; Prædestinatio; nulla attentio Dei ad actus hominis, sed ad solam fidem; quod non detur Vinculum charitatis & fidei; quod homo in conversione sit sicut truncus; præter plura; etiam de Sacramentis, Baptismo & Sacra Cæna quoad principia rationis de usufructu illorum educta ex Doctrina justificationis per solam fidem; ut & de Persona Christi. Heretica a Primis sæculis ad hodiernum non aliunde quam ex Doctrina super idea trium Deorum fundata scaturiverunt.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

65. Quod hodie non alia Salvatio quam momentanea ex immediata Misericordia credatur, constat ex eo, quod sola fides oralis & simul fiducia pulmonaris, & non simul charitas, ex qua fides oralis fit realis, ac fiducia pulmonaris fit cardiaca, omne opus salvationis absolvat; si enim aufertur cooperatio, quæ fit per exercitia charitatis ab homine ut ab ipso, fit cooperatio spontanea sequens fidem ex se, actio passiva, quæ est vox frivola; nam quid tunc pluribus opus est, quam hoc momentaneum & immediatum „ Salva me Deus propter passionem Filii tui, Qui sanguine suo abluit me a peccatis meis, ac me purum, justum & sanctum sistit coram Throno tuo; & quod hoc dictamen oris in ultima mortis hora, si non prius, ut semen justificationis, etiam valeat. Quod tamen Momentanea salvatio ex immediata Misericordia, sit hodie præster volans in Ecclesia, & quod per id aboleatur religio, inducatur securitas, & damnatio imputetur Domino, in Opere de Divina Providentia, n. 340, Amstelodami Anno 1764 edito, videatur.

66. Quod Prædestinatio sit Fætus fidei hodiernæ Ecclesiæ, est quia nascitur a fide momentaneæ salvationis ex immediata Misericordia, & ex fide absolutæ impotentiae & nullius arbitrii in spiritualibus, de qua infra n. 68, quod ex illis sequatur hoc sicut præster a prestere, seu aranea ab aranea, videatur supra; ex illa, & quoque ex conversione sicut inanimata hominis, quod sit sicut truncus, & quod dein ex nulla conscientia sciat num ipse truncus vivificatus sit ex gratia, vel non; nam dicitur, Quod Deus per auditum Verbi det fidem, quando & ubi vult, n. 10. (a) ita ex beneplacito; & quoque quod Electio sit ex mera gratia Dei exclusa hominis actione, sive ex viribus naturæ, sive gratiæ, proficiscatur, Form. Concordiæ, p. 821, Appendix p. 132. Opera, quæ ut testimonia sequuntur fidem, sunt coram visu reflectente similia operibus carnis, ac Spiritus, qui operatur illa, non manifestat ex qua origine sunt, sed facit illa gratiæ, & sic beneplaciti sicut ipsam fidem. Ex

his

his patet, quod ex Fide hodiernæ Ecclesiæ Dogma prædestinationis, ut ex radice furculus, exiverit; & possum dicere, quod ut confectarium vix evitabile ex illa fide effluerit; quod factum primum apud Prædestinatianos, inde a Godofchalco, postea a Calvino & ejus asseclis, & demum a Synodo Dodrectana valide stabilita, & inde sicut Palladium religionis, aut potius sicut Caput gorgonis feu medusæ clypeo Palladis insculptum, a Supra & Infra Lapsariis in Ecclesiam suam exportata. Sed quid damnosius potuit excludi, & quid crudelius de Deo credi, quam quod aliqui ex Humano Genere ex prædestinato damnati sint; crudelis enim fides foret, quod Dominus, Qui est Ipse Amor & Ipsa Misericordia, velit ut multitudo hominum nascatur ad infernum, seu quod myriades myriadam nascantur devoti, hoc est, quod nascantur diaboli & satanæ; & quod non ex Divina sua Sapientia, quæ est infinita, providerit & provideat, ne illi, qui bene vivunt, & agnoscunt Deum, in ignem & cruciatum æternum conjiciantur; est usque Dominus omnium Creator & Salvator, & Ipse Solus ducit omnes, ac nullius mortem vult; quid ergo immanius potest credi & cogitari, quam quod Cætus gentium & populorum sub auspicio ac sub intuitu Ipsius ex prædestinato traderentur diabolo in prædam, ac fatiaret ingluviem ejus. Sed hoc est Fætus fidei Ecclesiæ hodiernæ; at fides Novæ Ecclesiæ illud ut monstrum abhorret.

67. Nulla attentio Dei ad actus hominis, sed ad solam fidem, est nova Hæresis ex binis prioribus, de quibus nunc supra n. 64, 65. prognata; & quod mirum est, ex sola fide penitus lustrata & extricata, quod a sagacissimis hujus sæculi factum est, ut progenies tertia a matre lupa seu prædestinatione, exclusa; sed quia est infana, impia, & Machiavellistica, adhuc uterinis e matre post partum elapsis tunicis, seu secundinis, ne monstrositas ejus appareat, quasi inclusa tenetur: verum ejus insania & impietas in APOCALYPSI REVELATA, n. 463, descripta & explosa videatur.

68. Quod non detur vinculum charitatis & fidei, sequitur ex his in Doctrina justificationis illorum, Quod fides imputetur ad justitiam sine operibus, n. 12. (a) Quod fides non justificet quatenus a charitate formata est, n. 12. (b) Quod bona opera prorsus excludenda sint, dum de justificatione & de vita æterna agitur, n. 12. (f) Quod bona opera ad salutem non necessaria sint, & quod assertio necessitatis illorum ab Ecclesia plane ejicienda sit, n. 12. (g) (h) (i) (k). Quod salus & fides non conserventur nec retineantur per charitatem & ejus opera, n. 12. (m) (n). Quod bona opera immixta negotio justificationis sint perniciofa, n. 14. (g) Quod opera spiritus seu gratiæ, quæ sequuntur fidem ut fructus ejus, nec aliquid ad salutem conferant, n. 14. (d) & alibi; ex quibus inevitabiliter consequitur, quod isti fidei non sit aliquod vinculum cum charitate, & quod si foret, perniciem saluti, quia fidei, quæ sic non sola salutis administra foret, inferret. Quod actualiter nec dari possit vinculum charitatis cum illa fide, supra n. 47, 48, 49, 50 ostensum est; quare dici potest, quod sit ex proviso & prædestinato, quod Reformatores charitatem & bona opera ex fide sua foras & tam procul egerint; nam si conjunxerint illa, foret sicut conjunxissent pardum & ovem, lupum

pum & agnum, ac accipitrem & turturem; quod fides illa in Apocalypsi describatur etiam per Pardum, videatur Cap. XIII: 2, & Explicatio ibi n. 572. Sed quid Ecclesia absque fide, & fides absque charitate, ita quid Ecclesia absque conjugio fidei & charitatis, n. 48; hoc Conjugium est ipsa Ecclesia, & est Ecclesia Nova, quæ nunc a Domino instauratur.

69. Quod homo in conversione sit sicut truncus, Fides hodiernæ Ecclesiæ agnoscit ut suum germanum fætum plenis verbis, his, Quod homini sit plenaria impotentia in rebus spiritualibus, n. 15. (a) (b) (c). Quod in Conversione sit sicut truncus, lapis & statua, & quod ne quidem ad gratiam recipiendam se possit accommodare & applicare, & sicut id quod nullorum sensuum usum habet, n. 15. (c) (d). Quod homini sit solum potentia locomotiva ad Cætus ubi Verbum & Evangelium potest audire, n. 15. (e) Sed quod Renatus per virtutem Spiritus Sancti, ex novis viribus & donis certo modo cooperetur, n. 15. (k); præter plura. Quod homo dicatur talis in se convertendo ac pœnitentiam a malis operibus agendo, est quoque fætus ex eodem ovo aut utero, hoc est, ex fide sola justificante, exclusus, propter finem, ut opera hominis profus exterminarentur, & ne cum fide se minimo tactu conjungerent. Sed quia illa communi omnium perceptioni de conversione & pœnitentia hominis repugnant, adjicitur hoc ibi „ *Ingens discrimen est inter homines baptizatos & non baptizatos, cum enim juxta Pauli doctrinam est, quod omnes qui baptizati sunt, induerint Christum, & revera sint renati, habent illi jam liberatum arbitrium, unde non modo Verbum Dei audiunt, verum etiam eidem assentiri, illudque fide complecti possunt*” n. 15. (m), & in FORMULA CONCORDIÆ, p. 675. Appello ad sapientes, ut expendant, num hæc cum prioribus ullo modo cohæreant, & numne sit contradictio, si dicitur quod aliquis Christianus sit in statu conversionis sicut truncus & lapis, adeo ut ad gratiam recipiendam ne quidem se accommodare possit, cum tamen unusquisque Christianus est baptizatus, & ex baptismo secum tulit, quod non modo possit audire Verbum Dei, sed etiam eidem assentiri, & illud fide complecti; quare similitudo hominis Christiani cum trunco & lapide ab Ecclesiis in Christiano orbe excommunicanda est, ac dissipanda, sicut dissipatur meteoron homini visum in somno dum expergiscitur; quid etiam rationi repugnantius est. Sed ad elucidationem, quomodo Nova Ecclesia Conversionem hominis docet, velim ex quodam Memorabili in APOCALYPSI REVELATA transcribere hæc „ Quis non videt, quod sit cuivis homini liberum cogitare de „ Deo, & non cogitare de illo; & quod sic liberum sit cuivis in spiritualibus æque ut in civilibus & moralibus; Dominus hoc dat continue omnibus; „ quare reus & sons fit sicut cogitat; homo est homo ex posse hoc, & bestia „ est bestia ex non posse hoc; quare homo se potest reformare & regenerare sicut ex se, modo corde agnoscat quod sit a Domino; omnis qui pœnitentiam agit, reformatur & regeneratur; utrumque faciet homo sicut a „ se; & sicut a se etiam est a Domino, quia Dominus dat velle & posse, & „ hoc nusquam alicui aufert. Verum est, quod homo ad id non quicquam „ possit conferre, attamen non creatus est statua, sed homo ad faciendum „ id

„ id a Domino sicut a se; hoc unicum reciprocum amoris & fidei & inde
 „ conjunctionis est, quod Dominus omnino vult ut fiat Ipsi ab homine; ver-
 „ bo facite a vobis, & credite quod sit a Domino, sic facitis sicut a vobis. Ve-
 „ rum ita facere, non inditum est homini a creatione, nam facere a se est
 „ folius Domini, sed datur continue; & tunc quantum homo facit bonum & di-
 „ scit verum sicut a se, est angelus cæli; at quantum facit malum, & inde
 „ confirmat falsum, quod etiam est sicut a se, tantum est spiritus inferni;
 „ quod hoc etiam sit sicut a se, constat ex orationibus, ut a diabolo custodia-
 „ tur, ne seducat, ac mala sua inferat; sed omnis reus fit, qui credit quod
 „ faciat a se, sive sit bonum sive sit malum; sed non reus fit, qui credit quod
 „ faciat sicut a se: nam quicquid homo credit quod faciat a se, appropriat
 „ sibi; si bonum appropriat id sibi & facit suum, cum tamen est Dei & a
 „ Deo, si malum, etiam appropriat illud sibi, & facit suum, cum tamen est
 „ diaboli & a diabolo.

Quod plura alia, etiam de Sacramentis, Baptismo & Sacra Cæna, quoad principia rationis de usu fructu illorum, educta ex doctrina justificationis per solam fidem; ut & de Persona Christi; & quod Hæretica a primis Sæculis ad hodiernum, non aliunde quam ex Doctrina super idea trium Deorum fundata scaturiverint, supersedetur demonstrari in hac Epitome, verum adducentur & demonstrabuntur in ipso Opere.

XVI.

70. *Quod Status ultimus Ecclesiæ hodiernæ, quando finis ejus, per Consummationem sæculi, & tunc Adventum Domini, apud Matthæum Cap. XXIV: 3. intelligatur.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

71. Legitur apud Matthæum, *Accesserunt Discipuli ad Jesum, & ostenderunt Ipsi structuras Templi, & dixit illis Jesus, amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapide, qui non dissolvetur. Et dixerunt Ipsi Discipuli, dic nobis quando illa erunt, imprimis quodnam signum TUI ADVENTUS & CONSUMMATIONIS SÆCULI, Cap. XXIV: Vers. 1. 2. 3.* Hodie a doctis Clericis & ab eruditis Laicis per destructionem Templi intelligitur destructio ejus a Vespasiano; & per Adventum Domini, & Consummationem sæculi, intelligitur finis ac interitus Mundi: sed per destructionem Templi, non modo intelligitur destructio ejus a Romanis, sed etiam destructio Ecclesiæ hodiernæ; & per Consummationem sæculi, & tunc Adventum Domini, intelligitur finis hujus Ecclesiæ, ac instauratio Novæ a Domino; quod hæc intelligantur, patet ex toto illo Capite a principio ad finem, ubi solum de successivis declinationibus & corruptionibus Ecclesiæ Christianæ, usque ad interitum ejus, quando finis, agitur. Quod per Templum in stricto sensu intelligatur Templum Hierosolymitanum, in lato sensu Ecclesia Domini, in latiori Cælum Angelicum, & in

latissimo Dominus quoad Humanum suum, videatur in Apocalypsi Revelata, n. 529. Quod per Consummationem sæculi intelligatur finis Ecclesiæ, qui est, dum non aliquod verum doctrinæ ex Verbo, quod non falsificatum & sic consummatum est, superest, n. 658, 676, 750, ibi. Quod per Adventum Domini intelligatur Adventus Ipsius in Verbo, & tunc instaurationis Novæ Ecclesiæ loco prioris consummatae, constat ex Ipsius verbis in eodem Capite a Versu 30 ad 34; tum a binis ultimis Capitibus XXI & XXII in Apocalypsi, ubi etiam hæc, „ *Ego Jesus sum Radix & Genus Davidis, Stella splendida & matutina; & Spiritus & Sponsa dicunt, veni; & audiens dicat veni; & sitiens veniat: etiam venio cito, amen, etiam veni Domine Jezu*, Cap. XXII: 17, 20.

72. Quod tunc finis Ecclesiæ sit, quando non amplius vera fidei & inde nec bona charitatis sunt, patet ex se: quod falsa fidei extinguant vera doctrinæ, ac mala vitæ exurant bona charitatis; & quod ubi falsa fidei sunt, ibi etiam sint mala vitæ, & quod ubi mala vitæ etiam sint falsa fidei, singulariter in sua Transactione demonstrabitur. Quod hætenus latuerit, quod per Consummationem sæculi intellectus sit finis Ecclesiæ, est causa, quia ubi falsa docentur, ac doctrina ex illis creditur & honoratur ut orthodoxa, nullatenus potest sciri, quod Ecclesia consummanda sit; falsa enim spectantur ut vera, ac vera ut falsa, & tunc falsum explodit verum, & denigrat illud, sicut atramentum aquam limpidam, aut fuligo chartam albam: creditur enim, & a Doctissimis hujus sæculi conclamatur, quod in clarissima luce Evangelii sint, tametsi quoad totam faciem in caligine; ita albugo obtexit pupillas oculorum illorum.

73. Quod apud Matthæum in Cap. XXIV: apud Marcum in Cap. XIII, & apud Lucam in Cap. XXI, ubi similia, non describatur Templi & Hierosolymæ destructio, sed quod prædicantur successivæ mutationes status Ecclesiæ Christianæ in suo ordine usque ad ultimum ejus, quando finis, videbitur in ipso Opere, ubi illa Capita erunt explicata: ac interea ex his apud illos Evangelistas, „ *Tunc apparebit signum Filii hominis, & tunc plangent omnes Tribus terræ; & videbunt Filium hominis venientem in nubibus Cæli cum virtute & gloria: ac mittet Angelos suos cum tubæ voce magna, & congregabunt electos Ipsius a terminis cælorum usque ad terminos illorum*, Matth. XXIV: 30, 31. Marc. XIII: 26, 27. Luc. XXI: 27; quod hæc non visa nec audita sint Hierosolymæ cum destruebatur, & quod hæc hodie credantur futura tempore Ultimi Judicii, notum est. Similia leguntur etiam in Apocalypsi, in qua a principio ad finem solum de ultimo Statu Ecclesiæ agitur, ibi hæc, „ *Ecce Jesus Christus venit in nubibus, & plangent super Ipsum omnes Tribus terræ*, Cap. I: 5, 7. quæ in APOCALYPSI REVELATA, n. 24 ad 28, verbotenus explicata videantur; & quid Tribus terræ, & illarum planctus significant, n. 27, 348, 349.

XVII.

74. *Quod infestatio a falsis, & inde consummatio omnis veri, seu desolatio, hodie in Ecclesiis Christianis, per Afflictionem magnam, qualis non fuit ab initio Mundi, nec fiet, apud Matthæum Cap. XXIV: 21. intelligatur.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

75. Quod successivæ declinationes & corruptiones Ecclesiæ Christianæ in Cap. XXIV, apud Matthæum a Domino prædictæ & descriptæ sint, videatur supra, n. 73; & postquam ibi loquutus est de futuris Pseudopphetiis & de Abominatione Desolationis per illas, Vers. 11, 15 dicit, *Erit tunc Afflictio magna, qualis non fuit ab initio Mundi usque nunc, nec fiet*, Vers. 21. inde patet, quod per Afflictionem magnam, sicut etiam passim in Verbo alibi, intelligatur infestatio veri a falsis, usque dum non aliquid genuini veri e Verbo deprompti, quod non falsificatum & sic consummatum est; supersit. Hoc effectum est, quia Ecclesiæ Unitatem Dei in Trinitate, ac Trinitatem Ipsius in Unitate non agnoverunt in una Persona, sed in Tribus, ac inde fundaverunt Ecclesiam in Mente super idea trium Deorum, & in Ore super confessione unius Dei; sic etenim separaverunt se a Domino, tandem eo usque, ut nullam ideam Divinitatis in Humana Ipsius Natura residuam habuerint, videatur APOCALYPSIS REVELATA, n. 294, cum tamen Dominus quoad Humanum suum est Ipsum Divinum Verum, & Ipsa Divina Lux, ut in Verbo suo plene docet; inde est tanta afflictio hodie: quod hæc principaliter inducta sit per Doctrinam Justificationis & Imputationis media sola fide illarum, in sequentibus videbitur.

76. De hac Afflictione seu infestatione veri a falsis, actum est in septem Capitibus in Apocalypsi; illa est quæ intelligitur per Equum nigrum, & per Equum pallidum, exeuntes ex Libro, cujus Sigilla Agnus aperuit, Cap. VI: 5 ad 8. Tum, per Bestiam ascendentem ex abyssu, qui fecit bellum cum binis testibus, & occidit illos, Cap. XI: 7, seq. Ut & per Draconem, qui stetit coram Muliere paritura ut fætum ejus devoraret, & persequutus illam in desertum, & ibi ex ore suo ejecit aquam ut flumen, ut absorberet illam, Cap. XII. Et quoque per Bestiam ex mari, quæ corpore similis erat Icardo, pedibus urso, ac ore leoni, Cap. XIII: 2. Tum per tres Spiritus similes ranis, qui ex ore draconis, ex ore bestię, & ex ore pseudopphetę, exiverunt, Cap. XVI: 13. Ac insuper per hæc, Quod postquam septem Angeli effuderant phialas irę Dei, in quibus erant septem plagę ultimę, in terram, in mare, in fluvios & fontes, in solem, in thronum bestię, in Euphratem, & tandem in aerem, factus sit terrę motus magnus, qualis non fuerat, ex quo homines facti sunt in terra, Cap. XVI; Terrę motus significat Ecclesię inversionem, quæ fit per falsa & falsificationes veri. Similia intelliguntur per

hæc ,, Misit Angelus falcem, & vindemiavit vineam terræ, & conjecit in torcular iræ Dei magnum; & calcatum est torcular, & exivit sanguis usque ad fræna equorum a stadiis mille sexcentis, Cap. XIV: 19, 20; Sanguis significat falsificatum verum; præter plura in septem illis Capitibus; videte, si lubet, Explicationes, & Memorabilia post illa Capita.

XVIII.

77. *Quod non Amor, nec Fides, neque Cognitiones boni & veri, in Ecclesia Christiana tempore ultimo, quando finis ejus instat, sint, intelligatur per hæc in eodem Capite XXIV apud Matthæum; Post afflictionem istorum, Sol obscurabitur, & Luna non dabit lumen suum, & Stellæ cadent de Cælo, & Virtutes Cælorum commovebuntur, Vers. 29.*

BREVIS ANALYSIS.

78. In Verbo Prophetico similia de Sole, Luna & Stellis dicuntur, quæ hic apud Matthæum Cap. XXIV: 29. Prout apud Esajam, *Ecce dies Jehovæ venit sævus, STELLÆ cælorum & SIDERA illorum non lucebunt luce sua, SOL obtenebrabitur in ortu suo, & LUNA non splendere faciet lumen suum, XXIV: 21, 23.* Apud Ezechielem ,, *Obtegam, cum exstinxero te, Cælos, & atrabo STELLAS eorum; SOLEM nube obtegam, & LUNA non lucre faciet lumen suum, & dabo tenebras super terra tua ,, XXXII: 7, 8.* Apud Joelem ,, *Venit dies Jehovæ, dies tenebrarum, SOL & LUNA non lucere facient lucem suam, & STELLÆ contraxerunt splendorem suum, II: 10.* Apud Eundem ,, *SOL vertetur in tenebras, & LUNA in sanguinem, antequam venit dies Jehovæ magnus, III: 4.* Propinquus est dies Jehovæ in valle decisa; SOL & LUNA, atrati sunt; IV: 15. In Apocalypsi ,, *Quartus Angelus claxit, & percussa est tertia pars SOLIS, tertia pars STELLARUM, & dies non lucebat tertia sui parte VII: 12.* & alibi, *SOL factus est niger sicut saccus cilicinus, & LUNA facta est sicut sanguis, VI: 12.* In omnibus his locis agitur de Ultimo tempore Ecclesiæ Judaicæ, quod erat cum Dominus in Mundum venit; similiter hic apud Matthæum & in Apocalypsi, sed de ultimo tempore Ecclesiæ Christianæ, quando Dominus iterum venturus est sed in Verbo, quod est Ipse, & in quo Ipse est; quare immediate post illa verba Matth. XXIV: 29. sequitur hoc ,, *Ei tunc apparebit signum Filii hominis venientis in nubibus cælorum, Vers. 30.* Per Solem in illis locis intelligitur Amor, per Lunam Fides, & per Stellas cognitiones boni & veri, & per Virtutes Cælorum illa tria ut stabilimenta & firmamenta cælorum ubi sunt Angeli, & Ecclesiarum ubi homines; per illa itaque in unum sensum collecta, intelligitur, quod non Amor, nec Fides, neque cognitiones boni & veri, in Ecclesia Christiana, tempore ultimo, quando finis ejus instat, superstitia sint. Quod Sol significet amorem, in Apocalypsi Revelata, n. 53, 54, 413, 796, 831,

831, 961, ostensum est; quod Luna fidem, n. 53, 332, 413, 423, 533. quod Stellæ cognitiones boni & veri, n. 51, 74, 333, 408, 419, 954, ibi.

79 Quod secundum prædictionem in Ecclesiis Christianis hodie talis caligo sit, ut non lux e Sole sit interdiu, nec lux e Luna & Stellis sit noctu, est DOCTRINA DE JUSTIFICATIONE PER SOLAM FIDEM, unice in causa; illa enim docet Fidem ut unicum medium Salutis, de cujus influxu, progressu, inhabitatione, operatione, efficientia, nondum aliquis signum vidit; & in quam non Lex decalogi, non charitas, non bona opera, nec pænitentia, neque studium novæ vitæ, intrant, aut ullo modo contingunt; asserentes quod illa sponte sequantur absque usu ad continendam fidem, aut ad comparandam salutem. Docet etiam, quod illa Fides donet renatos seu adeptos rude libertatis, ut non sub lege sint; tum quod Christus peccata illorum contegat coram Deo Patre, qui illa sicut non visa remittit, & illos innovatione, sanctimonia, & vita æterna, coronat. Hæc & similia plura sunt Interiora Doctrinæ istius; Exteriora, quæ non intrant illa, sunt pretiosa de Charitate, de Bonis operibus, de Actibus pænitentiae, de Exercitiis legis, sed hæc sunt ill's sicut mancipi a & mediastini, quæ Dominam fidem absque contiguitate sequuntur: verum quia sciunt, quod Laici pendant illa salvifica una cum fide. in sermonibus & colloquiis industrie subjungunt illa, ac simulant conjungere & insertare justificationi, sed modo adblandiendi auribus vulgi causa, ac tutandi sua oracula, ne appareant ænigmatica, vel sicut pythonica.

80. Ad confirmandum supradicta, ex FORMULA CONCORDIÆ, de qua supra n. 9, adducam sequentia, ne quis credat, illos immerito talium incusatos esse, quæ sunt hæc; Quod Opera Secundæ Tabulæ decalogi sint civilia & externi cultus, quæ homo ex se potest facere; & quod stultum sit somnare, quod illa justificent, pag. 84. 85. 102. Quod bona Opera prorsus excludenda sint a negotio justificationis per fidem, p. 589. 590. 591. 704 ad 708. Quod bona Opera justificationem prorsus non ingrediantur, p. 589. 702. App. 62. 173. Quod bona Opera non salutem nec fidem conservent, p. 590. 705, App. p. 174. Quod nec Pænitentia intret justificationem fidei, p. 165. 320. App. p. 158. Quod Pænitentia sit modo invocare Deum, confiteri Evangelium, gratias agere, obedire magistratui, servire vocationi, p. 12. 198 App. 158. 159. 172. 266 Quod Renovatio vitæ nec ad justificationem pertineat, p. 585. 685. 638. 689. App. p. 170. Quod studium novæ obedientiæ nec intret fidem & justificet, p. 90. 91. 690. App. p. 167. Quod Renati non sub lege sint, sed ab ejus servitute liberati, & quod solum in lege; & sub gratia sint, p. 722, & alibi. Quod Renatorum peccata Christi merito contegantur, p. 641. 686. 687. 719. 720: præter plura consimilia. Sciendum est, quod omnes Protestantes, tam Evangelici quam Reformati, Justificationem per solam fidem similiter doceant, videatur supra n. 17. 18.

81. Mirabile est, quod Doctrina Justificationis per solam fidem, hodie in toto Christiano Reformato orbe omne punctum ferat, hoc est, illa ibi pæne ut unicum Theologicum in Ordine sacro regnet; illa est, quam omnes Novitii e Clero in Gymnasiis avidè addiscunt, & hauriunt; & postea sicut inspirati

Cælesti Sapia in Templis docent, libris vulgant, & per quam superioris eruditionis famam & nominis gloriam sectantur, & quoque propter quam diplomata, auctoramenta, & præmia donantur: & hæc fiunt, tametsi per illam solam Doctrinam hodie obscuratus est Sol, lumine suo orbata est Luna, ac Stellæ cælorum deciderunt, hoc est, perierunt: quod Doctrina fidei imputativæ justitiæ hodie occæcaverit mentes in tantum, ut non velint, & inde quasi non possint videre aliquod Divinum Verum in luce Solis, nec in luce Lunæ, sed solum in luce foci noctu, testatum mihi factum est; quare possum vaticinari, quod si Divina Vera de Conjunctione charitatis & fidei, de Cælo, de Domino, de Felicitate æterna inde, argenteis literis exarata e cælo demitterentur, a Justificatoriis non lectu digna censerentur; at prorsus aliter si charta de Justificatione per solam fidem, ab inferis exportaretur. Legitur etiam in FORMULA CONCORDIÆ, Quod Articulus de Justificatione per solam fidem seu de Justitia fidei, præcipuus sit in tota Doctrina Christiana; & quod Opera legis ex hoc Articulo prorsus excludenda sint, p. 17. 61. 62. 72. 89. 683, Append. p. 164.

XIX.

82. *Quod illi qui in hodierna Fide justificante sunt, per Hircos apud Danielelem, & apud Matthæum intelligantur.*

BREVIS ANALYSIS.

83. Apud Danielelem leguntur hæc „ *In visione vidi Arietem, cui duo cornua alta, sed altius ascendens posterius; & quod Cornu feriret versus Occidentem, Septentrionem, & Meridiem, & magnum se faceret. Dein vidi Hircum venientem ab Occidente super facies totius terræ, cui erat cornu inter Oculos; & quod cucurrerit ad Arietem cum furore roboris sui, & fregerit duo cornua ejus, & projecit eum in terram, & conculcaverit eum: at quod fractum sit cornu magnum Hirci, & loco ejus ascenderint quatuor cornua; & quod ex uno eorum exiret cornu exiguum, quod crevit valde versus Meridiem, versus Ortum, & versus Decus; & usque ad Exercitum Cælorum, & dejecit in terram de Exercitu, & de Stellis, & conculcavit ea: imo extulit se ad Principem exercitus, & ab Eo sublatum est Fuge, & projectum Habitaculum sanctuarii Ejus, quia projecit Veritatem in terram. Et audiivi unum Sanctum, dicentem, quousque Visio hæc, Fuge & Prævaricatio vastans, ut detur Sancti & Exercitus conculcatio; & dixit, usque ad vesperam mane, tunc justificabitur Sanctum, Cap. VIII: 2 ad 14. Quod Visio illa prædicat status Ecclesiæ futuros, patet manifeste; nam dicitur quod a Principe exercitus sublatum sit Fuge, projectum Habitaculum sanctuarii Ejus, & quod Hircus projecit Veritatem in terram: tum quod Sanctus dixerit, quo usque Visio hæc, ut detur Sancti & Exercitus conculcatio; & quod hoc esset ad vesperam mane, quando justificabitur Sanctum; per vesperam mane enim intelligitur finis Ecclesiæ Veteris quando Nova.*

84. Apud Matthæum leguntur hæc „ *Tunc Filius hominis dicet Hircis, qui a sinistris, discedite a Me, nam Esurivi & non dedistis Mihi quod ederem; Sivi & non potastis Me; Peregrinus eram, & non collegistis Me; Nudus eram & non induistis Me; Ægrotus eram, & in custodia, & non visitastis Me; & hi abibunt in pœnam æternam.* Quod non alii per Hircos & per Oves hic intelligantur, quam qui per Hircum & per Arietem apud Danielelem, patet manifeste; quod per Hircos intelligantur qui in hodierna fide justificante sunt, constat ex eo, quod ad Oves enumerentur Opera charitatis, & dicatur quod illa fecerint; & quod ad Hircos enumerentur eadem Opera charitatis, & dicatur quod illa non fecerint, & quod hi ideo damnentur; est enim apud illos qui in hodierna fide justificante sunt, ommissio operum, ex negatione, quod nihil Salutis & Ecclesiæ in illis sit; cum Charitas ita removetur, bona Opera, quæ sunt charitatis, elabuntur mente, & obliterantur adeo, ut nusquam in recordationem, aut in aliquem conatum revocationis illorum ex Lege decalogi, amplius veniant. Communis norma religionis est, quod quantum quis non vult bona & inde non facit illa, tantum velit mala & inde faciat illa; & quoque vicissim, quod quantum quis non vult mala, & inde non facit illa, tantum velit bona & inde faciat illa; & hi sunt Oves illi autem Hirci. Si omnes mali per Hircos ibi intellecti fuissent, non Opera charitatis, quæ non fecerunt, sed Mala quæ fecerunt, enumerata fuissent.

85. Quod non alii quam illi per Hircos intellecti sint, patuit mihi ab Experiencia in Mundo Spirituali; in hoc Mundo apparent omnia, quæ in Mundo naturali, apparent domus & palatia, apparent paradisi & horti, & in illis arbores omnis generis, apparent agri & novalia, tum campi & vireta; & quoque armenta & greges; omnia in tali similitudine, in qua super nostra Tellure; nec alia intercedit differentia, quam quod hæc sint ex Origine naturali, illa autem ex Origine spirituali. Ibi sæpius vidi Oves & Hircos, & quoque pugnas inter illos, similes illi pugnæ, quæ describitur apud Danielelem Cap. VIII; vidi Hircos cum cornibus antrorsum & retrorsum flexis, ac illos cum furore irruentes in Oves; vidi Hircos cum duobus & cum quatuor cornibus, quibus cum vehementia ferierunt Oves; & cum aspexi, quid esset, vidi aliquos rixantes inter se de Fide conjuncta Charitati, & de Fide disjuncta a Charitate; ex qua patuit, quod hodierna fides justificans, quæ in se spectata est Fides disjuncta a Charitate, sit Hircus, & quod Fides conjuncta Charitati sit Ovis.

86. Similes per Hircos intelliguntur apud Sachariam „ *Super Pastores exarsit ira mea, & super HIRCOS visitabo*, X: 3. Et apud Ezechielem „ *Ecce Ego judicans inter pecudem & pecudem, inter ARIETES & inter HIRCOS; num parum vobis, pascuum bonum depascitis, etiam reliquum pascuorum conculcatis pedibus vestris; cornibus vestris feritis omnes OVES infirmas, donec disperferitis illas; ideo salvabo GREGEM MEUM, ut non sit amplius in prædam*, XXXIV: 17. 18. 22. seq.

87. *Quod illi, qui in hodierna Fide justificante se confirmaverunt, in Apocalypsi per Draconem, duas ejus Bestias, & per Locustas, & quod ipsa illa Fides confirmata, ibi per magnam Urbem quæ spiritualiter vocatur Sodoma & Ægyptus, ubi bini testes occisi sunt, ut & per Puteum abyssi, ex quo Locustæ exiverunt, intelligantur.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

88. Quod in septem Capitibus in Apocalypsi actum sit de Statu perverso Ecclesiæ apud Reformatos, & in duobus de Statu perverso Ecclesiæ apud Romano Catholicos, & quod Status utriusque Ecclesiæ, quales hodie sunt, damnati sint, in Explicatione ejus, quæ vocatur APOCALYPSIS REVELATA, non vanis auguriis, sed plenis convictionibus, ostensum est. Quod per DRACONEM, de quo in Cap. XII, agitur, intellecti sint illi in Ecclesia Reformatorum, qui Deum faciunt tres, & Dominum duos, & Charitatem a Fide separant per quod Fidem suam faciant spiritualem & salvificam, & non Charitatem, videatur ibi n: 532 ad 565, & MEMORABILE adjunctum, n. 566. Quod per duas Bestias, unam e mari, & alteram e terra exsurgentes, de quibus Cap. XIII, illi ulterius describantur, videatur ibi n. 567 ad 610, & MEMORABILE, n: 611. Quod etiam per Locustas, quæ ex Puteo abyssi exiverunt, de quibus Cap. IX, videatur n. 419 ad 442. Quod ipsa illa Fides confirmata intelligatur per magnam Urbem, quæ spiritualiter vocatur Sodoma & Ægyptus, ubi duo fideles testes occisi sunt, de quibus in Cap. XI, videatur n: 485 ad 530, in specie n: 500 ad 503, & MEMORABILE n. 531. Quod etiam per Puteum Abyssi, ex quo fumus sicut fornacis magnæ exivit, & obscuratus est sol & aer, & dein Locustæ prodierunt, Cap. IX, videatur n. 421 ad 424.

89. Ut confirmarer & plene convincerer, quod non aliud per Puteum Abyssi, quam Fides illa Draconica, quæ est Fides exclusa ex idea trium Deorum, & ex nulla idea Divinitatis de Humana Natura Christi, & vocatur Fides Sola justificans, regenerans, vivificans, sanctificans, & salvans, intelligatur, datum mihi est intueri in illam Abyssum, tum loqui cum illis qui ibi sunt, & quoque videre Locustas quæ inde exiverunt; ex qua Autopsia Puteus ille cum Abyssio in APOCALYPSI REVELATA a me descriptus est; & quia descriptio ex Autopsia testatur certitudinem, transcribetur hoc inde; hæc ibi talis est.

„ Puteus ille, qui est sicut apertura fornacis, apparet in Plaga meridionali;
 „ & Abyssus infra est multæ extensionis versus Orientem; est inibi Lux illis,
 „ sed si illoc immittitur Lux e Cælo, fiunt ibi tenebræ; quare Puteus ille
 „ clausus est superne. Apparet in Abyssio mapalia lacunata sicut ex lateribus, quæ
 „ divisa sunt in cellulas & cellulas, & in quavis est mensa, super qua jacent
 „ chartæ cum aliquibus libris: ad suam sedet quisque, qui in Mundo confir-

„ ma-

„ maverat Justificationem & Salvationem per solam fidem, faciendo Charita-
 „ tem actum mere naturalem moralem, ac opera ejus modo opera vitæ civi-
 „ lis, ex quibus homines aucupare possunt præmia in Mundo; sed si facerent
 „ illa propter Salutem, condemnant illa, & quidam graviter, quia humana
 „ ratio & voluntas est in illis. Omnes qui in hac Abyſſo sunt, fuerunt docti
 „ & eruditi in Mundo; & inter illos aliqui Mataphysici & Scholastici, qui
 „ præ reliquis ibi æstimantur. At vero fors illorum hæc est; cum primum il-
 „ luc immittuntur, sedent in primis cellulis; sed sicut confirmant fidem, ex-
 „ cludendo opera charitatis, relinquunt primas sedes, ac intrant cellulas pro-
 „ pius ad Orientem, ac ita successive usque versus finem, ubi sunt illi qui
 „ dogmatica illa confirmant ex Verbo; & quia tunc non possunt non falsifica-
 „ re Verbum, evanescunt mapalia illorum, ac vident se in deserto. Est
 „ quoque Abyſſus infra illam Abyſſum, ubi sunt illi qui similiter confirmave-
 „ runt Justificationem & Salvationem per Solam fidem, sed qui in suo Spiritu
 „ negaverunt Deum, & corde suo riserunt ad Sancta Ecclesiæ; ibi solum
 „ rixantur, dilacerant vestes, scandunt mensas, calcitrant, pugnant inter se
 „ vituperiis; & quia non licet alicui malefacere, minantur ore & pugnis”.

90. Ut quoque confirmarer & convincerer, quod illi qui in hodierna fide
 justificante se confirmaverunt, etiam per Draconem intelligantur, datum est
 videre plura millia ex illis in Cætum collecta, & tunc e longinquo apparuerunt
 sicut Draco cum longa Cauda, quæ visa est obsita spiculis sicut sentis, quæ
 significabant falsitates. Semel etiam visus est Draco adhuc major, qui elato
 dorso erexit Caudam usque versus Cælum cum conatu detrahendi stellas inde;
 stellæ ibi significant veritates.

XXI.

91. *Quod nisi Nova Ecclesia instauretur a Domino, nemo possit
 salvari; & quod hoc intelligatur per hæc, Nisi abbreviarentur
 dies isti, non conservaretur ulla caro, Matth. XXIV: 22.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

92. Per abbreviare dies illos, intelligitur finem imponere Ecclesiæ hodiernæ,
 & Novam instaurare; nam, ut supra dictum est, in Cap. XXIV apud
 Matthæum de successivis declinationibus & perversionibus Ecclesiæ Christi-
 anæ, usque ad Consummationem & finem ejus, & de Adventu Domini tunc,
 agitur: quod nisi dies illi abbreviarentur nulla caro salvari posset, est quia fi-
 des hodiernæ Ecclesiæ super idea trium Deorum fundata est, & cum hac idea
 nemo potest intrare Cælum; proinde nec cum illa fide, quia in omnibus &
 singulis ejus est illa idea; ac præterea isti fidei nihil vitæ ex operibus charitatis
 inest; quod illa fides nec possit cum charitate conjungi, ac producere ali-
 quos fructus qui sunt bona opera, supra n. 47 ad 50, ostensum est. Sunt duo

quæ condunt Cælum in homine, Vera fidei & Bona charitatis; Vera fidei faciunt præsentiam Domini, ac monstrant viam ad Cælum, & Bona charitatis faciunt conjunctionem cum Domino, ac introducunt in Cælum; ac quisque introductus est in luce ibi secundum affectionem veri, & in calore ibi secundum affectionem boni; quod affectio veri sit fides in sua essentia, & quod affectio boni sit charitas in sua essentia, & quod conjugium illarum sit Ecclesia, videatur supra n. 48; Ecclesia & Cælum unum faciunt. Quod illa tria hodie in Ecclesiis super sola fide ædificatis non sint, in præcedentibus plene ostensum est.

93. Aliquoties in Mundo Spirituali loquutus sum cum Justificatoribus hominum per solam fidem, & dixi quod Doctrina illorum sit erronea, & quoque absona, quodque inducat securitatem, cæcitatem, somnum & noctem in rebus spiritualibus, & inde lethum animæ, exhortans ut ab illa desistant; sed responsum tuli, quid desistere, numne excellentia eruditionis Clericorum præ Laicis ab illa dependet; sed retuli quod sic non spectent salutem animarum sed suam excellentiam; & quod quia falsis suis principiis applicuerunt vera Verbi, & sic adulteraverunt illa, sint Angeli Abyssi, vocati Abaddones & Apollyones, Apoc. IX: 11, per quos significantur perditores Ecclesiæ per totalem falsificationem Verbi, videatur Explicatio ibi n. 440, & MEMORABILE, n. 566: sed responderunt, quid hoc, sumusne per scientiam mysteriorum illius Doctrinæ Oracula, & ex illa ut ex adyto reddimus responsa, quare non sumus Apollyones sed Apollines: his indignatus dixi, si estis Apollines, estis etiam Leviathanes, primi vestrum Leviathanes tortuosi, & secundi vestrum Leviathanes oblongi, quos Deus gladio suo duro & magno visitabit, Esai. XXVII: 1; sed ad hæc riserunt: quid significat visitari ac perire gladio, videatur in APOCALYPSI REVELATA, n. 52.

94. Magnum Arcanum, cur nisi Nova Ecclesia instauratur a Domino, nulla caro salvari possit, est hoc; quod quamdiu Draco cum sua turba, in Mundo Spirituum, in quem e Cælo dejectus est, commoratur, tamdiu non possit aliquod Divinum Verum unitum Divino Bono, a Domino pertransire ad homines telluris, quin annihiletur aut pervertatur, unde non salvatio; hocce est quod intelligitur in Apocalypsi per hoc; *Et Draco projectus est in terram, ac Angeli ejus cum illo projecti sunt: væ habitantibus terram & mare, quia descendit Diabolus ad illos habens iram magnam; & persecutus est Mulierem, quæ peperit filium*, Cap. XII: 9, 12, 13: at postquam Draco projectus est in Infernum, Cap. XX: 10, tunc Johannes vidit Cælum novum & Terram novam, & vidit Novam sanctam Hierosolymam descendentem a Deo e Cælo, Apoc. XXI: 1, 2. seq: Quid Draco, & quinam Dracones sunt, videatur supra, n. 47.

XXII.

95. *Quod aperitio & rejectio Dogmatum fidei hodiernæ Ecclesiæ, ac revelatio & receptio Dogmatum fidei novæ Ecclesiæ,*
in-

intelligatur per hæc in Apocalypsi, Dixit Sedens super Throno, ecce Novæ omnia faciam, & dixit, scribe, quia hæc verba vera & fida sunt, Cap. XXI: 5.

B R E V I S A N A L Y S I S.

96. Hæc dixit Sedens super Throno, hoc est, Dominus, ad Johannem, cum vidit Novam Hierosolymam descendentem a Deo e Cælo; quod per Novam Hierosolymam intelligatur Nova Ecclesia, in Lemmate sequente demonstrabitur. Quod falsitates Dogmatum fidei hodiernæ Ecclesiæ primum aperiendæ & rejiciendæ sint, antequam veritates Dogmatum novæ Ecclesiæ revelantur & recipiuntur, est quia non in uno puncto aut momento conveniunt; Dogmata enim hodiernæ Ecclesiæ fundantur super fide, in qua num aliquid Essentialiale Ecclesiæ sit nescitur; Essentialia Ecclesiæ, quæ cum fide in unum Deum se conjungunt, sunt Charitas, Bona Opera, Pænitentia, Vita secundum Leges Divinas; & quia hæc una cum fide afficiunt & movent voluntatem & cogitationem hominis, conjungunt hominem Domino, & Dominum homini; cum itaque nullum ex illis Essentialibus intrant fidem hodiernæ Ecclesiæ in ingressu ejus, quem vocant actum justificationis, prorsus non sciri potest num illa fides sit in homine, vel non, proinde num sit aliquid, vel num solum idea; fantur enim, quod homo in illo actu sit sicut stipes aut lapis, & quod quoad receptionem ejus ne hilum possit velle, cogitare, cooperari, imo nec se applicare & accommodare, videatur supra n. 15 (c) (d); cum itaque tunc nemo potest augurari, minus scire, num illa fides sit in illo, & sic num sit sicut flos picturæ apud illum, aut sicut flos agri in illo; aut num sit sicut avis prætervolans illum, aut sicut avis nidificata in illo, quæritur ex quibus auguriis aut signis id cognoscet; si respondetur, quod ex charitate, bonis operibus, pænitentia, & legis exercitiis, quæ sequuntur illam postea; & tamen isti fidei cum illis non est aliquod vinculum, quare num non vinculum possit esse signum testificans, relinquo sagacibus inquirendum; fides enim ista per supra nominata non conservatur nec retinetur, videatur supra n. 12. (m) (n). Ex his fit hæc conclusio, quod in Fide hodierna non sit aliquid Ecclesiæ, & sic quod illa non sit aliquid, sed solum idea quod sit; nunc quoniam illa fides talis est, merito rejicienda est, imo illa rejicit seipsam, sicut id cui nihil prædicationis ab Ecclesia inest.

97. Vicissim autem Dogmata seu Doctrinalia Novæ Ecclesiæ; hæc omnia sunt Essentialia, in quibus singulis est Cælum & Ecclesia, & spectant hoc ut finem, ut homo in Domino sit, & Dominus in homine, secundum Ipsius verba apud Johannem, Cap. XIV: 20. & Cap. XV: 4, 5, 6: nec aliud quam hæc conjunctio est Ecclesia Christiana. Ex his paucis clare potest videri, quid per hæc Domini verba „*Dixit Sedens super Throno, ecce Nova omnia faciam, & dixit, scribe, quia hæc verba vera & fida sunt*” intelligitur.

98. Quod Christianus Orbis inciderit in FIDEM, quæ omnia vera & bona

Cæli & Ecclesiæ, usque ad separationem illorum, a se sejunxit, est unica causa, quia distinxerunt Deum in Tres, & Dominum Deum Salvatorem non crediderunt unum cum Deo Patre, & sic Ipsum immediate non adiverunt; cum tamen Ille Solus quoad Humanum suum est Ipsum Divinum Verum, quod est Verbum, quod fuit Deus apud Deum, ac Vera Lux quæ illuminat omnem hominem; & Caro factus est, Joh. I: 1, 2, 9, 14. Quod sit ipsa Veritas & sic ipsa Lux, testatur etiam alibi; dicit enim, *Ego sum Lux Mundi*, Joh. VIII: 22. Cap. IX: 5; & alibi, „ *Quousque Lucem habetis, credite in Lucem, ut filii Lucis sitis: Ego Lux in Mundum veni, ut omnis qui credit in Me, in tenebris non maneat*, Joh. XII: 36, 46. In Apocalypsi „ *Ego sum Alphab & Omega, Principium & Finis, Primus & Ultimus, Stella Splendida & Matutina*, Cap. XXII: 13, 16: Et apud Matthæum „ *Cum Jesus transformatus est, splenduit Facies Ejus sicut Sol, & Vestimenta Ejus facta sunt sicut Lux*, Cap. XVII: 12. Ex his patet causa, unde idealis illa Fides in Mundum venit, videlicet quia non adiverunt Dominum: & possum ex omni experientia & inde justificatione e Cælo pro certo declarare, quod impossibile sit unicum Theologicum Verum, quod genuinum est, aliunde sumere quam ex Solo Domino, & quod aliunde sumere illud tam impossibile sit, sicut est ex Anglia & Hollandia navigare ad Plejades, & ex Germania equitare ad Orionem in Cælo.

XIII.

99. *Quod Nova Ecclesia a Domino instauranda, sit Nova Hierosolyma, de qua in Apocalypsi Capp. XXI & XXII, agitur; quæ ibi vocatur Sponsa & Uxor Agni.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

100. Quod Nova Ecclesia per Novam Hierosolymam descendentem a Deo e Cælo, Apoc. XXI, intelligatur; est quia Hierosolyma fuit Metropolis in Terra Canaane, & ibi erat Templum, Altare, Sacrificia fiebant, ita ipse Cultus Divinus, ad quem tribus vicibus in Anno omnis masculus totius terræ mandatus est venire. Tum quia Dominus in Hierosolyma fuit, & docuit in suo Templo, & postea ibi glorificavit Humanum suum; inde est, quod per Hierosolymam significetur Ecclesia. Quod per Hierosolymam intelligatur Ecclesia, constat perspicue ex Prophetis in Veteri Testamento de Ecclesia Nova a Domino instauranda, quod illa ibi dicatur Hierosolyma. Ipsa loca solum adducentur, ex quibus quisque ratione interiore præditus videre potest, quod per illam ibi intelligatur Ecclesia. Sint modo hæc loca inde „ *Ecce Ego creans CÆLUM NOVUM ET TERRAM NOVAM, non commemorabuntur priora; ecce Ego CREATURUS HIEROSOLYMAM exultationem, & populum ejus lætitiā, ut exultem super HIEROSOLYMAM, & læter super populo meo. Tunc lupus & agnus pascent simul: non malum facient in toto Monte sanctitatis meæ*, Esaj. LXV: 17, 18, 19, 25. *Propter Zionem*

Zionem non tacebo, & propter HIEROSOLYMAM non quiescam, usque dum exeat sicut splendor Justitia ejus, ac Salus ejus sicut lampas ardeat. Tunc videbunt Gentes justitiam tuam, & omnes Reges gloriam tuam; & vocabitur tibi Nomen novum, quod os Jehovæ enuntiabit; & eris Corona decoris, & Cidarum Regni in manu Dei tui: beneplacebit Jehovah in te, & terra tua maritabitur. Ecce Salus tua veniet, ecce merces Ejus cum Ipso: & vocabunt illos, Populus sanctitatis, Redempti Jehovæ; & tu vocaberis quæsitæ Urbs, non deserta, Esaj. LXII: 1, ad 4, 11, 12. Excitare, excitare, indue robur tuum Zion, indue vestes decoris tui HIEROSOLYMA, Urbs Sanctitatis; quia non addet ut in te veniat amplius præputiatus & immundus: excute te e pulvere, surge, sede HIEROSOLYMA. Cognoscet Populus Nomen meum in die illo; nam Ego Ille qui loquor, ecce Me: consolatus Jehovah populum suum, redemit HIEROSOLYMAM Esaj. LII: 1, 2, 6, 9. Jubila filia Zionis, lætare ex omni corde filia HIEROSOLYMÆ; Rex Israël in medio tui; ne time malum amplius; lætabitur super te cum gaudio, acquiescet in amore tuo, exultabit super te cum júbilo; dabo vos in nomen & laudem omnibus populis terræ, Zephan. III: 14, ad 17, 20. Sic dixit Jehovah Redemptor tuus, dicens HIEROSOLYMÆ, habitaberis, Esaj. XLIV: 24, 26. Sic dixit Jehovah, revertar ad Zionem, & habitabo in medio HIEROSOLYMÆ; unde vocabitur HIEROSOLYMA Urbs veritatis, & Mons Jehovæ Zebaoth Mons sanctitatis. Sach. VIII: 3, 20 ad 23. Tunc cognoscetis, quod Ego Jehovah Deus vester, habitans in Zion Monte sanctitatis, & erit HIEROSOLYMA Sanctitas: & fiet in die illo, stillabunt montes mustum, & colles fluent lacte; & HIEROSOLYMA sedebit in generationem & generationem, Joel IV: 17 ad 21. In die illo erit germen Jehovæ in decus & gloriam; & fiet, relictus in Zion, & residuus in Hierosolyma Sanctus dicetur, omnis scriptus ad vitam in HIEROSOLYMA, Esaj. IV: 2, 3. In extremitate dierum erit Mons domus Jehovæ constitutus in Caput montium, nam e Zione exebit Doctrina, & Verbum Jehovæ ex HIEROSOLYMA, Mich. IV: 1, 2, 8. In tempore illo vocabunt HIEROSOLYMAM Thronum Jehovæ, & congregabuntur omnes gentes ob Nomen Jehovæ HIEROSOLYMAM, neque ibunt amplius post confirmationem cordis sui mali, Jerem. III: 17. Specta Zionem urbem festi statim nostri, oculi tui videant HIEROSOLYMAM, Habitaculum tranquillum, Tabernaculum quod non dissipabitur, non removebuntur clavi ejus in perpetuum, & funes ejus non avellentur, Esaj. XXXIII: 20. præter etiam alibi, ut Esaj. XXIV: 3. Cap. XXXVII: 32. Cap. LXVI: 10 ad 14. Sach. XII: 3, 6 ad 10. Cap. XIV: 8. II, 12, 21. Malach. III: 2, 4. Psalm. CXXII: 1 ad 7. Pf. CXXX: 4, 5, 6. Quod per Hierosolymam ibi intelligatur Ecclesia a Domino instauranda, & non Hierosolyma a Judæis habitata, patet ex singulis descriptionis ejus in locis allatis; ut quod Jehovah Deus creaturus Cælum novum & Terram Novam, & quoque tunc Hierosolymam; & quod hæc futura sit Corona decoris & Cidarum regni; quod vocanda sit Sanctitas, & Urbs veritatis, Thronus Jehovæ, Habitaculum tranquillum, Tabernaculum quod non dissipabitur; quod ibi lupus & agnus pascent simul; & dicitur quod ibi montes stillabunt mustum, & colles fluent lacte, & illa sedebit in generationem & generationem; præter plura, etiam de Populo ibi, quod Sanctus, omnis Scriptus ad vitam,

quod diendi Redempti Jehovæ. Præterea in omnibus illis locis agitur de Adventu Domini, imprimis de Adventu Ipsius Secundo, quando Hierosolyma talis erit, qualis ibi describitur; prius enim non maritata est, hoc est, facta Sponsa & Uxor Agni, sicut de Nova Hierosolyma in Apocalypsi dicitur. Prior Ecclesia seu hodierna intelligitur per Hierosolymam, apud Danielelem, & initium ejus ibi describitur per hæc „ Scito & percipito, ab exitu Verbi, ad usque restituendum & ad ædificandum HIEROSOLYMAM, usque ad Messiam Principem, Septimanæ septem; postea Septimanis sexaginta & duabus restituetur, & ædificabitur platea & fossa, sed in angustia temporum, Cap. IX: 25; at Finis ejus describitur ibi per hæc „ Tandem super Avem abominationum desolatio, & usque ad consummationem & decisum stillabit super devastationem, Vers. 27, ibi; ultima hæc sunt quæ intelliguntur per hæc Domini verba apud Matthæum „ Cum videritis abominationem desolationis prædictam a Daniele Propheeta, stantem in loco sancto, qui legit, probe notet, Cap. XXIV: 15. Quod per Hierosolymam in supra allatis locis non intellecta sit Hierosolyma a Judæis habitata, constare potest a locis in Verbo, ubi de hac dicitur quod prorsus perdita sit, & quod destruenda, ut Jerem. V: 1. Cap. VI: 6, 7. Cap. VII: 17, 18 seq. Cap. VIII: 6, 7, 8, seq. Cap. IX: 10, 11, 13, seq. Cap. XIII: 9, 10, 14. Cap. XIV: 16. Thren. 1: 8, 9, 17. Ezech. IV: 1 ad fin. Cap. V: 9 ad fin. Cap. XII: 18, 19. Cap. XV: 6, 7, 8. Cap. XVI: 1 ad 63. Cap. XXIII: 1 ad 40. Matth. XXIII: 37, 38. Luc. XIX: 41 ad 44. Cap. XXI: 20, 21, 22. Cap. XXIII: 28, 29, 30; præter multis aliis in locis; & quoque ubi vocatur Sodoma, Esaj. III: 9. Jerem. XXIII: 14. Ezech. XVI: 46, 48, & alibi.

101. Quod Ecclesia sit Domini, & quod ex Conjugio Spirituali quod est Boni & Veri, Dominus dicatur Sponsus & Maritus, & Ecclesia Sponsa & Uxor, notum est Christianis ex Verbo, apprimis ex his ibi „ Johannes de Domino dixit, *Qui habet SPONSAM SPONSUS est, amicus autem SPONSI est, qui stat & audit Ipsum, gaudet ob vocem SPONSI*, Joh. III. 29. *Jesus dixit, quamdiu cum illis est SPONSUS, non possunt FILII NUPTIARUM jejunare*, Matth. IX: 15. Marc. II: 19, 20. Luc. V: 34, 35. *Vidi Urbem sanctam Hierosolymam novam descendantem a Deo e Cælo, paratam sicut SPONSAM ORNATAM MARITO SUO*, Apoc. XXI: 2. *Angelus dixit ad Johannem, veni & ostendam tibi SPONSAM AGNI UXOREM, & e Monte ostendit illi Urbem Sanctam Hierosolymam*, Apoc. XXI: 9. *Venit tempus NUPTIARUM AGNI, & UXOR IPSIUS paravit se; beati qui ad CENAM NUPTIARUM AGNI vocati sunt*, Apoc. XIX: 7, 9. *Ego sum Radix & Genus Davidis, Stella splendida & matutina, SPIRITUS ET SPONSA dicunt, veni; & qui audit, dicito veni; & qui sinit, venito; & qui vult, sumito aquam vitæ gratis*, Apoc. XXII: 16, 17.

XXIV.

102. *Quod Fides Novæ Ecclesiæ nequaquam possit una esse cum Fide prioris Ecclesiæ, & quod si una sunt, fiat collisio & conflictio talis, ut pereat omne Ecclesiæ apud hominem.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

103. Quod Fides Novæ Ecclesiæ nequaquam possit una esse cum fide prioris, hoc est, hodiernæ Ecclesiæ, est causa, quia non in uno tertio, & ne quidem in uno decimo conveniunt: Fides prioris Ecclesiæ describitur in Apocalypsi Cap. XII, per Draconem, ac Fides Novæ Ecclesiæ per Mulierem circumdatam sole, & super ejus capite corona duodecim stellarum erat, quam Draco persequutus est, & in quam conjecit aquam sicut flumen, ut illam absorberet, videatur supra n. 87 ad 90; hi duo non possunt in una Urbe esse, minus in una Domo, ita non in una Mente simul; & si una forent, non potest aliter, quam ut Mulier, Draconis iræ ac insanie continue exposita esset, ac in timore ne Filium suum devoraret; nam dicitur in Apocalypsi Cap. XII, quod Draco steterit coram Muliere paritura ut devoraret fætum ejus, & quod Mulier, postquam pepererat, aufugerit in desertum, Vers. 1, 4, 6, 14 ad 17. Fides prioris Ecclesiæ est fides noctis, nam ratio humana de illa nihil percipit, quare etiam dicitur, quod intellectus sub obedientia ejus captaretur; imo nec scitur num sit in homine, vel num extra illum, quoniam nihil voluntatis & rationis hominis in illam intrat, imo nec charitas, bona opera, pœnitentia, lex decalogi, & plura, quæ realiter in hominis mente existunt; quod ita sit, videatur supra n. 79, 80 n. 96, 97, 98; Fides autem Novæ Ecclesiæ cum omnibus illis in fœdus conjugiale, & se conjungit, & quia sic est in calore cæli, est etiam in luce ejus, est fides lucis; ac fides noctis & fides lucis non possunt una esse aliter quam sicut Noctua & Columba in uno nido; sic etenim Noctua poneret sua ova, & Columba sua, & post incubatum excluderentur pulli, ac tunc Noctua pullos columbæ discerperet, ac suis pullis daret in escam; est enim Noctua avis vorax. Quod Fides prioris Ecclesiæ & Fides Novæ non possint una esse, est etiam causa, quia sunt heterogeneæ; nam Fides prioris Ecclesiæ nascitur ex idea trium Deorum, videatur supra n. 30 ad 38; at Fides novæ Ecclesiæ ex idea Unius Dei; & quia inter illas inde est heterogeneitas, non potest aliter, quam si una essent, fieret collisio & conflictio talis, ut periret omne Ecclesiæ, hoc est, quam ut homo in Rebus spiritualibus caderet vel in delirium vel in deliquium, usque ut vix sciret quid Ecclesia, aut num Ecclesia sit. Ex his consequitur, quod illi, qui Fidem veteris Ecclesiæ apud se confirmaverunt, non possint nisi cum periculo vitæ suæ spiritualis amplecti fidem Novæ Ecclesiæ, nisi prius singulatim improbaverint, & sic extirpaverint fidem priorem cum suis fætibus aut ovis, hoc est, dogmatibus; quæ qualia sunt, in præcedentibus ostensum est, imprimis n. 64 ad 69.

104. Simile eveniret, si quis amplecteretur Fidem Novæ Ecclesiæ, ac Fidem veteris Ecclesiæ de Imputatione justitiæ seu meriti Domini retineret; ex hac enim ut Radice omnia ejus dogmata, ut propagines exsurrexerunt. Si hoc fieret, comparative foret, sicut quis se eriperet ex tribus capitibus Draconis, ac intricaretur quatuor reliquis ejus; aut sicut quis fugeret pardum & inci-

incideret in leonem; aut sicut exiens e fovea ubi non aqua, caderet in foveam ubi aqua qua submergeretur. Quod ita sit, videbitur post sequentis Lemmat-
is expositionem, ubi aliquid de Imputatione proferetur.

XXV.

105. *Quod Romano-Catholici de Imputatione Meriti Christi, & de Justificatione per fidem ejus, in quam Ecclesia illorum initiata est, hodie nihil sciant, quoniam prorsus obteſta jacet per Externa cultus, quæ sunt plura: & quod ideo si illi quoad partem recedunt ab Externis cultus sui, ac immediate aduert Deum Salvatorem Jesum Christum, & quoque binas Species in sacra Eucharistia sortiuntur, possunt in Novam Hierosolymam, hoc est, in Novam Ecclesiam Domini præ Reformatis introduci.*

B R E V I S A N A L Y S I S.

106. Quod Primates & Antistites Ecclesiæ Romanæ, in Decreta Synodi Tridentinæ, dum inaugurantur Ministeriis, jurent, constat ex Bulla Pii IV Romani Pontificis, super forma juramenti professionis fidei, An. 1564, id Novemb. ubi hæc „ *Firma fide credo & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Ecclesia Romana utitur; & quæ in sanctis Canonibus, & Æcumenicis Conciliis, & PRÆCIPUE A SS. TRIDENTINA SYNODO, tradita & declarata sunt, indubitanter recipio; sic me Deus adjuvet.* Quod etiam juramento se constringant ad credendum & profitendum illa, quæ Synodus Tridentina de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per fidem ejus, sanxit, constat ex his in eadem Bulla „ *Omnia & singula, quæ de Peccato Originali, & de Justificatione in SS. Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector & recipio;* quæ qualia sunt, ex Collectis ex illa Synodo supra, n. 3, 4, 5, 6, 7, 8. videri potest. Ex his ut Principiis in Synodo illa stabilitis hæc consuetaria sunt eduſta, videlicet „ Quod Romano-Catholici ante „ Reformationem prorsus similia, quæ Reformati post illam, de Imputatione meriti Christi, & de Justificatione per fidem ejus, tradiderint, cum „ sola differentia, quod eandem Fidem cum Charitate & Bonis Operibus conjunxerint „ supra n. 19, 20. Tum, Quod Reformatores Antesignani, „ Lutherus, Melancton & Calvinus, omnia dogmata de Imputatione meriti „ Christi, & de Justificatione per fidem, qualia tunc erant & fuerant apud „ Romano-Catholicos retinuerint, sed quod charitatem & bona opera separaverint a fide illa, & declaraverint illa non salvifica, propter finem, ut a „ Romano-Catholicis quoad ipsa Essentialia Ecclesiæ, quæ sunt Fides & „ Charitas, divellerentur „ supra n. 21, 22, 23. Porro „ Quod tamen „ Reformatores antesignani illi, fidei suæ adjunxerint bona Opera, & quoque „ conjunxerint illa, sed in homine ut in subjecto passivo, Romano-Catholici
autem

„ autem in homine ut in subjecto activo; & quod tamen inter hos & illos „ quoad fidem, opera, & merita, actualiter sit conformitas „ videatur supra, n. 24 ad 29. Ex ostensis etiam patet, quod fides illa sit fides jurata apud Romano-Catholicos, æque sicut est apud Reformatos.

107. Attamen fides illa hodie apud Romano-Catholicos in tantum oblitterata est, ut vix sciant jotham de illa, non quod aliquo Decreto Papali sit reprobata, sed quia contexta est per Externa cultus, quæ in genere sunt, Adoratio Vicarii Christi, Invocatio Sanctorum, Veneratio Imaginum, ac insuper talia, quæ ut Sancta afficiunt sensus, sicut Missæ in Lingua non intellecta, Vestes, Lumina, Thymiamata, Pompæ processionum; tum Mystica de Eucharistia; per hæc & similia plura, Fides justificans per Imputationem meriti Christi, tametsi primitiva Ecclesiæ Romanæ, ita e conspectu remota, & ex memoria extracta est, sicut id quod infossum est terræ, ac superintectum lapide, & ad quem custodiæ a monachis, ne effodiatur & revocetur, positæ sunt; nam si revocaretur, fides in potentiam supranaturalem eorum remittendi peccata, ita justificandi, sanctificandi, & salvandi, recederet, & cum illa sanctitas, supereminetia, ac opulenti quæstus illorum.

108. Quod Romano Catholici possint in Novam Hierosolymam, hoc est, Novam Ecclesiam, præ Reformatis introduci, est CAUSA PRIMA, quia Fides justificationis per Imputationem meriti Christi, quæ est fides erronea, & non potest una esse cum fide Novæ Ecclesiæ, n. 102 ad 104, apud illos est oblitterata, imo profus oblitteranda; Reformatis autem insidet illa sicut insculpta, quia est principalis Ecclesiæ illorum. CAUSA SECUNDA, quia apud Romano Catholicos est idea Divinæ Majestatis in Humano Domini, plus quam apud Reformatos, ut manifeste patet ex sanctissima veneratione Hostiarum. CAUSA TERTIA est, quia illis sunt Charitas, Bona opera, Pænitentia, studium novæ vitæ, Essentialia salutis, & hæc etiam sunt Essentialia Novæ Ecclesiæ; aliter vero Reformatis, in sola fide confirmatis, apud hos eadem illa non ut essentialia nec ut formalia ingrediuntur fidem, & inde nihil conferunt ad salutem. Illæ tres Causæ sunt, quod si Romano-Catholici adeunt Ipsum Deum Salvatorem non mediate sed immediate; & quoque si binas Species in Sacra Eucharistia fortiuntur, præ Reformatis illis fidem vivam loco fidei mortuæ recipiant, & ad portas Novæ Hierosolymæ seu Novæ Ecclesiæ a Domino per Angelos ferantur, & cum gudio & jubilo introducantur.

109. Imputatio justitiæ seu meriti Christi hodie sicut Anima intrat universam Theologiam in Christiano Reformato Orbe; Fides, quæ unicum salutis medium ibi est, ex Imputatione dicitur justitia coram Deo, videatur supra n. 11. (d); & homo ex imputatione per illam fidem induit justitiæ dona, sicut Rex insignia dum electus est. Attamen Imputatio ex sola nominatione quod justus sit, nihil efficit, nam influit modo in aures, & non operatur in homine, nisi Imputatio justitiæ etiam sit Applicatio justitiæ per communica-

tionem & sic inductionem; hoc sequitur ex effectibus ejus, qui perhibentur esse Remissio peccatorum, Regeneratio, Innovatio, Sanctificatio, & sic Salvatio; & adhuc plus, quia dicitur quod per Fidem illam Christus habitet, & Spiritus Sanctus operetur in homine, & quod inde non modo nominentur justii, sed etiam quod sint justii: „ Quod in Renatis non modo dona Dei, sed etiam Ipse Christus, imo tota Sancta Trinitas per fidem habitet, sicut in Templis suis, videatur supra n. 15. (l): Et quod homo tam quoad personam, quam quoad opera, sit & nominetur justus, supra n. 14. (e) Ex quibus indubitato sequitur, quod per Imputationem justitiæ Christi intelligatur Applicatio & per hanc Inductio ejus, ex qua homo fit ejus particeps. Nunc quia Imputatio est Radix, Principium, & Fundamentum Fidei & omnium operationum ejus ad salutem, & inde sicut Sanctuarium & Adytum in Templis Christianis hodie, interest ut de IMPUTATIONE loco Corollarii hic aliquid subjungatur: sed hoc fiet articulatim in hoc ordine I. Quod cuivis post mortem imputetur malum in quo est, similiter bonum. II. Quod Inductio unius boni in alterum impossibilis sit. III. Quod Fides imputationis seu applicationis justitiæ seu meriti Christi, quia impossibilis, sit Fides imaginaria.

IIO. QUOD CUIVIS POST MORTEM IMPUTETUR MALUM IN QUO EST, SIMILITER BONUM. Hoc ut in aliqua evidentiâ pateat, illustrabitur in hac distinctione, I. Quod unicuique sit vita propria. 2. Quod unumquemvis sua vita post mortem maneat. 3. Quod Malo tunc imputetur malum ejus vitæ, & quod Bono imputetur bonum ejus. PRIMUM, *Quod unicuique sit vita propria*, ita distincta ab alterius, notum est: est enim perpetua varietas, & non aliquid idem, inde est cuivis suum proprium: hoc patet manifeste ex Faciebus hominum, quod non detur unius facies absolute similis alterius, nec dari possit in æternum, quia non dantur animi similes, & ex animis sunt facies, est enim facies, ut dicitur, typus animi, ac animus ducit suam originem & formam ex vita. Nisi homini propria vita foret, sicut est proprius animus & propria facies, non foret ei aliqua vita post mortem separata ab alterius; imo nec foret Cælum, hoc enim ex perpetuis aliis consistit; hujus forma unice est ex varietatibus animarum & mentium in talem ordinem dispositis, ut unum faciant; ac unum faciunt ex Uno, cujus Vita est in omnibus & singulis ibi, sicut Anima est in homine; quod nisi foret, dispergeretur Cælum, quia dissolveretur forma. Unus ex Quo est vita omnibus & singulis, & ex Quo cohæret forma, est Dominus. SECUNDUM, *Quod unumquemvis sua vita post mortem maneat*, notum est in Ecclesia ex Verbo, & ex his ibi „ Venturus est Filius hominis, & tunc reddet unicuique secundum facta ejus, Matth. XVI: 27. Vidi libros apertos, & judicati sunt omnes secundum Opera illorum, Apoc. XXI: 12, 13. In die judicii reddet Deus unicuique secundum Opera ejus, Rom. II: 6. II Corinth. V: 10. Opera, secundum quæ reddetur unicuique, sunt vita, quia vita facit illa, & secundum vitam sunt. Quia datum est mihi per plures annos una esse cum Angelis, & loqui cum advenis e Mundo, pro certo testari possum, quod unusquisque exploretur ibi, qualis ei vita fuit, & quod vita, quam contraxit in Mundo, maneat illum in æternum: loquutus sum

sum cum illis, qui ante sæcula vixerunt, quorum vita ex Historicis mihi nota fuit, & cognovi similem descriptioni: & audivi ab Angelis, quod vita alicujus post mortem non possit mutari, quia organizata est secundum amorem & fidem ejus, & inde opera: & quod si mutaretur, discerperetur organizatio, quod nusquam fieri potest; tum quod mutatio organizationis detur unice in corpore materiali, & prorsus non dabilis in corpore spiritali, postquam prius rejectum est. **TERTIUM**, *Quod Malo tunc imputetur malum ejus vitæ, & quod Bono imputetur bonum ejus*; imputatio mali post mortem non est accusatio, inculpato, inculpatio & judicatio, sicut in Mundo; sed ipsum malum hoc facit; mali enim ex suo libero separant se a bonis, quoniam non possunt simul esse; jucunda amoris mali averfantur jucunda amoris boni, ac jucunda ex unoquoque exhalant, sicut odorata ex omni vegetabili in terris; non enim absorbentur & occultantur a corpore materiali sicut prius, sed libere in auram spiritualem effluunt ex amoribus illorum; & quia malum ibi sentitur sicut in suo odore, est hoc quod accusat, inculpat, inculpat & judicat; non coram aliquo iudice, sed coram unoquoque, qui in bono est; & hoc est, quod intelligitur per imputationem. Imputatio boni fit similiter, hoc fit illis qui in Mundo agnoverunt, quod omne bonum in illis fuerit & sit a Domino, & nihil a se: hi postquam præparati sunt, mittuntur in jucunda interiora boni sui, & tunc aperitur illis via in Cælum ad Societatem, ubi ejus jucunda homogenea sunt; hoc fit a Domino.

III. II. QUOD INDUCTIO UNIUS BONI IN ALTERUM IMPOSSIBILIS SIT. Hujus evidentia etiam videri potest ex his in ordine. 1. Quod unusquisque homo nascatur in malo. 2. Quod in bonum inducatur per regenerationem a Domino. 3. Quod fit per fidem in Dominum, & per vitam secundum præcepta Ipsi. 4. Quare bonum unius non potest per applicationem induci in alterum, & sic imputari. **PRIMUM**, *Quod unusquisque homo nascatur in malo*, in Ecclesia notum est. Dicitur quod hoc Malum sit hæreditario ex Adamo; sed est ex parentibus; ab his ducit quisque indolem, quæ est Inclinatio; quod ita fit, experientia & ratio convincunt; similitudines enim parentum quoad facies, genios, mores, in proximis liberis, & in posteris ex his, exstant; inde a multis noscuntur familiæ, & quoque judicatur de illorum animis; quare mala, quæ ipsi parentes contraxerunt, sub specie inclinationis ad illa per traducem inferuntur posteritati; inde sunt mala, in quæ homines nascuntur. **SECUNDUM**, *Quod in bonum inducatur per regenerationem a Domino*: quod fit Regeneratio, & quod nisi quis regeneratur, non possit ingredi in Cælum, patet clare a Domini verbis apud Joh. III: 3, 5. Quod Regeneratio sit purificatio a malis, & sic renovatio vitæ, non potest in Christiano Orbe latere, nam ratio etiam hoc videt, dum agnoscit quod unusquisque nascatur in malo, & quod malum non possit abluï & abstergi, sicut sordes per saponem & aquam, sed per resipiscenciam. **TERTIUM**, *Quod hoc fiat per fidem in Dominum, & per vitam secundum præcepta Ipsi*. Præcepta regenerationis sunt quinque, quæ videantur supra n. 43, 44; inter quæ sunt hæc, Quod fugienda sint mala quia sunt

diaboli & a diabolo; Quod faciendæ sint bona quia sunt Dei & a Deo; & quod ad eundem sit Dominus ut adducat ad faciendum ita: Consulat quisque se, & expendat, num aliunde homini possit esse bonum, & si non bonum, non ei est salus. *QUARTUM, Quare bonum unius non potest per applicationem induci in alterum, & sic imputari:* ex supradictis consequitur, quod homo per Regenerationem innovetur quoad spiritum, & quod hoc fiat per fidem in Dominum, & simul per vitam secundum præcepta Ipsius: quis non videt quod hæc innovatio non fieri possit nisi a tempore in tempus; vix aliter quam sicut successive radicatur & crescit arbor a semine, & perficitur; illi qui aliter percipiunt regenerationem & innovationem, non sciunt aliquid de statu hominis, nec aliquid de malo & bono, quod hæc duo sint prorsus opposita, & quod bonum non possit implantari, nisi quantum removetur malum; nec sciunt, quod quamdiu quis in malo est, aversetur bonum quod in se bonum est; quare si bonum unius applicaretur & sic induceretur in quendam qui in malo est, foret sicut Agnus conjiceretur coram Lupo, aut sicut margarita alligaretur naribus porci. Ex his patet, quod inductio unius boni in alterum sit impossibilis.

112. III. QUOD FIDES IMPUTATIONIS SEU APPLICATIONIS JUSTITIÆ SEU MERITI CHRISTI, QUIA IMPOSSIBILIS, SIT FIDES IMAGINARIA. Quod cuique imputetur malum in quo est, similiter bonum, supra n. 110, demonstratum est; inde constat, quod si per imputationem intelligitur applicatio & inde inductio unius boni in alterum, sit cogitatio imaginaria. In Mundo ab hominibus possunt Merita quasi transcribi, hoc est, benefieri liberis propter parentes, aut amicis alicujus clientis ex favore; at bonum meriti non potest inscribi animabus illorum, sed solum extrinsecus adjungi: simile non dabile est cum hominibus quoad vitam eorum spiritualem; hæc, ut supra ostensum est, implantanda est, quæ si non implantatur per vitam secundum præcepta Domini supra memorata, homo in malo, in quo natus est, manet; antequam hoc factum est, non potest aliquod bonum contingere illum, quod si tangit, illico repercutitur & resilit, sicut globulus elasticus cadens in petram, aut absorbetur sicut adamas injectus paludi. Homo non reformatus quoad spiritum est sicut panthera aut sicut bubo, & comparari potest senti & urticæ, at homo regeneratus est sicut ovis aut sicut columba, & comparari potest oleæ & viti; cogitate, quæso, si lubet, quomodo potest homo panthera converti in hominem ovem, aut bubo in columbam, aut senti in oleam, aut urtica in vitem, per aliquam imputationem, si per illam intelligitur transcriptio; numne, ut conversio fiat, ferimum pantheræ & bubonis, aut noxium senti & urticæ, prius auferendum est, & sic vere humanum & innocuum implantandum est: quomodo hoc fit, etiam docet Dominus apud Johannem, Cap. XV: 1 ad 7.

113. His adjicietur hoc; dicitur in Ecclesia, quod nemo possit implere legem, & eo minus, quoniam qui prævaricatur contra unum præceptum Decalogi, prævaricatur contra omnia; verum hæc loquutionis formula non est qualis for a; nam hoc ita intelligendum est, quod qui ex Proposito aut Confirmato
agit

agit contra unum præceptum, ille agat contra reliqua, quoniam ex proposito aut confirmato agere, est prorsus negare quod peccatum sit, & qui negat peccatum, ille nihili pendit si contra præcepta reliqua agit: quis non scit, quod qui fornicator est, non ideo sit homicida, fur, & falsus testis, nec velit esse; at qui adulter ex proposito & confirmato est, hic nihili pendit omnia quæ religionis sunt, ita nec homicidia, furta, & falsa testimonia, & quod ab his non abstineat, quia peccata sunt, sed quia timet legem & famam: Simile est, si quis ex proposito aut confirmato contra unum aliud præceptum Decalogi agit, quod etiam contra reliqua agat, quia non aliquid reputat peccatum. — Consimile est apud illos qui in bono a Domino sunt; hi si ex Voluntate & Intellectu, seu ex proposito & confirmato, abstinere ab uno malo, quia peccatum est, abstinere ab omnibus, & plus adhuc si abstinere a pluribus: ut primum enim aliquis ex proposito aut confirmato ab aliquo malo, quod peccatum est, abstinet, ille a Domino in proposito abstinendi a reliquis tenetur; quare si ex incitia, aut ex prævalente aliqua corporis concupiscentia, malum facit, usque hoc non ei imputatur, quia id sibi non proposuit, nec apud se confirmat. Homo in hoc propositum venit, si semel aut bis in anno explorat se, & a malo, quod deprehendit apud se, resipiscit; aliter qui nusquam explorat se. Hæc confirmare licet per hoc; in Mundo Spirituali offendi plures, qui in Mundo naturali similes aliis vixerant, splendide se vestiendo, laute epulando, cum sænore sicut alii negotiando, ludos scenicos spectando, de amatoriiis sicut ex libidine jocando, præter consimilia alia, & tamen Angeli quibusdam inculpabant illa ut mala peccati, & quibusdam non imputabant illa ut mala, & hos declarabant insontes, illos autem fontes: ad interrogationem cur ita, cum tamen parilia fecerant, respondebant, quod ex proposito, intentione & fine omnes contemplerentur, & secundum illa distinguant; & quod ideo illos, quos finis aut excusat aut damnat, ipsi excusent aut damnent, quoniam finis boni est omnibus in Cælo, & finis mali est omnibus in inferno. Ex his nunc patefcit, quis est cui imputatur peccatum, & quis cui non imputatur.

114. His adjicientur Duo MEMORABILIA ex APOCALYPSI REVELATA, desumpta, PRIMUM hoc. Subito correptus sum morbo pæne lethali; totum caput ingravatum erat; immissus fuit fumus pestilentus ex magna urbe, quæ vocatur spiritualiter Sodoma & Ægyptus, Apoc. XI: 8: fui semimortuus cum sævo dolore, exspectavi extremum; ita jacui in lecto per tres dies & dimidium; Spiritus meus talis factus est, & ex illo Corpus meum. Tunc audivi circum me voces dicentium, en jacet in platea Urbis nostræ mortuus, qui prædicavit Pænitentiam in remissionem peccatorum, & Solum Christum hominem; & interrogabant aliquos e Clero, num ille sepultura dignus sit, sicut de binis testibus in Urbe illa occisis, Cap. XI: 8, 9, 10, & dixerunt quod non, jaceat, spectetur, abibant, redibant, subsannabant; ex veritate ita mihi contigit, cum explicabatur illud Caput Apocalypseos. Auditæ sunt ab illis voces graves, imprimis hæ; quomodo potest Pænitentia agi sine fide, quomodo potest Christus homo adorari ut Deus; dum gratis salvamur absque ullo nostro meri-

to; quid opus tunc nisi Sola Fide, Quod Deus Pater miserit Filium, qui damnationem legis auferret, imputaret nobis meritum Ipsius, & sic coram se justificaret nos, & absolveret a peccatis, & tunc daret Spiritum Sanctum, qui omne bouum in nobis operetur; annon hæc sunt secundum Scripturam, & quoque secundum Rationem; his Cohors adstans adplaudebit. Audivi illa, nec potui respondere, quia jacui pæne mortuus. Ast post tres dies & dimidium spiritus meus convaluit, & quoad illum exivi e platea in Urbem, & dixi iterum, Pænitentiam agite, & credite in Christum, & remittentur vobis peccata, & salvabimini; & si non, peribitis; annon Ipse Dominus prædicavit pænitentiam in remissionem peccatorum, ac ut crederent in Ipsum; annon mandavit Discipulis ut idem prædicarent; annon plenaria securitas vitæ sequitur vestræ fidei dogma: sed dixerunt, quid garris, Filiusne satisfecit, Paternè id imputavit, & nos, qui credidimus hoc, justificavit; ducimur sic Spiritu gratiæ, quid tunc in nobis peccatum, quid tunc cum nobis mors; capis hoc Evangelium præco peccati & pænitiæ? Sed tunc exivit vox e Cælo, dicens, quid Fides impænitentis nisi mortua; venit finis, venit finis super vos securos, in oculis vestris inculpato, in fide vestra justificatos, diabolos. Et subito tunc barathrum aperiebatur in medio illius Urbis, seque dilatavit, ac domus super domum cecidit, & absorpti sunt; & mox e lata voragine ebullivit aqua, & inundavit vastitatem.

Quando ita demersi sunt & visi inundati, desiderabam scire fortem illorum in profundo; & dictum est mihi e Cælo, videbis & audies; & tunc coram oculis meis disparatæ sunt aquæ, quibus inundati visi sunt, quia aquæ in Mundo Spirituali sunt Correspondentiæ, & inde apparent circum illos qui in falsis sunt; & tunc mihi visi sunt in Fundo arenoso, ubi strues e lapidibus congestæ, in'er quas currebant, & lamentabantur quod ex magna sua Urbe coniecti essent; ac vociferabantur & clamabant, cur hoc nobis; annon sumus per Fidem nostram mundi. puri, justi, sancti; & alii,annon sumus per Fidem nostram mundati, purificati, justificati & sanctificati; & alii,annon sumus per Fidem nostram tales facti, ut coram Deo Patre, & coram tota Trinitate reputemur & videamur, & coram Angelis declaremur sicut mundi, puri, justi & sancti; sumusne reconciliati, propitiati, expiati, & sic exsoluti, abluti & absterfi a peccatis; sublatane est a Christo damnatio legis; cur itaque ut damnati huc dejecti sumus: audivimus ab audaci præcone peccati in magna nostra Urbe, *Credite in Christum, & agite pænitentiam*; annon credidimus in Christum, cum in meritum Ipsius; & annon egimus pænitentiam, cum confessi sumus quod simus peccatores, cur itaque hoc nobis evenit. Sed tunc audita est vox ad illos a latere; an scitis ullum peccatum in quo estis, an usquam exploravistis vos, an ideo fugistis aliquod malum ut peccatum contra Deum, & qui non fugit illud, est in illo; estne peccatum diabolus, quare estis de quo Dominus dicit, *Tunc incipietis dicere, edimus coram Te & bibimus, & in plateis nostris docuisti; sed dicet, dico vobis, non novi vos unde estis, discedite a Me omnes operarii iniquitatis*, Luc. XIII: 26, 27; ut &, de quibus Matth. VII: 22,

23; abite ergo, quisque in suum locum, videtis antra in cavernas, intrate illuc, & dabitur cuique vestrum suum opus ad faciendum, & tunc cibus ad mensuram operis; si non, usque fames urgebit vos ad intrandum.

Postea vox e Cælo facta est ad quosdam super terra ibi, qui extra Urbem illam magnam fuerunt, de quibus etiam Verſ 13 in illo Capite, dicens alte, cavete vobis, cavete vobis a consociatione cum similibus; annon potestis intelligere, quod mala, quæ vocantur peccata & iniquitates, immundum & impurum reddant hominem; quomodo potest homo ab illis mundari & purificari, quam per actualem pænitentiam, & per fidem in Dominum Deum Salvatorem. Actualis pænitentia est, explorare se, cognoscere & agnoscere sua peccata, se reum facere, confiteri illa coram Domino, implorare opem & potentiam resistendi illis, & sic desistere ab illis, ac novam vitam agere, & hæc omnia sicut a vobis: facite ita semel aut bis in anno, quando acceditis ad Sanctam Communionem; & postea cum peccata, quorum reos vos fecistis, recurrunt, tunc vobiscum dicatis, non volumus illa, quia sunt peccata contra Deum; hæc est Pænitentia actualis. Quis non potest intelligere, quod qui non explorat se, & videt sua peccata, maneat in illis; omne enim malum a natiuitate jucundum est, jucundum enim est vindicare, scortari, deprædare, blasphemare; annon jucundum facit, ut non videantur; & si forte dicitur quod peccata sunt, annon ex jucundo illorum excusatis illa, imo per falsa confirmatis, & persuadetis vobis, quod peccata non sint; & sic manetis in illis, & postea facitis illa plus quam prius; & hoc eo usque, dum non scitis quid peccatum, imo num sit peccatum. Aliter fit cuius qui pænitentiam actualiter agit, ille mala sua, quæ cognovit & agnovit, vocat peccata, ac ideo incipit illa fugere & averfari, ac jucundum illorum sentire injucundum: & quantum hoc fit, tantum videt & amat bona, & tandem sentit horum jucunda, quæ sunt jucunda Cæli: Verbo, quantum quis rejicit diabolium a tergo, tantum adoptatur a Domino, & ab Ipso docetur, ducitur, detinetur a malis, & tenetur in bonis: hæc via & non alia est ab inferno ad Cælum. Hoc mirabile est, quod quædam insita renuentia, tergiversatio & averfatio pro Pænitentia actuali sit Reformatis, quæ tanta est, ut non possint adigere semet ad explorandum se, & ad videndum sua peccata, & ad confitendum illa coram Deo; est sicut horror invadat illos cum id intendunt; quæsi permultos in Mundo Spirituali de eo, & dixerunt omnes, quod hoc sit supra vires illorum. Cum audiverunt, quod Pontificii usque hoc faciant, hoc est, quod explorent se, & palam confiteantur peccata sua coram Monacho, valde mirati sunt, & insuper quod Reformati non possint id facere in occulto coram Deo; tametsi id illis æque injunctum est antequam ad Sacram Cænam accedunt; & quidam ibi inquisiverunt, cur hoc, ac invenerunt, quod Sola Fides talem impænitentiæ Statum, & tale Cor induxerit: & tunc datum est illis videre, quod illi ex Pontificiis, qui adeunt & adorant Christum, & non adorant sed modo honorant Primates & Antistites Ecclesiæ suæ, salventur.

Post hæc auditum est sicut tonitru, & vox loquens e Cælo, dicens, miramur; die

diæ ad Cætus Reformatorem, Credite in Christum, & agite pænitentiam, & fervabimini; & dixi, ac insuper, estne BAPTISMUS SACRAMENTUM PÆNITENTIÆ, & inde Introductio in Ecclesiam; quid aliud Patrini pro baptizando spondent, quam ut abdicet diabolus & ejus opera. Estne SACRA CÆNA SACRAMENTUM PÆNITENTIÆ, & inde Introductio in Cælum; dicitur ad Communicantes, ut omnino ante accessionem pænitentiam agant. Estne DECALOGUS DOCTRINA UNIVERSALIS ECCLESIAE CHRISTIANÆ DOCENS PÆNITENTIAM; dicitur ibi in sex præceptis Secundæ Tabulæ, hoc & illud malum non facies, & non dicitur hoc & illud bonum facies: inde potestis scire, quod quantum quis malum fugit, tantum bonum amet; & quod prius non sciatis quid bonum, nec quid malum.

115. ALTERUM MEMORABILE est hoc: Quondam mihi dixit Angelus; vis videre clare quid Fides & Charitas, ita quid Fides separata e Charitate, & quid Fides conjuncta Charitati, & demonstrabo ad oculum; respondi, monstra; & dixit, cogita pro Fide & Charitate Lucem & Calorem, & clare videbis: Fides enim in sua essentia est Veritas quæ Sapientiæ, & Charitas in sua essentia est Affectio quæ Amoris, ac Veritas Sapientiæ in Cælo est Lux, & Affectio amoris in Cælo est Calor; Lux & Calor, in quibus sunt Angeli, non aliud sunt: exinde videre potes clare, quid Fides separata a charitate, & quid Fides conjuncta charitati. Fides separata a charitate est sicut Lux hyemalis, ac Fides conjuncta charitati est sicut Lux vernalis; Lux hyemalis, quæ est Lux separata a Calore, quæ quia est conjuncta frigori, prorsus denudat arbores, etiam a foliis, enecat gramen, indurat terram, & congelat aquas: Lux autem vernalis, quæ est Lux conjuncta calori, vegetat arbores, primum in folia, tum in flores, & denique in fructus, aperit & emollit terram ut producat gramina, herbas, flores, & frutices, & quoque solvit glaciem, ut fluant e fontibus aquæ: prorsus simile est cum Fide & Charitate; Fides separata a charitate mortificat omnia; & Fides conjuncta charitati vivificat omnia: Vivificatio hæc, & Mortificatio illa, ad vivum possunt videri in Mundo nostro Spirituali, quia hic est Fides Lux & Charitas Calor; ubi enim Fides conjuncta charitati est, ibi sunt Horti paradisiaci, Floreta, & Vireta in sua amænitate secundum conjunctionem; at ubi Fides separata a charitate est, ibi ne quidem gramen est, & ubi viride, est id ex vepribus & sentibus. Erant tunc non procul aliqui ex Clero, quos Angelus vocabat Justificatores & Sanctificatores hominum per solam fidem, & quoque Arcanistas; eadem hæc diximus illis, & demonstravimus usque ut viderent quod ita sit; & cum quæsimus, annon ita, averterunt se, & dixerunt, non audivimus; at clamavimus ad illos dicentes, audite itaque adhuc, tunc ponebant ambas manus ante aures suas, ac vociferati, non volumus audire.

C L A U S U L A.

EX JEREMIA, CAP. VII: 2, 3, 4, 9, 10, 11.

Sta in porta Domus Jehovæ, & proclama ibi verbum hoc: sic dixit Jehovah Zebaoth Deus Israelis, bonas reddite vias vestras, & opera vestra, ne confidite vobis super verbis mendacii, dicendo, Templum Jehovæ, Templum Jehovæ, Templum Jehovæ hic: (hoc est, Ecclesia): num furando, occidendo, & mæchando, ac jurando per mendacium, deinde venietis & stabitis coram Me in Domo hac, super qua nominatur Nomen meum, & dicetis, erepti sumus, dum facitis omnes abominationes illas. Num Spelunca latronum facta est Domus hac: etiam Ego, ecce, vidi, dictum Jehovæ.

APPENDIX CORONARIA.

116. FIDES NOVI CÆLI ET NOVÆ ECCLESIAE IN UNIVERSALI FORMA, hæc est; Quod Dominus ab æterno, Qui est Jehovah, in Mundum venerit, ut subjugaret Inferna, & glorificaret Humanum suum; & quod absque eo nemo mortalium salvari potuerit, & quod salventur qui credunt in Ipsum.

Dicitur in universali forma, quia hoc est universale fidei, ac universale fidei est quod in omnibus & singulis erit. Universale fidei est, quod Deus sit unus Essentia & Persona, in Quo Trinitas, & quod Dominus Deus Salvator Jesus Christus sit Ille. Universale fidei est, quod nullus mortalium salvari potuerit, nisi Dominus in Mundum venerit. Universale fidei est, quod in Mundum venerit, ut removeret Infernum ab homine, & removit illud per Pugnas contra illud, & per Victorias super illud; ita subjugavit illud, & redegit illud in ordinem, & sub suam obedientiam. Universale fidei est, quod in Mundum venerit, ut Humanum, quod in Mundo suscepit, glorificaret, hoc est, uniret Divino a Quo; sic Infernum ab Ipso subjugatum in ordine & sub obedientia sua in æternum tenet. Quoniam utrumque hoc non potuit fieri quam per Tentationes in Humanum suum admissas usque ad ultimam illarum, ac ultima illarum fuit Passio crucis, ideo illam subivit. Hæc sunt Universalia fidei de Domino.

Universale Fidei Christianæ a parte hominis est, ut credat in Dominum, nam per credere in Ipsum fit conjunctio cum Ipso, per quam Salvatio; credere in Ipsum, est fiduciam habere, quod Ipse salvet: & quia fiduciam habere non potest, nisi qui bene vivit, ideo etiam hoc per credere in Ipsum intelligitur.

117. FIDES NOVI CÆLI ET NOVÆ ECCLESIAE IN PARTICULARI FORMA, hæc est. Quod Jehovah Deus sit Ipse Amor & Ipsa Sapientia, seu quod sit Ipsum Bonum & Ipsum Verum, & quod Ipse quoad Divinum Verum, quod est Verbum, & quod fuit Deus apud Deum, descenderit & assumeret Humanum, propter finem ut in ordinem redigeret omnia quæ in Cælo, & omnia quæ in Inferno, & omnia quæ in Ecclesia erant; quoniam tunc potentia Diaboli, hoc est, Inferni, valuit super potentiam Cæli, & in Terris potentia mali super potentiam boni, & inde totalis damnatio ante fores stetit & imminuit: hanc futuram Damnationem

nem Jehovah Deus per Humanum suum, quod erat Divinum Verum, sustulit, & sic Angelos & Homines redemit; ac postea in suo Humano univit Divinum Verum Divino Bono, & sic rediit in suum Divinum, in Quo ab æterno fuit, una cum glorificato Humano. Hæc intelliguntur per hoc apud Johannem. *Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum; & Verbum Caro factum est*, Cap. I: 1, 14; & per hoc apud Eundem „ *Exivi a Patre, & veni in Mundum, iterum relinquo Mundum, & vado ad Patrem*, Cap. XVI: 28. Ex his patet, quod absque Adventu Domini in Mundum, nullus salvari potuerit. Simile est hodie, quare nisi Dominus iterum in Mundum veniat in Divino Vero, quod est Verbum, nec quisquam potest salvari.

Particularia fidei a parte hominis sunt. I. Quod Deus sit unus, in Quo est Divina Trinitas, & quod Ille sit Dominus Deus Salvator Jesus Christus. II. Quod Fides Salvifica sit credere in Ipsum. III. Quod fugienda sint mala, quia sunt diaboli & a diabolo. IV. Quod facienda sint bona, quia sunt Dei & a Deo. V. Et quod hæc facienda sint ab homine ut ab ipso, at quod credendum sit, quod sint a Domino apud illum & per illum. Duo priora sunt Fidei, duo posteriora sunt Charitatis; & quintum est Conjunctionis charitatis & fidei, ita Domini & hominis. Consule etiam de his supra n. 44.

SEQUUNTUR TRIA MEMORABILIA EX APOCALYPSI REVELATA DESUMPTA.

118. PRIMUM MEMORABILE. Quando in Explicatione Capitis XXmi Apocalypsios eram, & meditabar de Dracone, Bestia, & Pseudopropheta, apparuit mihi quidam Spiritus angelicus, & quæsit, quid meditaris, & dixi quod de Pseudopropheta; tunc ille dixit, deducam te ad locum, ubi illi sunt qui per Pseudopropheta intelliguntur; dixit, quod iidem sint, qui Capite XIII intelliguntur per Bestiam ex Terra, quæ habebat duo cornua similia Agno, & loquuta est sicut Draco. Sequutus sum illum, & ecce vidi turbam, in cujus medio erant Antistites Ecclesiæ, qui docuerunt, quod nihil hominem salvet quam Fides in meritum Christi, & quod Opera sint bona, sed non ad salutem; & quod usque docenda sint ex Verbo, ut Laici, imprimis simplices, strictius in vinculis obedientiæ erga Magistratus teneantur, ac sicut ex Religione, ita interius, ad Charitatem moralem exercendam adigantur. Et tunc unus ex illis me videns dixit, vis videre nostrum Fanum, in quo est Imago re-

præsentativa nostræ Fidei; accessi & vidi, & ecce erat magnificentum, & in medio ejus imago Mulieris, indutæ veste coccinea, tenentis in dextra Nummum aureum, & in sinistra Catenam ex unionibus: sed erant & Imago & Fanum inducta per phantasiam; possunt enim Spiritus infernales per phantasias repræsentare magnifica, occludendo interiora mentis, & aperiendo solum exteriora ejus. Sed cum animadverti, quod tales præstigiæ essent, oravi ad Dominum; & subito aperta sunt interiora mentis meæ; & tunc vidi loco magnifici Fani Domum rimosum a tecto usque ad imum, in qua nihil cohæsit; & vidi loco Mulieris in Domo illa pendens Simulachrum, cujus Caput erat simile Draconi, Corpus simile Pardo, Pedes sicut Ursi, & Os sicut Leonis; ita prorsus sicut describitur Bestia e mari, Apoc. Cap. XIII: 2; & loco Soli erat Palus in qua multitudo ranarum; & dictum est mihi, quod sub Palude esset Lapis magnus cæsus, sub quo jaceret Verbum penitus reconditum. His visis, dixi ad Præstigiatores, est hoc Fanum vestrum, & dixit, quod sit; at subito tunc etiam aperiatur illi visus interior, ex quo vidit similia quæ ego; quibus visis clamavit clamore magno, quid hoc, & unde hoc; & dixi, quod sit ex luce e Cælo, quæ detegit quale cujusvis formæ, & hic quale vestræ Fidei separatæ a Charitate spirituali: & illico flavit Ventus orientalis, & sustulit Fanum cum Imagine, & quoque exsiccabat Paludem, & sic nudabat Lapidem, sub quo jacuit Verbum: & post hæc spiravit Calor sicut vernalis e Cælo, & ecce tunc in eodem loco visum est Tabernaculum, quoad formam externam simplex; & dicebant Angeli, qui apud me erant, ecce Tabernaculum Abrahami, quale id fuit, quando tres Angeli ad illum venerunt, & annuntiarent de Ifaco nascituro; hoc apparet coram oculis simplex, sed usque fit secundum influxum lucis e Cælo magnificentum plus & plus; & datum est illis aperire Cælum, in quo erant Angeli spirituales qui in Sapientia sunt; & tunc ex Luce inde influente apparebat Tabernaculum illud sicut Templum simile Hierosolymitano; quod cum introspexi, vidi Lapidem fundi, sub quo Verbum fuerat repostum, circum obsitum lapidibus pretiosis, e quibus sicut fulgur emicuit in parietes, super quibus erant formæ Cheruborum, & pulchre variegavit illos coloribus. Cum hæc admiratus sum, dixerunt Angeli, videbis adhuc mirabilius; & datum est illis aperire Cælum Tertium, in quo erant Angeli cælestes, qui in amore sunt; & tunc ex Luce inde influente, totum illud Templum evanuit, & loco ejus visus est Dominus Solus, stans super Lapide fundi, qui erat Verbum, in simili Effigie, in qua visus Johanni Cap. I. Apocal. At quia sanctitas tunc implevit interiora mentis Angelorum, ex qua illis fuit visus procidendi super facies, subito claudebatur a Domino via lucis e Cælo Tertio, & aperiatur via lucis e Cælo Secundo, ex quo rediit aspectus prior Templi, & quoque Tabernaculi, sed in Templo. Ex his illustratum est, quid intelligitur in Cap. XXI. Apoc. per hoc, *Ecce Tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum illis*, Vers. 3; & per hoc, *Templum non vidi in Nova Hierosolyma, quia Dominus Deus Omnipotens Templum ejus, & Agnus*, Vers. 22.

119. SECUNDUM MEMORABILE EX APOCALYPSI REVELATA. Quondam experrectus e somno incidi in profundam meditationem de DEO: & cum sus-
pexi,

pexi, vidi supra me in Cælo Lucem candidissimam in forma ovali; & cum fixi intuitum in Luce illa, recedebat Lux ad latera, & intrabat in peripherias, & tunc ecce patuit mihi Cælum, & vidi aliqua magnifica, & Angelos stantes in forma Circi a latere meridionali Aperturæ, & loquebantur inter se: & quia accendebar desiderio audiendi quid loquebantur, ideo dabatur mihi primum audire sonum, qui plenus erat Amore cælesti, & postea loquelam, quæ plena erat Sapientia ex illo amore; loquebantur inter se de DEO UNO, & de CONIUNCTIONE CUM IPSO, & inde SALVATIONE: loquebantur ineffabilia, quorum pleraque non possunt cadere in voces alicujus Linguæ naturalis; sed quia aliquoties fueram in consortio cum Angelis in ipso Cælo, & tunc in simili loquela cum illis, quia in simili statu, ideo potui nunc intelligere illos, & ex sermone illorum desumere aliqua, quæ possunt expromi vocibus Linguæ naturalis rationaliter. Dicebant quod DIVINUM ESSE SIT UNUM, IDEM, IPSUM, ET INDIVIDUUM, ita quoque Divina Essentia, quia Divinum Esse est Divina Essentia, ita quoque Deus, quia Divina Essentia quæ etiam est Divinum Esse, est Deus. Hæc illustrabant per ideas spirituales; dicendo, quod Divinum Esse non possit cadere in plures, quorum unicuique sit Divinum Esse, & usque illud esse Unum, Idem, Ipsum & Individuum; cogitaret enim quisque a suo Esse ex se & per se, si tunc etiam simul ex alteris & per alteros unanimiter, forent plures Dii unanimes, & non Deus Unus; nam Unanimitas, quia est consensus plurium, & simul cujusvis ex se & per se, non concordat cum unitate Dei, sed cum pluralitate, non dixerunt Deorum, quia non potuerunt, Lux enim Cæli, ex qua erat cogitatio illorum, & in qua procedebat sermo illorum, contranitebatur; dicebant etiam, quod cum vellent enuntiare Deos, & quemlibet ut Personam per se, cadat conatus enuntiandi illico in Unum, imo in Unicum Deum: his addebant, quod Divinum Esse sit Divinum Esse in Se, non a Se, quia a Se ponit Esse in Se ab Alio, ita ponit Deum a Deo, quod non datur; quod a Deo est, non vocatur Deus, sed vocatur Divinum; quid enim est Deus a Deo, ita quid Deus a Deo natus ab æterno, & quid Deus a Deo per Deum natum ab æterno procedens, nisi voces, quibus ne hilum lucis e Cælo inest. Porro dicebant, quod Divinum Esse, quod in Se est Deus, sit IDEM, non Idem simplex, sed Infinitum, hoc est, Idem ab æterno in æternum; est Idem ubivis, ac Idem apud unumquemvis, & in unoquoque, sed quod omne varium & variabile sit in recipiente; status recipientis hoc facit. Quod Divinum Esse, quod est Deus in Se, sit IPSUM, ita illustrabant; Deus est Ipsum, quia est Ipse Amor & Ipsa Sapientia, seu quod simile, est Ipsum Bonum & Ipsum Verum, & inde Ipsa Vita; quæ nisi forent Ipsum in Deo, illa non forent aliquid in Cælo & in Mundo, quia non foret aliquid illorum relativum ad Ipsum; omne quale sortitur suum quale ex eo quod sit Ipsum ex quo est, & ad quod se refert ut sit tale. Hoc Ipsum, quod est Esse Divinum, non est in loco, sed apud illos & in illis qui sunt in loco secundum receptionem, quoniam de Amore & Sapientia, seu de Bono & Vero, & inde Vita, quæ sunt Ipsum in Deo, imo Ipse Deus, non prædicari potest locus, nec progressio e loco in locum, sed absque loco, unde Omnipræsentia; quare

dicit Dominus, *Quod sit in medio illorum; tum Ipse in illis, & illi in Ipso.* At quia non recipi ab ulle potest qualis in Se est, apparet qualis in Se est, ut Sol supra Cælos angelicos, a quo procedens ut Lux est Ipse quoad Sapientiam, ac ut Calor est Ipse quoad Amorem; Ipse non est Sol ille, sed Divinus Amor & Divina Sapientia exiens ab Ipso proxime, circum circa Ipsum, coram Angelis apparent ut Sol; Ipse in Sole est Homo, est DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS, tam quoad Divinum a Quo, quam quoad Divinum Humanum; quoniam Ipsum, quod est Ipse Amor & Ipsa Sapientia, fuit Anima Ipsi a Patre, ita Divina Vita, quæ est Vita in se; aliter in unoquoque homine, in illo anima non est vita, sed recipiens vitæ: Dominus etiam hoc docet, dicendo „ *Ego sum Via, Veritas & VITA*; & alibi „ *Quemadmodum Pater habet VITAM in Se Ipso, ita etiam dedit Filio VITAM habere in Se Ipso*; Vita in Se Ipso est Deus. His addiderunt, quod illi, qui in aliqua Luce Spirituali sunt, ex his possint percipere, quod Divinum Esse, quod etiam est Divina Essentia, quia est Unum, Idem, Ipsum, & inde Individuum, non possit dari in pluribus; & quod si diceretur dari, forent manifestæ Contradictiones in adjectis.

His auditis, perceperunt Angeli in cogitatione mea ideas communes Ecclesiæ Christianæ de Personarum Trinitate in Unitate, & illarum Unitate in Trinitate de Deo; tum etiam de Nativitate Filii Dei ab æterno: & tunc dixerunt, quid cogitas, cogitasne illa ex Luce naturali, cum qua Lux nostra spiritualis non concordat; quare nisi removes illius cogitationis ideas, claudimus tibi Cælum, & abimus. Sed tunc dixi illis, intrate, quæso, penitus in cogitationem meam, & forte videbitis concordantiam; & fecerunt ita, & viderunt, quod per Tres Personas intelligam Tria Attributa Divina procedentia, quæ sunt CREATIO, REDEMPTIO, & REGENERATIO, & quod illa Attributa sint Unius Dei; & quod per Nativitatem Filii Dei ab æterno, intelligam Nativitatem Ipsius ab æterno prævisam & in tempore provisam. Et tunc narravi, quod naturalis mea cogitatio de Personarum Trinitate & Unitate, & de Nativitate Filii Dei ab æterno, fuerit mihi ex Doctrina fidei Ecclesiæ, quæ ab Athanasio nomen habet; & quod illa Doctrina sit recta, modo pro Trinitate Personarum ibi substituatur Trinitas Personæ, quæ unice datur in DOMINO JESU CHRISTO; & pro Nativitate Filii Dei ab æterno percipiatur Nativitas Ipsius ab æterno prævisa & in tempore provisa, quia quoad Humanum quod suscepit, aperte vocatur FILIUS DEI; tunc dixerunt Angeli, bene, bene; & rogaverunt, ut ex ore illorum dicam, quod si quis non adit Ipsum Deum Cæli & Terræ, non possit in Cælum venire, quia Cælum est Cælum ex unico illo Deo, & quod ILLE DEVS SIT JESUS CHRISTUS, Qui est Jehovah Dominus ab æterno Creator, in tempore Redemptor, ac in æternum Regenerator, ita Qui simul est Pater, Filius, & Spiritus Sanctus; & quod hoc sit Evangelium, quod prædicandum est. Post hæc Lux cælestis prius visa super aperturam rediit, & successive se inde demisit, ac implevit interiora mentis meæ, ac illustravit ideas meas de Unitate & Trinitate Dei, & vidi tunc ideas de illis initio captas, quæ fuerant mere naturales, separatas, sicut separantur paleæ a tritico ex ventilabro agitato, & ablatas sicut vento in septentrionem Cæli, & disparatas.

220. TERTIUM MEMORABILE EX APOCALYPSI REVELATA. Quoniam a Domino datum est mihi videre Mirabilia, quæ in Cælis & sub Cælis sunt, ex mandato me oportet memorare quod visum est. Visum est Palatium magnificentum, & in ejus intimo Templum; in medio hujus erat Mensa ex auro, super qua erat Verbum, cui adstabant bini Angeli: circum illam erant Solia in triplici ordine; Solia primi ordinis erant obtecta panno holoserico purpurei coloris; Solia Secundi ordinis panno holoserico cærulei coloris; & Solia tertii ordinis panno albo. Sub tecto alte supra Mensam apparuit Aulæum expansum, fulgens ex lapidibus pretiosis, e quorum splendore effulsit sicut Iris cum serenatur Cælum post pluviam. Subito tunc visi sunt totidem ex Clero sedentes super Soliis, omnes induti veste Ministerii sacerdotalis. Ad unum latus erat Cimeliarchium, ubi stetit Angelus custos, & inibi in pulchro ordine jacebant Vestes splendidæ. Erat CONCILIUM CONVOCATUM A DOMINO; & audivi vocem e Cælo dicentem, DELIBERATE; sed dicebant, de qua re, dictum est de DOMINO SALVATORE, & de SPIRITU SANCTO. At cum de illis cogitabant, non erant in illustratione, quare supplicabant; & tunc Lux defluxit e Cælo, quæ primum illuminabat Occipitia illorum, & postea Tempora, & demum Facies illorum; & tunc inchoabant; ac ut mandatum est, Primum de DOMINO SALVATORE: & Propositio ac Ventilatio Prima fuit, QUIS ASSUMSIT HUMANUM IN MARIA VIRGINE: & Angelus stans ad Mensam, super qua erat Verbum, legit coram illis hæc apud Lucam, „ *Angelus dixit ad Mariam, ecce concipies in Utero, & paries Filium, & vocabis Nomen ejus JESUM: Hic erit Magnus, & FILIUS ALTISSIMI vocabitur.* Et Maria dixit ad Angelum, quomodo fiet hoc, quoniam virum non cognosco: & respondens Angelus dixit, SPIRITUS SANCTUS VENIET SUPER TE, ET VIRTUS ALTISSIMI OBUMBRABIT TE, unde quod nascitur ex te SANCTUM, vocabitur FILIUS DEI, Cap. I: Vers. 31, 32, 34, 35: Tum etiam quæ apud Matthæum Cap. I: Vers. 20 ad 25, & quæ ibi in Versu 25, legit voce alta: præter hæc legit plura ex Evangelistis, ut Matth. III: 17. & Matth. XVII: 5, Joh XX: 31. & alibi, ubi Dominus quoad Humanum suum vocatur FILIUS DEI, & ubi Ipse ex Humano suo Jehovah vocat PATREM SUUM: ut & ex Prophetis, ubi prædicatur, quod Ipse Jehovah in Mundum venturus esset; inter quæ etiam hæc duo; apud Esajam, „ *Dicetur in die illo, ecce DEUS NOSTER HIC, Quem expectavimus ut liberet nos; HIC JEHOVAH Quem expectavimus, exultemus & lætemur in Salute Ipsius*” XXV: 9. *Vox clamantis in deserto, parate viam JEHOVÆ, complanate in solitudine semitam DEO NOSTRO; revelabitur enim gloria JEHOVÆ, & videbunt omnis caro simul: ecce DOMINUS JEHOVAH IN FORTI VENIT; sicut Pastor gregem suum pascet;* Esaj. XL: 3, 5, 10, 11. Et Angelus dixit, quoniam Ipse Jehovah in Mundum venit, & assumpsit Humanum, & per id Redemit & Salvavit homines, ideo Ipse apud Prophetas vocatur SALVATOR & REDEMPTOR; & tunc coram illis legit hæc sequentia, „ *Tantummodo inter te DEUS, & PRÆTEREA NON DEUS, profecto Tu DEUS occultus, DEUS ISRAELIS SALVATOR,* Esaj. XLV: 14, 15. *Nonne EGO JEHOVAH ET NON AMPLIUS DEUS PRÆTER ME, Deus justus, & SALVATOR PRÆTER ME,* Esaj. XLV: 21, 22. EGO JEHOVAH ET NON PRÆ-

TER ME SALVATOR, Esaj. XLIII: 11. *Ego Jehovah Deus tuus, & Deum præter Me non agnosces, & SALVATOR NON PRÆTER ME*, Hofch. XIII: 4. *Ut sciat omnis caro, quod Ego* JEHOVAH SALVATOR TUUS ET REDEMPTOR TUUS, Esaj. XLIX: 26. Cap. LX: 16. QUOD AD REDEMPTOREM NOSTRUM, JEHOVAH ZEBAOOTH NOMEN IPSIUS, Esaj XLVII: 4. REDEMPTOR EORUM, FORTIS JEHOVAH ZEBAOOTH NOMEN IPSIUS, Jerem. L: 34. JEHOVAH PETRA MEA ET REDEMPTOR MEUS, Psalm XIX: 15. *Sic dixit* JEHOVAH REDEMPTOR TUUS, *Sanctus Israelis, Ego* JEHOVAH DEUSTUUS, Esaj. XLVIII: 17. Cap. XLIII: 24. Cap. XLIX: 7. Cap. LIV: 8. *Tu Jehovah Pater noster; REDEMPTOR NOSTER a sæculo Nomen tuum*, Esaj. LXIII: 16. *Sic dixit* JEHOVAH, REDEMPTOR TUUS *Ego* JEHOVAH *faciens omnia, & Solus a Me Ipso*, Esaj. XLIV: 24. *Sic dixit Jehovah Rex Israël, & REDEMPTOR EJUS* JEHOVAH ZEBAOOTH, *Ego Primus & Ultimus, & præter Me non Deus*, Esaj. XLIV: 6. *Jehovah Zebaoth Nomen Ipsius, & REDEMPTOR TUUS, Sanctus Israelis, DEUS TOTIUS TERRÆ VOCABITUR*, Esaj. LIV: 5. *Ecce dies venient, cum suscitabo Davidi germen justum, qui regnabit Rex, & hoc Nomen Ipsius, JEHOVAH JUSTITIA NOSTRA*, Jerem. XXIII: 5, 6. Cap. XXXIII: 15, 16. *In die illo erit Jehovah in Regem super totam Terram; IN DIE ILLO ERIT JEHOVAH UNUS, ET NOMEN IPSIUS UNUM*, Sach. XIV: 9. Ex his & illis sedentes super foliis confirmati unanimiter dixerunt, quod Ipse Jehovah assumeret Humanum ad redimendum & salvandum homines. Sed tunc audita est vox ex Romano Catholicis, qui occultaverant se post Altare, dicens, quomodo potest Jehovah Pater Homo fieri, estne Creator universi; & convertit se unus ex Seditibus super foliis secundi ordinis, & dixit, Quis tunc; & ille post Altare tunc stans juxta Altare respondit, FILIUS AB ÆTERNO; sed responsum tulit, estne Filius ab æterno secundum vestram Confessionem etiam Creator universi; & quid Filius aut Deus natus ab æterno; & quomodo potest Divina Essentia, quæ est Una & Individua, separari, ac unum ejus descendere, & non simul Totum. ALTERA VENTILATIO DE DOMINO ERAT, Annon sic Pater & Ipse unum sunt, sicut Anima & Corpus unum sunt; dixerunt, quod hoc consequens sit, quia a Patre est Anima. Tunc unus ex illis, qui sedebant super foliis in tertio ordine, legebat ex Symbolica Fide, quæ Athanasiana vocatur, hæc „ *Tamet si noster Dominus Jesus Christus Filius Dei est Deus & Homo, usque non sunt duo, sed est unus Christus, imo est prorsus Unus, est UNA PERSONA; QUONIAM SICUT ANIMA ET CORPUS FACIUNT UNUM HOMINEM, ITA DEUS ET HOMO EST UNUS CHRISTUS: dixit Legens, quod hæc Fides recepta sit in Universo Christiano Orbe, etiam a Romano-Catholicis: & dixerunt, quid pluribus opus est, sunt Deus Pater & Ipse unum, sicut Anima & Corpus unum sunt: & dixerunt, quia ita est, videmus quod Humanum Domini sit Divinum, quia est Humanum Jehovah; tum quod Dominus quoad Divinum Humanum adeundus sit, & quod sic & non aliter adiri possit Divinum quod Pater vocatur. Hoc illorum Conclusum confirmavit Angelus per plura ex Verbo, inter quæ fuerunt hæc; apud Esajam „ *Puer natus est nobis, Filius datus est nobis, Cujus Nomen, Mirabilis, Consiliarius, DEUS, Heros, PATER ÆTERNITATIS, Princeps**

ceps pacis, IX: 5. apud Eundem „ *Abraham non cognoscit nos, & Israël non agnoscit nos*, TU JEHOVAH PATER NOSTER, REDEMPTOR NOSTER A SÆCULO NOMEN TUUM, LXIII: 16. Et apud Johannem „ *JESUS DIXIT, qui credit in Me, credit in Ipsum qui misit Me, & qui VIDET ME, VIDET IPSUM, Qui MISIT ME*, Joh. XII: 44, 45. *Dixit Philippus ad Jesum, monstra nobis Patrem, dicit illi Jesus, QUI VIDIT ME VIDIT PATREM, quomodo ergo tu dicis, monstra nobis Patrem, nonne credis quod EGO IN PATRE ET PATER IN ME; CREDITE MIHI QUOD EGO IN PATRE, ET PATER IN ME*, Joh. XIV: 8, 9. *Jesus dixit, EGO ET PATER UNUM SUMUS*, Joh. X: 30. Tum, *OMNIA QUÆ PATER HABET MEA SUNT, ET OMNIA MEA PATRIS*, Joh. XVI: 15. Cap. XVII: 10. demum, *Jesus dixit, EGO SUM VIA, VERITAS, ET VITA, NEMO VENIT AD PATREM NISI PER ME*, Cap. XIV: 6. His auditis, dixerunt omnes uno ore & corde, quod Humanum Domini sit Divinum, & quod Hoc adeundum sit, ut adeatur Pater; quoniam Jehovah Deus, Qui est Dominus ab æterno, per Illud se misit in Mundum, & se fecit visibilem oculis hominum, & sic accessibilem: pariter fecit se visibilem & sic accessibilem in Forma Humana Antiquis, sed tunc per Angelum.

Post hæc sequebatur Deliberatio de SPIRITU SANCTO: & primum detecta est plurium idea de DEO PATRE, FILIO, ET SPIRITU SANCTO, quæ erat, sicut Deus Pater federet in alto, & Filius ad dextram Ejus, & a se emitterent Spiritum Sanctum ad illustrandum & docendum homines. At tunc audita est vox e Cælo, dicens, non sustinemus illam cogitationis ideam; quis non scit, quod Jehovah Deus sit Omnipræsens; qui hoc scit & agnoscit, etiam agnoscet, quod Ipse illustret & doceat, & quod non sit Deus medians, distinctus ab Ipso, & minus a duobus, ut Persona a Persona; quare removeatur prior idea, quæ est vana, & recipiatur hæc, quæ est justa, & videbitis hoc clare. Sed tunc iterum audita est vox a Romano Catholicis, qui se post Altare Templi occultaverant, dicens, quid tunc est SPIRITUS SANCTUS, qui in Verbo nominatur apud Evangelistas, & apud Paulum, a Quo tot docti e Clero imprimis a nostro, se dicunt duci; quis hodie in Christiano Orbe Spiritum Sanctum, & ejus operationes negat: ad hæc convertit se unus ex illis qui super solis secundi ordinis sedebant, & dixit; vos dicitis quod Spiritus Sanctus sit Persona per se, & Deus per se; sed quid est persona exiens & procedens a persona, nisi operatio exiens & procedens; non potest una persona ex altera per alteram exire & procedere, sed operatio potest; aut quid est Deus exiens & procedens a Deo, nisi Divinum exiens & procedens. non potest unus Deus ab altero per alterum exire & procedere, sed Divinum potest: estne Divina Essentia una & individua, & quia Divina Essentia, seu Divinum esse est Deus, estne Deus unus & individuus. His auditis sedentes super solis unanimiter concluderunt, quod Spiritus Sanctus non sit Persona per se, ita nec Deus per se, sed quod sit Sanctum Divinum exiens & procedens ex Unico Deo Omnipræsentem, Qui est Dominus. Ad hæc dixerunt Angeli stantes ad Mensam auream, super qua erat Verbum, BENE; non legitur ulli-

bi in Veteri Fædere, quod Prophetæ loquuti sint Verbum ex Spiritu Sancto, sed ex Jehovah Domino; & ubi in Novo Fædere dicitur Spiritus Sanctus, intelligitur Divinum procedens, quod est Divinum illustrans, docens, vivificans, reformans & regenerans. Post hæc successit altera Ventilatio de SPIRITU SANCTO, quæ erat, a Quo procedit Divinum, quod vocatur Spiritus Sanctus, num ex Divino quod Pater vocatur, vel ex Divino Humano quod Filius: & cum hoc ventilabant, affulsit Lux e Cælo, ex qua viderunt, quod Sanctum Divinum, quod intelligitur per Spiritum Sanctum, procedat ex Divino in Domino per Ipsius Humanum glorificatum, quod est Divinum Humanum; comparative sicut omne Activum procedit ex Anima per Corpus apud hominem. Hoc Angelus stans ad Mensam confirmavit per hæc, „ *Ille, Quem misit Pater, verba Dei loquitur, NON EX MENSURA DEDIT ILLI SPIRITUM; Pater amat Filium, & omnia dedit in manum Ipsius*, Joh. III: 34, 35. *Exhibet virga de trunco Isbaji, quiescet super Ipso SPIRITUS JEHOVÆ, SPIRITUS SAPIENTIÆ ET INTELLIGENTIÆ, SPIRITUS CONSILII ET VIRTUTIS*, Esaj. XI: 1, 2. *Quod SPIRITUS JEHOVÆ datus sit super Illum, & quod esset in Illo*, Esaj. XLII: 1. Cap. LIX: 19, 20. Cap. LXI: 1. Luc. IV: 18. *Quando venerit SPIRITUS SANCTUS, Quem Ego missurus sum vobis a Patre*, Joh. XV: 26; *Ille Me glorificabit, quia ex MEO accipiet, & annuntiabit vobis; omnia quæcunque Pater habet, Mca sunt, propter hoc dixi, quod ex MEO accepturus sit, & annuntiaturus vobis*, Joh. XVI: 14, 15. *Si abivero, mittam Paracletum ad vos*, Joh. XVI: 7. *Paracletus est SPIRITUS SANCTUS*, Joh. XIV: 26. *NONDUM ERAT SPIRITUS SANCTUS, QUIA JESUS NONDUM GLORIFICATUS ERAT*, Joh. VII: 39; Post Glorificationem autem, *Jesus inspiravit, & dixit Discipulis, ACCIPIE SPIRITUM SANCTUM*, Joh. XX: 22. & in Apocalypsi, *Quis non glorificet Nomen tuum, Domine, quia SOLUS SANCTUS ES*, Cap. XV: 4. Quoniam Divina Operatio Domini ex Divina Omnipræsentia Ipsius per Spiritum Sanctum intelligitur, ideo cum ad Discipulos loquutus est de Spiritu Sancto, Quem a Deo Patre missurus est, etiam dicit, *Non relinquam vos orphanos, ABEO ET VENIO AD VOS; & in die illo cognoscetis, quod Ego in Patre meo, & vos in Me, & Ego in vobis*, Joh. XIV: 18, 20, 28; & mox antequam abivit e Mundo, dixit, *Ecce Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad Consummationem sæculi*, Matth. XXVIII: 20. His coram illis lectis, dixit Angelus, ex his & pluribus aliis ex Verbo, patet, quod Divinum, quod vocatur Spiritus Sanctus, procedat ex Divino in Domino per Divinum Humanum Ipsius. Ad hæc sedentes super foliis dixerunt, *Hoc est DIVINA VERITAS.*

Demum factum est Decretum, hoc: Quod ex deliberatis in hoc Concilio clare viderimus, & inde pro Sancta Veritate agnoscamus, quod in Domino Deo Salvatore Jesu Christo sit Divina Trinitas, quæ est, Divinum a Quo quod vocatur Pater, Divinum Humanum quod est Filius, & Divinum procedens quod est Spiritus Sanctus: conclamantes, *Quod IN JESU CHRISTO OMNIS PLENITUDO DIVINITATIS HABITET CORPORALITER*, Coloss. II: 9. Ita est Unus Deus in Ecclesia.

Post-

Postquam hæc in Magnifico illo Concilio conclusa sunt, surrexerunt, & venit Angelus custos ex Cimeliarchio, & apportabat cuivis ex illis, qui super foliis confederunt, Vestes splendidas, hic & ibi intertextas filis aureis, & dixit, accipite VESTES NUPTIAEES. Et deducti sunt in gloria in Novum Cælum Christianum, cum quo Ecclesia Domini in Terris, quæ est Nova Hierosoly-
ma, conjuncta erit.

S A C H A R: Cap. XIV: Vers. 7, 8, 9.

Erit Dies unus qui notus est JEHOVÆ, non Dies nec Nox, quia circa tempus Vesperæ erit Lux. Fiet in Die illo, exhibunt Aquæ vivæ ex Hierosolyma: Et JEHOVAH erit in Regem super tetam Terram: in Die illo erit JEHOVAH Unus, & Nomen Ipsius Unum.

F I N I S.

